

Ja lekil lo'il b'a Jesukristo ja it sts'ijb'a' ja San Lukas

1

Ja jas sts'ijb'a' ja Teopilo

¹ Jitsanxa' ja ma' sk'anaweta' oj ts'ijb'aj xchojlal jastiknaka' ek'el jb'ajtikoni, ke smeranilni' waja'.

² Ja jastalni sje'akitikon ja manaka yilawe' lek ja b'a sb'ajtanili, ja ye'nle'i xcholo weni' ja yab'al ja Dyosi'.

³ Cho lekni wa xkila'a oj ts'ijb'axuk xchojlala', ja jastiknaka' ch'akta' na'xuk lek ja jastinaka' ek'el ja manb'a sb'ajtanili', a' lekil Teópilo.

⁴ B'a oj na' lek ja smeranil ja b'a jastiknaka' je'ubalawi'i'.

Ja alji' ja jastal jmanxuk ja Juani'

⁵ Ja yajni ye'nto rey b'a Judea ja Herodesi, ajyi jun saserdote sb'i'ilan Sakariyas, ja b'a tik'e' saserdote jumasa' b'a Abíasi, ja xche'umi' sb'i'ilan Elisabet, ja yintil ja Aaroni.

⁶ Xchawanile' jel toje' ja b'a sti' sat ja Dyosi', wa sk'ulane' spetsanil ja smandar ja Dyosi' sok ja jas wa xyala' b'a mini ma' oj b'ob' aljukyab'ye' ke mi lek a'yuke' ja b'a sti' sat ja Dyosi'.

⁷ Pe meyni ay yuntikile'a, yuj ja Elisabeti mi xb'ob' yil yuntikil, xchawanileni' ayxani sk'ujole'a'.

⁸ Ajyi jun sk'ak'ujil ja b'a tik'e' saserdote ja b'a it ajyi ja Sakariyasi ye'n ko' sb'aj oj a'tujuk ja b'a sti' sat ja Dyosi',

⁹ Jastalni wa sk'ulane' ja Saserdote jumasa', ye'n ko' sb'aj ja Sakariyas oj ochuk ja luwar mas xiwela' sb'aj ja b'a templo b'a oj stsik pomi'.

¹⁰ Spetsanil ja winike' jumasa' tinaka' aye' b' a jwera wane' sk'umajel ja Dyosi', ja yajni wanto tsikxel ja pomi'.

¹¹ Sok ti jak sjeb'a' jun ángel b'a Dyos ke ti tek'an ek'a' b'a la' stojol ja altar b'a wan stsikxel ja pomi'.

¹² Ja yajni yila' ja Sakariyasi kanto jakan sok jel och xiwuk.

¹³ Pe ja angeli tiyala'a: —Sakariyas, mila' xiwi. Ja Dyosi' smaklatawi' ja jasa' walyab'i, ja wa che'um Elisabeti oj ajyuk jun yalats, oj waj sb'i'iluk Juan.

¹⁴ Jel oj gusto'axan juntiro sok jitsanilek ja ma' oj gusto axuk ja yajni jmanxuki'.

¹⁵ Yuj jelni st'ilanil oj ajyuk ja b'a sti' sat ja Dyosi'. Mini oj yu-a' sok mini oj yu' sidra'a, ja yajni meto xmanxi' b'ut'elxani' sb'aj ja Espíritu Santo'a'.

¹⁶ Yuj ye'na jitsan ja swinkil ja Isra'el oj kumxuke' sok ja Yajwal Dyose'i.

¹⁷ Ti oj waj b'a sti'sat ja Kajwaltiki sok ja espíritu sok ja yip ja Eliyasi, nab'al oj ya' kulane' ja tatal jumasa' sok ja yuntikile'i, nab'al ja ma' mi xk'oxiye'i oj sna'e' jastal wa sna'awe' ja slekilal ja ma' toje'i, b'a oj xchapyi' ja Kajwaltik jun xchonab'il b'a chapanlek.

¹⁸ Ja Sakariyasi' ti yalyab' ja Angeli jawi':

—Mi xk'u'an ta oj ek'uk ja jawi, yuj ja ke'ni ayxa jk'ujol cho jachni ja jche'umi ayxa sk'ujol.

¹⁹ Ti sjak'a' ja Angel jawi sok ti yala'a: —Ja ke'ni ke'n Gabri'elon, ti ayon b'a sti'sat ja

Dyosi', sjekawon jani b'a oj kala wab'i sok oj cho ka' na' ja lekil lo'il iti'.

²⁰ Pe ja jastal mi'a k'u'ani' ja jas kala' oj ka'n'an mudo'il sok mi oj b'ob' k'umanan mantoni x-ek' ja iti', ojni ts'ikb'uk ja b'a styempo'ili'.

²¹ Ja winike' jumasa' ti aye' b'a jwera wane' smajlajel ja Sakariyasi sok jelxa ochta ja spensare'i ja lom jelxa alb'ita' ja b'a yoj templo'i.

²² Ja yajni eljani', mi xb'ob' k'umanuk sok ti sna'awe' ke ay jas snajsatin ja b'a yoj templo, ja ye'ni kechan wa sje'ayile' senya, mixani' k'umani'a.

²³ Ja yajni ts'ikb'i ja sk'ak'ujil ja ya'teli', ja Sakari'asi ti waj ja b'a snaji'.

²⁴ Ja yajni ek' ja k'ak'uji' ja xche'um Elisabeti jomi sok mi el jo'e' ixaw ja b'a snaji', ti yala'a':

²⁵ Jachni sk'ulan ja Kajwaltik ja b'a ke'ni ja b'a sk'ak'ujil b'a sk'anani' b'a mixani ojto k'ixwikon ja b'a sti' sat ja winike'i.

Jun ángel wa xyala' oj manxuk ja Jesusi'

²⁶ Ja b'a swakil ixawi ja ángel Gabrieli' jekjikon yuj ja Dyos b'a jun xchonab'il b'a Galile'a, sb'i'il Nasaret,

²⁷ B'a b'ay jun ak'ix me xnupani' sb'i'il Mariya ayxa smakb'en, Jose sb'i'il ja smakb'eni', ke jani ja yintil ja Davili.

²⁸ Ti och ja angel ja b'a b'ay ja ye'ni, ti aljiyab'a:

—¡Koltanan, ma' jel lek x-ilji'! Ja Kajwaltik teyni aya' moka', k'ula' jiyatani' bendisyar b'a spetsanil ja ixuke'i.

²⁹ Pe ja ye'ni, ja yajni yila', kanto jakan yuj jastik ch'ak yali', ti sk'ulan pensar jas sb'ej ja jas aljiyab'i'.

³⁰ Jaxa angeli ti yalyab'a: —Mariya, mok xiwan, yuj ja ta'atani' ja syajal sk'ujolal ja b'a sti' sat ja Dyosi'.

³¹ Ja ya'ni oj tukb'an sok oj ja man jun yala' kerem, oj wa sb'i'iluk Jesús.

³² Ja ye'ni jelni st'ilanila' oj ajyuka' sok oj sb'i'iluk b'a yunin Dyos b'a satk'inal. Ja Kajwaltik Dyosi' oj ya' och kulan ja b'a kulani' Dabili ma' ek' paxta kujtiki', ³³ b'a oj sk'ul mandar ja b'a snajtsil ja Jakobi b'a juntiro, ja b'a oj sk'ul mandari mey stik'anil.

³⁴ Jaxa Mariya ti sjob'oyi' ja angel jawi:

—¿Jasta oj ek'uk ja iti?, Yuj mito ay jtatamta'.

³⁵ Ti sjak'a' ja angeli, ti yalyab'a: —Ja Espíritu Santo oj kojanab'a', ja yip ja Dyos matey b'a satk'inali oj ni smak-a' sok ja yaxub'ili, ja yuj ja wa wal ma' oj manxuki' mey smul oj sb'i'iluk' yunin Dyos.

³⁶ Jachuk ja wa prima Elisabeti oj ajyuk jun yalats ja b'a janek'xani' ja sjab'ili', ja ma' wa xyawe' ke mix b'ob' ajyuk yalatsi', wake' ixaw mixa lek'ayuk.

³⁷ Yuj mini jas mi oj jb'ob'uk ja b'a Dyosa'.

³⁸ Jaxa Mariya ti yala'a':

—It b'ajul ja wa wa'tujum ja Kajwal, k'ulan ja jas yalata' ja b'a ke'ni.

Jaxa Angeli ti el ja b'a sti' sati'.

Ja Mariya wa xwaj yulata' ja Elisabeti

³⁹ Ja b'a sk'ak'uj jumasa' jawi, ja Mariya ti waj ch'ay b'a jun yal xchonab' b'a switsil b'a jude'a.

⁴⁰ Ti ocha ja b'a snaj Sakarías sok ti sk'uman ja Elisabeti.

⁴¹ Ja yajni yab' ja sk'umal ja María ja Elisabeti ja yal yalats meto xmanxi'i nijkitoni'a', ja Elisabeti b'ut'el sb'aj ja Espiritu Santo'i.

⁴² Sok ti yala' tsats lek ja Elisabeti: —Jelni leka' ja we'n b'a spetsanil ja ixuke'i cho jelni lek ja wa walats oj manxuki'.

⁴³ ¿Machunk'i lukona ke'n, b'a oj jak yulatayon ja snan ja Kajwali'?

⁴⁴ Yuj kechani wab' ja wa k'umali, ja yal kalats ki oji meto xmanxi' b'ajtitoni' yuj ja gusto'il.

⁴⁵ Jelni lek ja b'a we'n yuj ja jastal ja k'u'ani', yuj oj ch'ak ts'ikb'uk spetsanil ja jas yalonej ja Kajwaltiki'.

⁴⁶ Jaxa Mariya ti yala':

—Ja jk'ujoli' wa xyala' janek' sniwanil ja Kajwali'.

⁴⁷ Ja kespiritu wa xgusto'axi ja b'a Dyosi' ma'wa skoltayoni'.

⁴⁸ Yuj a'ma kechan ya'tujumon tsa'awon,
manb'a wego sok spetsanil slamlamil oj yalwekab' ke jelni lekona'.

⁴⁹ Yuj jel niwan jastik sk'ulunejki' ja ma' jel juntiro ja yipi.
Ja sb'i'ili' Sakni'a.

⁵⁰ Ja syajal ja sk'ujoli' tini oj ajyuk b'a lamlantik ja ma' wa xiwyujile'.

⁵¹ Jelxa jitsan ja jas sk'ulunej sok ja yipi,
sjomo' yolome' ja ma' jel stoyo' sb'aje'i.

⁵² Ya' eluk ja b'a kulane' ja ma' jel ja yipi,
ya' k'e' ch'a'an ja ma' wa xch'inb'es sb'aje'i.

⁵³ Ja manaka mi jas yi'oje'i yayi' jitsan sjas sb'aj,
jaxa manaka jitsan ja sjas sb'aji' yakan telan sk'ab' sjeka'.

⁵⁴ Skolta' ja swinkil Isra'el, ja ya'tujumi',
mi xch'aya' sk'ujol b'a oj yil sok syajal sk'ujolal.

⁵⁵ Ja jastal yalyab' ja ma' ek' paxta kujtiki',
ja Abraham sok ja yintili' b'a juntiro.

⁵⁶ Ja Mariya ti kan sok oxo' ixaw ja Elisabeti, tixa' kumxi' ja b'a snaji'.

Manxi' ja Juan Bawtista

⁵⁷ Ja yajni k'ot ja styempo'il ja Elisabeti tojb'ukani, manxi' jun yal skerem.

⁵⁸ Ja manaka mojan yi oj je'i sok ja smoj alijel jumasa' gusto'axiye' sok ja yajni yab'ye' ke ja Dyosi' niwan ya'a sjajal sk'ujol sok ja b'a ye'ni.

⁵⁹ Jaxa b'a swaxakil k'ak'uji' ti jakye' ja b'a oj ya' ochukeyi' senya ja yal keremi', wa sk'anawe' oj ya' sb'i'iluke' Zakarías jastal stat.

⁶⁰ Ja snani ti yala'a':

—Miyuk, oj sb'i'iluk Juan.

⁶¹ Sok ti yalweyab'a:

—¿Jasyuj? Yuj mini june' ja manaka moj alijel wa sb'i'ilan jachta'.

⁶² Sok senya sjob'oweyi' ja stat jastal wa sk'ana oj ya' sb'i'iluk.

⁶³ Ti sk'ana' xen yal ak'inte'a, ti sts'ib'an jachuka': —Juan oj sb'i'iluk. Spetsanile' kanye'to jakan.

⁶⁴ Ja b'a juts'in jawi ti jamxi' ja sti'i sok ti sijpun sb'aj ja yak'i' sok ti och stoy ja Dyosi'.

⁶⁵ Spetsanil manaka mojan yi'oje' ja b'a snaje'i jel xiwy'e'juntiro, spetsanil ja b'a switsil b'a Jude'a ch'ak cholxuk ek' ja jas ek'i.

⁶⁶ Spetsanil ja manaka yab'ye'i ti wa xyi'aje' kan b'a yaltsile',

Ti wa xyalawe'a:

—¿Mach'un'k'iluk ja yal kerem iti? Ja Yip ja Kajwaltiki tey sok ja ye'ni.

Ja jas wa xyala' ja Zacarias sk'ulan ja Dyosi'

⁶⁷ Ja stat Sakariyasi ti b'ut' sb'aj ja Espíritu Santo ti sk'ulan propetisara', ti yala'a:

⁶⁸ Jel lek ja Kajwaltik Dyos b'a Isra'eli,
ke jakta' yulata' sok jakta' sijpuk ja xchonab'ili'.

⁶⁹ Sjekatakitik jan jun ma' jel ja yip b'a skoltayotik,
ja b'a yintil ja Davili, ya'tujumi'.

⁷⁰ Ja jastalni yalunej yab' ja aluman Dyos jumasa' ja manb'a sb'ajtanili'.

⁷¹ Oj skoltalyotik sok ja ma' mi lek wa xyila' wotik sok jas wa sk'ana' oj sk'ulkitik ja ma' mi sk'ana wotiki'.

⁷² B'a oj ya' ja syajal sk'ujol sok ja ma'ek' paxta kujtiki
sok oj jak sk'ujul ja strato b'a tojni'.

⁷³ Ja it ja jastal k'ulajiyi' jurar ja Abraham ma'ek' paxta kujtiki, ke ojni ya'kitika'.

⁷⁴ Ke oj skoltayotik sok ja b'a mi lek xyilawotiki',
nab'al ke oj ka'teltatik mi oj xiwkotik.

⁷⁵ Oj ajoyukotik sak sok la' jk'ultik ja stojilal ja b'a sti' sat ja Dyosi' spetsanil k'ak'uj ja sak'aniltik.

⁷⁶ Ja we'n yal jkerem oj ja b'i'iluk aluman b'a Dyos b'a jel Niwan juntiro,
yuj oj wajan ja b'a sti' sat ja Kajwaltiki', b'a oj ja chap ja sb'ej'.

⁷⁷ B'a oj wa' sna'e' jastal oj sta' skoltalajel ja xchonab'ili',
ja b'a oj sta'e' perdón sok ja smule'i.

⁷⁸ Yuj jel niwan ja syajal sk'ujol ja jDyostiki',
ja b'a oj yulatayotik manb'a nalan cha'ani' jastalni wa x-elk'en ja k'a'uji'.

⁷⁹ B'a oj yijlab'uk ja ma' tey b'a k'ik'inali sok ja ma' wajum b'a b'ej b'a chameli'
sok b'a oj sjekitik b'a oj wajtik ja b'a b'ej b'a slamanili'.

⁸⁰ Ja Juan i wani k'i'ela' sok wan stajel mas yip b'a espíritu'a sok ti ajyi' ek' b'a takin lu'um jumasa' mantoni b'a sk'ak'ujil sje'a sb'ajyi' swinkil ja Isra'eli.

2

Ja Jesusi' wa xmanxi'

(Mt. 1.18-25)

¹ Ja b'a k'ak'uj jumasa' jawi ja Rey Augusto Sesari ti ya'a jun mandara' b'a oj ch'ak ochuke' ju'un spetsanale'.

² Ja b'a sb'ajtanil ch'ak ochuke' ju'uni', ja Sirenio'i ye'nani ja gobernador ja b'a Siria'i.

³ Ch'ak wajuke' spetsanale' ja b'a oj ochuke' ju'uni', ja b'a skomune' b'a jakele'i'.

⁴ Jaxa Joseji ti el ja b'a xchonab'il b'a Nazareti ja it tey b'a Galilea, ti waj b'a Belén ja jun xchonab'il b'a Judea ja b'a manxi' ja rey Dabili, yuj ja Joseji ja'a yintil ja Dabili

⁵ B'a oj ochuke' ju'un sok ja xche'um Mariya, ja Mariya mixa lek'ayuk.

⁶ Ja yajni tini aye' b'a Belení tini k'ota' ja sk'ak'ujil jmanxuk ja yalatsi'.

⁷ Ti manxi' tiw ja sb'ajtanil yalatsi sok ti sb'ech'a' sok k'al alatsa' sok tiya' och b'a'an b'a wa xwa' ja chante' jumasa' yuj mi sta'awe' majan na'its b'a oj jijluke'a.

Ja ángel jumasa' sok ja talna' chej jumasa'

⁸ Ja b'a titani tiw b'a Beleni ti aye' ja ma' wa stalanye' xcheje' snajtilni' a'kwali'.

⁹ Ja b' a tiwi ti sje'a sb'aj jun Ángel b'a Kajwaltik, ja yijlab' ja Kajwaltiki liji b'a sutanal ja b'a b'ay ja ye'nle'i sok jel yi aje' juntiro ja xiweli'.

¹⁰ Pe ja ángel jawi ti yalyab'ye'a: —Mok xiwanik, yuj jakelon jak kalawab'yex jun lekil lo'il, yuj ja lekil lo'il jawi yib'anale' oj ch'ak gusto'axuke' juntiro.

¹¹ Ja ya'ni manxitani' junuk ja b'a xchonab'il b'a Davili, june' ma' oj skoltayex, ja ye'ni ja'a Kajwaltik Kristo.

¹² Ja b'a oja na'ex sb'aji' ti oj ja ta'ex jun yal alats b'ech'an sok k'al alatsa', b'a'an ek' b'a wa xwa' ja chante' jumasa'.

¹³ Ja b'a ora'il jawi' ti cho chiknaji' jitsan angel jumasa' ja b'a satk'inali' ja b'a b'ay ja ángel jawi', wa stoyowe' ja Dyosi'. Sok wa xyalawe':

¹⁴ ¡Stoyjel ja Dyos b'a satk'inali',

Ja b'a lu'umi oj ajyuk slamani' sok ja ma' wa sk'ulan jas wa sk'ana' ja ye'ni!

¹⁵ Ja yajni kumxiye' ja ángel jumasa' ja b'a satk'inali', jaxa talna' chej jumasa' ti wa xyalta la'an sb'aje'a:

—Wajtikik b'a Belén, waj kiltik ja jas ek'eli', ja jas sjekitik ja Kajwaltiki'.

¹⁶ Sok ti wajye' wego'a sok ti sta'awe' ja Mariya sok ja Joseji sok ja yal alats b'a'an ek' b'a wa xwa' ja chante' jumasa'.

¹⁷ Ja yajni yilawe'i, ti yalawe' ja jas aljiyab'ye' yuj ángel sok ja b'a yal alatsi'.

¹⁸ Spetsanil ja manaka' yab'ye'i kanyeto jakan yuj ja jas wa x-aljiyab'ye' yuj ja talna' chej jumasa'.

¹⁹ Pe ja Mariya'i ti wa xch'ak yikan spetsanil b'a yaltsil jastik jawi sok mini xyakan sk'ulajel pensara'

²⁰ Jaxa talna' chej jumasa' ti kumxiye' wane' stoyjel sok wane' sk'anjelyi' ts'akatal ja Dyosi' yuj ja jas ch'ak yab'ye'i sok jas yilawe'i, yuj jachni ek' jastal ch'ak aljuk yab'ye'a'.

Ti yi'aje' och ja Jesusi' ja b'a Templo'i

²¹ Ja yajni ek' ja waxake' k'ak'uj ja b'a oj ya' ochukeyi' senya ja yal alatsi', ya' sb'i'iluke' Jesús, jaxani sle'unej ja ángel ja yora metoni xtukb'ikan ja Mariya.

²² Ja yajni ts'ib'i' ja b'a sak oj ajyuk ja Mariya, ja jastalni ja b'a smandar ja Móyses, ti yi'aje' och b'a Jerusalem b'a oj sje'yi ja Kajwaltiki'.

²³ Ja jastalni ts'ijb'unub'al ja b'a smandar ja Kajwaltiki', spetsanil yal kerem b'ajtan alats, tsa'ub'al yuj ja Kajwaltiki'.

²⁴ B'a oj a'xuk ja majtanal, ja jastalni ja b'a smandar ja Kajwaltiki, chab' yal pulyoka' ma' chab' yal pumus.

²⁵ Ja b'a Jerusalemi ajyi' jun winik sb'i'il Sime'on, ja winik iti jel lek sok jel ja syajal ja sk'ujoli', ja wa smajla' ja b'a oj sta' ja slamani' ja Isra'eli', ja Espiritu Santo teyni sb'aja'.

²⁶ Sok alub'alni yab' yuj Espiritu Santo, ke mitoni oj chamuk mantoni oj yilkan ja Kristo b'a Kajwaltiki'.

²⁷ Sok ja jekjijan yuj ja Espiritu Santo ja b'a Templo, ja yajni ya' ochuke' och ja Jesus ja snan stati ja b'a templo'i, b'a oj sk'ulukeyi' ja jastalni wa xyala' ja b'a mandari.

²⁸ Jaxa Simeoni ti stela'a sok sk'ulan bendisyar ja Dyosi' sok ti yala'a:

²⁹ —Ja wego Kajwal a'ma xchamxa' ja wa wa'tujumi',

jastalni wa xyala' ja wa wab'ali', b'ajni' b'a slamani'.

³⁰ Yuj kilata' ja ma'oj koltanuki'.

³¹ Ja chapunejxani' ja b'a sti' sat ja winike'i.

³² Ja ye'ni jachni' jun lijpum oj jejukyile' ja ma' mito sk'u'an ja wa wab'ali, ojni sje' ja yip ja b'a wa xchonab'il Isra'eli.

³³ Ja José sok ja Mariya jel gusto axiye' yuj ja jas yab'ye' jas wa x-alji' sb'aj ja Jesusi'.

³⁴ Jaxa Sime'on sk'ulan bendisyar. Sok ti aljiyab' ja Mariya: —Ja ye'ni jekub'alnijan b'a oj ya' mok'uk sok b'a oj ya' k'e jitsan ja b'a Israeli, b'a ojni sje' sb'ajyi' ja manaka mi oj k'anjuk yuji'.

³⁵ Ja b'a wa k'ujol ja we'n Mariya oj ek' jastal jun espada, nab'al jitsan ja ma' oj chiknajuk ja jas wa sk'ulane' pensar ja b'a yaltsile'i'.

³⁶ Cho teyni ay jun ixuk sb'i'il Ana ja it ma' wa sk'ulan propetisari, ja yunin ja Penu'eli, ja b'a yal xchonab'il ja Aseri, jitsanxani' ja sjab'il ja ye'ni ja yora jaki' sok juke' tani jab'il ajyi' sok ja statam ja b'a yak'ixili'.

³⁷ Chanwinike' sok chane' jab'il ja kantani biguda'ili' sok mini x-el ja b'a Templo'i sok tini wa x-ajyi' k'ak'uj sok a'kwat ja sk'utsjel swa'el sok sk'umajel ja Dyosi'.

³⁸ Ja ye'ni tini k'ot ja b'a ora'il jawi, wa xyayi' ts'akatal ja Dyosi' sok wa slo'iltayi' ja b'a yal alats jawi spetsanile' ja ma' wa smajlaye' ja skotalajel ja b'a Jerusalemi.

Ja yajni' kumxiye' ja b'a Nasareti'

³⁹ Ja yajni ch'ak sk'uluke' ja jasni ts'ijb'unub'al ja b'a smandar ja Kajwaltiki. Sok ti kumxiye' ja b'a Galile'a ja b'a sluwari' b'a Nasareti.

⁴⁰ Jaxa yal alats jawi wan k'i'el sok wan stajel yip sok wani a'ayb'el ja snajel ja b'a ye'ni, jaxa syajal sk'ujol ja Dyosi' tey ay sok ja ye'ni.

Ja yal kerem Jesusi' ti taji' b'a voj templo

⁴¹ Ja snan sok ja stati wani xwajye' spetsanil jab'il ja b'a Jerusalem ja b'a sk'inil b'a paskwa'i.

⁴² Ja yajni lajchawe' jab'il yi oj xani', ti wajye' ja b'a Jerualemi ja jastalni wa xwajye' ja b'a k'in jawi'.

⁴³ Ja yajni ch'ak ja k'ini ti kumxiye'a, jaxa Kajwaltik Jesusi' ti kank'ot b'a Jerusalem sok mini sna'awe' ja snan stati'.

⁴⁴ Ja ye'nle'i wa xyalawe' ke tini ay ja b'a b'a jitsan smoje'i sok b'ejiyeta' jun k'ak'uj. Jaxa tsa'ana' tini wane' slejel ja b'a b'ay ja smoj aljele'i sok ja mani wa sna'a we sb'aji'.

⁴⁵ Yuj mini sta'awe'a. Ti cho kumxiye' pilan ek'ele' ja b'a Jerusalemi b'a oj sle'e'.

⁴⁶ Mantoni' b'a yo'xil k'ak'uj ti sta'awe' b'a voj templo, ti kulan b'a snalan ja je'uman jumasa' ja b'a leyi', wane' smaklajel sok wane' sjob'jelyi'.

⁴⁷ Spetsanil ja ma wane' smaklajeli' jel och spensare' yuj jastal jel sna'i sok jastik wa xch'ak sjak' ja jas wa sjob'owe'i'.

⁴⁸ Ja yajni yilawe'i ja snan stati' jel och ja spensare'i, ja snani ti yalyab'a:

—A' kal, ¿Jas lom jacha' k'ulankitikon b'a? Ja ke'n sok ja wa tati' wa xle'awatikon jelxa' chamta' jk'ujoltikon.

⁴⁹ Jaxa ye'ni ti yalyab'ye'a:

—¿Ja slom waxa le'a wonexi? ¿Mima' xa na'awex ke jel st'ilanil ti oj ajyikon ja b'a ya'tel ja jtati'?

⁵⁰ Jaxa ye'nle'i mis na'awe' jas sb'ej ja jas yala' ja Jesusi'.

⁵¹ Sok tixa koyeko' lajan sok ja snan stati' sok ti kumxiye' ja b'a Nasaret sok wani xk'ok'xi' sok ja snan stati'. Jaxa snani spetsanil jastik wa x-ek'i wa xch'ak yikan b'a yaltsil.

⁵² Jaxa Jesusi' jelxani' ja jas wan snajela' sok wani' k'i'ela' sok ayni syajal k'ujulal sok ja b'a Dyosi' sok ja b'a winike'i'.

3

Ja Juan Bawtista ja b'a takin lu'umi'

(Mt. 3:1-12; Mr. 1:1-8; Jn. 1:19-28)

¹ Ja b'a sjo'lajunil jab'il wa sk'ulan mandar ja Tiberiyo Sesari, ja Ponsyo Pilato ye'n gobernador b'a jude'a, jaxa Herodesi ye'n gobernador ja b'a Galile'a, jaxa smoj aljel Felipe ye'n gobernador ja b'a Iture'a ja b'a xchonab'il b'a Trakonite, jaxa Lisaniyasi ye'n gobernador ja b'a Abilinya.

² Jaxa Anás sok ja Kaypasi ye'nle' ja saserdote' jumasa' mas t'ilani', ja Juan yunin Sakariyasi jak k'umajuk yuj ja Kajwaltik, ja b'a takin lu'umi'.

³ Ja ye'ni ti waj ek' b'a sutanal ja slujmalil b'a yok ja' b'a Jordani wan xcholjel sok ja b'a yijel ja' b'a oj sutxuk jk'ujoltik ja b'a oj jta'tik perdón sok ja jmultiki'.

⁴ Ja jastalni ts'ijb'unub'al ja b'a sju'unil ja aluman Isa'iyasi ja it wa xyala'i:

—Jun k'umal ke wan a'wanel ja b'a takin lu'umi',

Lajawik ja sb'ej ja kajwaltiki'

Sok tojowik ja sb'ej'i'.

⁵ Spetsanil b'ej oj b'ut'xuk

Oj ko' xcha'anil ja witsi sok b'a skol Kayjoni'

Ja lochan b'ej'i' oj tojxuk,

Ja b'ej b'a xa'an pixkul oj ch'ak lajxuk lek,

⁶ Oj ch'ak yil spetsanil ja swinkil ja lu'umk'inali'ja jastal oj koltanuk ja Dyosi'."»

⁷ Sok ti wa xch'ak yalyab' ja ma' wa xjak oj yayi' ja'i, ¿Oj ja laj-ex ja k'ole' chan jumasa', manchunk'iluka' sje'a wilex ke oj b'ob' apak-ex ajnel sok ja b'a jas jakumi'?

⁸ Je'a b'ajikxa' ke sutxita' ja wa k'ujolexi', mok we'nta oj ja wal-ex b'a we'nlexta', jani yintilotika' ja Abra'ami, wa xkalwab'yex ke ja Dyosi' ojni' b'ob'yuja', ja b'a ton jumasa' iti ojni b'ob' ya' k'eyi' yintil ja Abrahami'.

⁹ Cho jachni' ja echeji' chapaxani' ja b'a oj sk'uts ja yech ja te'i, spetsanil te' b'a mi xya'a lek ja sati', wani xk'uts'xi'a sok wani xjipji' b'a yoj k'ak'aj.

¹⁰ Ja winike' jumasa' ti wa sjob'oweyi'a:

—¿Jasunk'a ja jk'ultikoni'?

¹¹ Tixa sjak'a ja Juan i:

—Ja ma' ay yi oj chab' sk'ujtsili' a' yayi' ja ma' mey yi oji', ja ma' ay yi oj jas oj jyab'i', a' cho sk'ebyi'ja ma' mey yi oji'.

¹² Sok cho ti k'otye ' ja ma'tik tsumuman tak'in jumasa' b'a Roma b'a oj yi'e' ja' sok ti yalweyab'a:

—Je'uman, ¿Jasunk'iluka' oj jk'ultikoni'?

¹³ Ja Juan i ti yalyab'ye'a:

—Mokni ja k'an-ex mas ja tak'in ja janek'ni' alub'ali'.

¹⁴ Cho jachni' chab' oxe' ja Soldado ti sjob'owe'a:

—Jaxa ke'ntikon ¿Jasunk'iluka' oj jk'ultikoni'?

Ti yalyab'ye'a.

Mok ma' jas ja jap-exyi' b'a oj ja xiwtayex, mok cho ma'a ta'ex sti' b'a spatik, cho gusto'axanik sok ja janek' wala' tupjiyexi'.

¹⁵ Jaxa winike' jumasa' jelni ch'ab'an aye'a, wani' x-ek' sk'ujule' ke ja Juan i', nata mi ye'nukni' ja Kristo'i.

¹⁶ Ja Juan i ti sjak'a'a ti yalyab'ye' spetsanile'a: —Ja ke'ni, ja smeranili wa xka'wilex ja' sok ja', pe ay june' ja ma' jakumi' mas jel ja yip yuj ja ke'ni sok mi b'ob' jmochy' ja yak'il ja xanab'i ja ye'ni oj b'ob' ya'wilex ja' sok Espiritu Santo sok sk'ajk'al.

¹⁷ Oj yijan b'a sk'ab' sok ja jas wa slika'sok ja ts'ileli', oj ya' eluk ja sts'ilelil ja strigo sok tini oj snol b'a sts'ulub'ila', jaxa jas mi xmakuni'i ojni slap k'ak' b'a mini oj tupuk ja sk'ajk'ali'.

¹⁸ Sok jastik iti, cho yalyab'ye' ja jas mi lek wane' sk'ulajeli', jachni wa xcholo' yab'ye' ja yab'al ja Dyos ja winike'i.

¹⁹ Ja Herodes ma' ay xcholi' wa x-aljiyab' yuj ja Juan ke mi lek ja jas wan sk'ulajeli' yuj skaje'il Herodiyasi, ja xche'um ja Felipe smoj alijeli' sok ch'ak yalyab' spetsanil ja jastik minaka' lekuk sk'uluneji'.

²⁰ Spetsanil ja jas mi lek sk'uluneji', cho sk'ulanto jastal iti, slutu' ja Juan i' b'a snajtsil slutjel.

Wa xyi'a' ja' ja Jesusi'

(Mt. 3:13-17; Mr. 1:9-11)

²¹ Ja yajni ch'ak yi' ja' spetsanil ja winike' jumasa', cho jachni ja Jesus yi'a ja', ja yajni wan sk'umajel ja Dyosi' ja satk'inali' sjama' sb'aj

²² Jaxa Espiritu Santo ti ko' sb'aj ja Kajwaltik Jesusi' ti chiknaji' jastal jun yal pumus, cho ti chiknaji' jun k'umal ja b'a satk'inali' ti yala'a:

—We'nani ja kunin ma' jel xyajta', jelni wa xk'anawa'a'.

Ja ma' ek' paxta yujil ja Jesusi'

(Mt 1.1-17)

²³ Ja yajni k'e stul ja ya'tel ja Kajwaltik Jesusi' kechanto jun winike' sok lajune' jab'il yi oj, wani sk'u'ane' ke jani' stat ja Joseji, ja Joseji' ja stat ja Eliji'.

²⁴ Ja Eliji' ja stat ja Matati, ja Matati ja stat ja Lebiji, ja Lebiji ja stat ja Melki, ja Melki ja stat ja Jana, ja Jana ja stat ja Joseji.

²⁵ Ja Joseji ja stat ja Matatiyasi, ja Matatiyasi ja stat ja Amosi, ja Amosi ja stat ja Na'umi, ja Na'umi ja stat ja Esli, ja Esli ja stat ja Nagayi.

²⁶ Ja Nagayi ja stat ja Ma'ati, ja Ma'ati ja stat ja Matatiyasi, ja Matatiyasi ja stat ja Semeyi, ja Semeyi ja stat ja Joseji, ja Joseji ja stat ja Judaji.

²⁷ Ja Judaji ja stat ja Jo'anani, Ja Jo'anani ja stat ja Resa, ja Resa ja stat ja Sorobabeli, ja Sorobabeli ja stat ja Salati'eli, ja Salati'eli ja stat ja Neri.

²⁸ Ja Neri ja stat ja Melquí, ja Melquí ja stat ja Abdi, ja Abdi ja stat ja Kosami, ja Kosami ja stat ja Elmodami, ja Elmodami ja stat ja Eri.

²⁹ Ja Eri ja stat ja Josweji, ja Josweji ja stat ja Elyeseri, ja Elyeseri ja stat ja Jorimi, ja Jorimi ja stat ja Matati.

³⁰ Ja Matati ja stat ja Leviji', ja Leviji' ja stat ja Sime'oni, ja Sime'oni ja stat ja Judaji, ja Judaji ja stat ja Joseji, ja Joseji ja stat ja Jonani, ja Jonani ja stat ja Elyakimi.

³¹ Ja Elyakimi ja stat ja Mele'a, ja Mele'a ja stat ja Manaji, ja Manaji ja stat ja Matataji, ja Matataji ja stat ja Natani.

³² Ja Natani ja stat ja Dabili, ja Dabili ja stat ja Isa'i, ja Isa'i ja stat ja Obeti, ja Obeti ja stat ja Bo'osi, ja Bo'osi ja stat ja Salmoni, ja Salmoni ja stat ja Na'asoni.

³³ Ja Na'asoni ja stat ja Aminadabi, ja Aminadabi ja stat ja Arami, ja Arami ja stat ja Esromi, ja Esromi ja stat ja Paresi, ja Paresi ja stat ja Judaji

³⁴ Ja Judaji ja stat ja Jakobi, ja Jakobi ja stat ja Isa'aki, ja Isa'aki ja stat ja Abrami, ja Abrami ja stat ja Tareji, ja Tareji ja stat ja Nacori.

³⁵ Ja Nakori ja stat ja Serugi, ja Serugi ja stat ja Raga'uji, ja Raga'uji ja stat ja Pelegi, ja Pelegi ja stat ja Eberi, ja Eberi ja stat ja Sala.

³⁶ Ja Sala ja stat ja Ka'inani, ja Ka'inani ja stat ja Arfaxad, ja Arfaxad ja stat ja Semi, ja Semi ja stat ja No'eji, ja No'eji ja stat ja Lameki.

³⁷ Ja Lameki ja stat ja Matusalemi, ja Matusalemi ja stat ja Enoki, ja Enoki ja stat ja Jareti, ja Jareti ja stat ja Ma'alale'eli, ja Ma'alale'eli ja stat ja Ka'inani.

³⁸ Ja Ka'inani ja stat ja Enosi, ja Enosi ja stat ja Seti, ja Seti ja stat ja Adani, ja Adani ja stat ja Dyosi'.

4

Ja jastal k'ulaji'tentar ja Jesusi'

(Mt 4.1-11; Mc 1.12-13)

¹ Ja yajni b'ut' sb'aj ja Espiritu Santo ja Kajwaltik Jesusi' sok ti waj b'a Jordan, ti iji' yuj ja Espiritu b'a takin lu'um.

² Chab' winike' k'ak'uj ti ajyi' ja tiwi sok ti k'ulaji tentar yuj ja pukuji' yuj mini jas yab'a ja b'a spetsanil k'ak'uj jawi, ja yajni ek' ja k'ak'uj jumasa' jawi', ajiniyi' wa 'ina'.

³ Tixa aljiyab' yuj ja pukuji':

—Ta yuninak'a Dyos alyab' ja ton it ke'a pax panil.

⁴ Ja Jesusi' ti sjak'ayi'a':

—Ja jastalni ts'ijb'unub'al ja b'a yab'al ja Dyosi', wa xyala' ke mi kechanuk sok pan oj ajjuk sak'anil ja winiki' yuj janisok ja yab'al ja Dyosa'.

⁵ Ja pukuji ti cho yi aj b'a jun cha'anil witsa' sok ti sjeyi' b'a juts'ina' ja slujmalil ja lu'umk'inali'.

⁶ Jaxa pukuji ti yalyab'a, we'n oj ch'ak kawi ipal iti sok sniwanil ja lu'umk'inali, yuj ja ke'ni a'jitaniki'a ja mani wa xk'ana' oj kayi'i oj kayi'.

⁷ Ta wank'a la' komek'an ja b'a sti' sati' b'a oj ja toy-on, we'naka' b'aj spetsanil.

⁸ Tixa sjak'a'a Jesusi' ti yala'a:

—Elan ja b'a jtse'el pukuj yuj ts'ijb'unub'ani'a, kechani ja wa Wajwal Dyos oj ja toyi' sok kechani ye'n oj ja watelta'uka'.

⁹ Sok ti cho yi aj b'a Jerusalem sok ti ya' t'ukan manb'a xch'a'anil yolom Templo sok ti yalyab'a': —Ta' yuninak'a' Dyos jipako ja b'aj ja ili'.

¹⁰ Yuj ts'ijb'unub'alni'a:

—Ja yangel jumasa' oj sjekona' b'aj, b'a oj stalnaya'.

¹¹ Ojni' slik-a' sok ja sk'ab'i',

b'a mi oj ja yajb'esa' b'aj oj ja k'ojchuk ton sok ja wa woki'.

¹² Ti sjak'a ja Jesusi' sok ti yalyab'a':

—Alub'alni'a moka' k'ul tentar ja wa Wajwal Dyosi'.

¹³ Ja yajni ch'ak k'ulwanuk tentar ja pukuji, ti ajikan ja Kajwaltik Jesús jun tyempo'a.

Ja Jesusi' wa xk'e' stul ja Ya'teli'

(Mt. 4.12-17; Mr. 1.14-15)

¹⁴ Ja Jesusi' kumxijan sok ja yip ja Espiritu ja b'a Galile'a sok ch'akni' chiknajuk ja jastal wa xtoyji' b'a spetsanil ja slujmalil ja tiwi.

¹⁵ Sok ti wa sje'a ja b'a yiglesya ja judiyo jumasa' sok spetsanale' wa stoyowe'.

Ja Jesús ja b'a Nasareti

(Mt 13.53-58; Mc 6.1-6)

¹⁶ Ti waj b'a Nasaret b'a k'i'i', ja b'a sk'ak'ujil jijleli ti waj b'a yiglesya ja ye'nle'i sok tini och ja jastalni kostumbre'i sok ti k'e'a ti och sk'umuk ja yab'al ja Dyosi'.

¹⁷ Sok ti ajiyi' ja sju'unil ja aluman Isayasi, ja yajni sjama' sju'unil ja Kajwaltik ti sjama' ja b'a it ts'ijb'unub'ali'.

¹⁸ Ja Yespiritu ja Kajwaltiki tey jmoka',

Yuj ye'n stsa'onejon,

B'a oj kalyab'ye' ja yab'al ja ma' awula sb'aji',

Sjekonejon jan b'a oj ka tojb'uk ja ma' yats'an yaltsili',

B'a b'a oj yil-e' k'in al ma'mi xiyila k'in ali,

B'a oj ka' el libre'il ja ma' wan yijel wokoli',

¹⁹ B'a oj cho' jchol ja yab'al ja Kajwaltiki ja b'a jab'il iti ja jastalni wa sk'ana'i'.

²⁰ Sok ti sts'olo' ja ju'uni jawi', ti yayi' ja ma' wa xcholo' ja yab'al ja Dyosi' sok ti och kulana' sok spetsanile' jamanaka tey ja b'a yiglesya ja judiyo tojxta wa xk'elji'

²¹ Sok tik'e' yalyab'ye'a':

—Ja ya'ni tini ts'ikb'itani' ja jas ts'ijb'unub'al ja b'a sju'unil ja Dyosi' ja wab'yexni'a'.

²² Spetsanile' je lek wa slo'iltane' ja b'a ye'ni sok wanto xkanye' jakan sok ja lo'il b'a syajal sk'ujol jas wa xch'ak yali' sok ti wa xyalawe'a':

—¿Mi ma' ja'uk ja yunin ja Josej ja it b'a'?

²³ Ja ye'ni ti yalyab'ye'a' ojni ja walwe xkab' ja lo'il ita':

—Loktor, tojb'esa' b'aj we'n ita', ja jastik jitsan jas ch'akta kab'tik k'ulaxi ja b'a Kaperna'umi', cho k'ulan ja b'a wa lujmalili'.

²⁴ Ti yala'a: —Ja smeranili wa xkalawab'yex, ke mini jun aluman Dyos wa xk'anji' ja b'a slujmali'.

²⁵ Ja smeranili wa xkalawab'yex ke jitsan ja biguda jumasa' ajiyi' ja b'a Isra'eli ja b'a sk'ak'ujil ja Eliyasi, ja yajni mi ya'a' ja' ox'e' jab'il sok wake' ixawi, sok jel ajiyi' wa'in b'a spetsanil ja lu'umk'in ali'.

²⁶ Pe mini june' ja b'a ye'nle'i jekji' ja Eliyasi, kechani' ja b'a biguda b'a Sarepta b'a Sidoni.

²⁷ Sok jitsan ja ma'tik ay yi'oj lepra ja b'a styempo'il ja aluman Dyos Eliyasi sok mini june' ma' aji' tojb'uka', kechani' ja Na'aman b'a Siryo.

²⁸ Ja yajni yab'ye' ja jastik iti, spetsanale' ja b'a yiglesya ja judiyo jel tajkiye'.

²⁹ Sok ti k'eye'a, ti snutsuwe'el ja Jesús ja tiwi sok ti yi'aje'manb'a xch'a'anil ja witsi ja b'a k'e'el ja xchonabile' ja ye'nle'i, b'a oj sjip-e' koni'.

³⁰ Pe ja ye'n ti ek' b'a snalan ja ye'nle'i, ti waja'.

Ja ma' ay yi oj aji' jun espíritu b'a mi leluki'

(Mc 1.21-28)

³¹ Ja Jesusi' ti waj ja b'a Kaperna'umi, b'a xchonab'il b'a Galile'a sok wa sje'ayile' ja b'a sk'ak'ujil jijleli'.

³² Sok wanto xkanye' jakan sok ja jas wa sje'a, yuj ja jas wa xyala' jach jastal jun ma' ay ya'tel.

³³ Sok tey ja b'a yiglesya ja judiyo jun winik ke ay yi oj jun espíritu b'a pukuj sok ti a'wani tsats leka'.

³⁴ Ti wa xyala'a': —awotikon kani', ¿Jasunk'iluk ja aya' wi oj maktikon, Jesús Nazareno? ¿Jakela' ma' b'a oj ja ch'ay jnajeltikon? Wa xna'a b'aj machunk'iluka'a, we'na ja ma' jel Sak b'a Dyosi'.

³⁵ Ja Jesusi' ti ya' k'ot tek'an, ti yala'a':

—Chab'anan, sok elan ja b'a ye'ni. Jaxa pukuji ti ya' mok' man lu'um ja winik jawi b'a snalan ja ye'nle'i sok ti el ja b'a ye'ni sok mini jas yutaja'.

³⁶ Sok spetsanile'ch'ak xiwuke', ti wa xyala' sb'aje' b'a ye'nleta'a:

—¿Jas lo'ililuk ja iti, ke wa sk'ulan mandar sok ipal wa xyalyab' ja espíritu b'a mi lekuki' sok wa x-eli'?

³⁷ Sok wani xlo'iltaji' ek' ja Jesús b'a spetsanil ja sutanil ja luwar jumasa'.

Ja Jesusi' jel jitsan ja ma' xya' tojb'uki'

(Mt 8.14-15; Mc 1.29-31)

³⁸ Jaxa Jesusi' ti k'e'a' sok ti el ja b'a yiglesya ja judiyo sok ti och ja b'a snaj ja Simoni. Ja sni'al ixuk ja Simoni jel yi oj k'ak' sok ti spatala'ane' sk'ujol ja Jesús sok ja b'a ye'ni.

³⁹ Sok ti ko' nujan ja b'a b'ay ja ye'ni, ti ya' k'ot tek'an ja k'ak'i sok ti ek' sb'aj ja k'ak'a' sok tixta k'e' wego ja ye'ni, ye'nxa wa sk'ulan ja swa'ele'i.

Jitsan ja ma' aji' tojb'uki'

(Mt. 8.16-17; Mr. 1.32-34)

⁴⁰ Ja yajni ochumxa ja k'ak'uji, spetsanil ja manaka ma' minaka lek'ayuk, yuj b'a tuktukil chameli wa x-ijijanyi', jaxa Jesusi', ti wa xya' k'e'uk ja sk'ab' b'a jujune' ja ye'nle'i, wa ya' tojb'uke'

⁴¹ Sok jitsan ja ma'tik wa x-el sb'aj pukuj, ti wa x-awaniye'sok ti wa xyala'we'a:

—We'nani ja Yunin ja Dyosi'.

Pe ja ye'ni ti wa xya' k'ot tek'ana' sok mi xya' k'umanuk, yuj wa sna'awe' ke ye'na ja Kristo.

Ja Jesusi' wa xwaj ek' b'a sutanal ja Galilea wa xcholo' ja yab'al ja Dyosi'

(Mr. 1.35-39)

⁴² Ja yajni sakb'i', ti ela' ti waj b'a jun takin lu'um, jaxa winike'i wa sle'awe' ek'e', ja yajni k'otye' ja b'a b'ay ja ye'ni, tiwa xya' k'otuke' tek'an b'a mi oj wajuka'.

⁴³ Pe ja ye'ni yalyab'ye':

—Jel st'ilanil ke oj jchol ja yab'al ja Dyosi' ja b'a wa sk'ulan mandar ja Dyosi', yuj ja iti ja yuj jekub'alonkoni'.

⁴⁴ Ti wa xcholo' ek' ja yab'al ja Dyos ja b'a yiglesya ja judiyo jumasa' b'a Galile'a'.

Ja milagro k'ulajiyile' ja ela chayi'

(Mt. 4.18-22; Mr. 1.16-20)

¹ Ja Jesusi' tini ay b'a ts'e'el ja niwan pampa ja' b'a Genesareti, ja winike' jumasa' ti ch'ak slats' tala'uke' sb'aje'a' b'a oj smaklaye' ja yab'al ja Dyosi'.

² Sok ti yila' chab' bejyum b'a sat ja' b'a sts'e'el ja niwan pampa ja'i, jaxa ela' chay jumasa' ko'e' leni'a', ti wane' sak'jel ja yelub' xchaye'i.

³ Ja Jesusi' ti och b'a junuk ja b'a b'ejyum b'a sat ja' jumasa' jawi', ke jani sb'aj ja Simoni', ti yalyab' ke oj ya' och och t'un yoj ja'a, ti och kulana', tini wan sjejelyi' ja winike' jumasa' ja yab'al ja Dyos manb'a yoj b'ejyum b'a satja'

⁴ Ja yajni ch'ak k'umanuki', ti yalyab' ja Simoni':

—I'aj och ja b'ejyum b'a yoj xcha'anil ja ja'i', jipa' ja wa welub' chayex b'a oj wa' elukex chay.

⁵ Ti sjak'a ja Simoni, ti yalyab'a':

—Je'uman, snajtil a'kwat wantikon le'u chay sok mini jas x-elkujtikona', pe yuj ja jastal waxa wala' oj jip ja elub' chayi'.

⁶ Ja yajni sjipawe'i, jitsan lek syamawe' ja chayi' t'usanxta mi xch'i' ja yelub' xchaye'i.

⁷ Sok ti sje'a we'yi senya ja smoje' ma' tey b'a pilan b'ejyum sat ja'i b'a oj jak koltajuke'. Ja ye'nle'i jakye' sb'ut'uwe' xchab'il, ja b'ejyum b'a sat ja'i t'usanxta mi xmukxi'.

⁸ Ja yajni yila' ja jastal iti ja Simon Pedro ti ko mek'an ja b'a sti' sat ja Jesusi' sok ti yalyab'a':

—Kajwal, Pila' b'aj ja b'a ke'ni, yuj jun mulanumon.

⁹ Yuj jel och juntiro ja xiweli' sok jachni' ja manaka' teysoki', yuj ja lom jel a'ay elyujile' ja chayi'

¹⁰ Cho jachni ja Jakobo sok ja Juan i, ja yuntikil ja Sebede'o, smoj sb'aje' sok ja Simoni. Ja Jesusi' ti yalyab' ja Simoni:

Mok xiwan, man b'a ya'ni oj ja lejan ma' sk'u'uk ja yab'al ja Dyosi'.

¹¹ Ja yajni ya' elukejan b'a sti' ja' ja b'ejyum b'a sat ja'i, ch'ak yawekan spetsanil, ti snochowe'a.

Ja Jesusi' wa xya' tojb'uk jun winik

(Mt. 8.1-4; Mr. 1.40-45)

¹² Jun k'ak'uj ja Jesusi' tey b'a jun yal chonab', ja tiwi tey jun winik jel yi oj lepra'a', ja yajni yila' ja Jesusi', ti konujan man lu'uma' sok ti spatalan sk'ujola', ti yalyab'a':

—Kajwal, ta wank'axa k'ana', oj jb'ob' wa tojb'ikon.

¹³ Ti xija' ja sk'ab'i, ti syama'a, ti yala'a:

—Wan, wa xk'ana', tojb'an. Jaxa tiwa ti tojb'ikan ja winik jaw yuj ja lepra.

¹⁴ Ja ye'ni ti yalyab' ke mok ma' yalyab'a' ti yalyab'a':

—Ka'ax, je'a' b'ajyi' ja saserdote jumasa' sok i'aj och ja majtanal yuj lom tojb'iyata', ja jastalni yala' kan ja Moyses'i, b'a oj sna'e' ja saserdote jumasa' ke tojb'iyatani'a'.

¹⁵ Pe ja Jesusi' wani toyjel ek'a' sok jitsanlek sta'a sb'aje' ja winike' b'a oj smaklaye' sok b'a jtojb'uke' sok ja xchamele'i

¹⁶ Pe ja ye'ni wa spila' sb'aj sok ti wa xwaj b'a yoj takin lu'um, b'a oj sk'umuk ja Dyosi'.

Ja Jesusi' wa xya' tojb'uk jun winik mi xb'ob' b'ejyuk

(Mt. 9.1-8; Mr. 2.1-12)

¹⁷ Jun k'ak'uj ja Jesusi' wan sje'jel ja yab'al ja Dyosi', ti kulane' ek' ja parise'osi sok ja je'uman jumasa' b'a leyi sok jakeleni' b'a spetsanil ja yal luwar jumasa' b'a Galile'a sok ja b'a Jude'a sok ja b'a Jerusalemi, ja yip ja Kajwaltiki teyni ay b'a Jesús b'a oj ya' tojb'uke'.

¹⁸ Sok ay chab' oxe' winike' ke sli-kunejejan jun winik ke mi xb'ob' b'ejyuk, wa sle'awe' modo jastal oj xch'ik-e' sok oj yi'e' och ja b'a sti' sat ja ye'ni.

¹⁹ Pe mini sta'awe' b'a oj ya' ochuke'a, yuj ja lom jel ja winike'i, ti ya' k'e'uke' b'a yolom na'its sok ti sjamawe' ja yolom ja na'itsi ti ya' ko'ukejan ja b'a sti' sat ja Jesusi'.

²⁰ Ja yajni yila' jastal wa sk'u'an ja ye'nle'i, ti yalyab'a:

—Winik, ja wa muli' k'ulub'alxa' perdonar.

²¹ Jaxa ja je'uman jumasa' b'a leyi' sok ja parise'osi' ti och sk'uluke' pensara', ti yalawe'a: —¿Machunk'iluk ja it ma' mi sb'ejlaluk wan k'umal sb'aj ja Dyosi'? ¿Ja machunk'iluk ja oj ya' perdon ja mulali ke kechani ja Dyosi'?

²² Jaxa Jesusi', ti sna'a jasunk'iluk ja wan ek'el ja b'a yolome'i, ti sjob'oyile'a: —¿Jasunk'iluk ja wa x-ek'a ja k'ujulex ja b'a wa waltsilexi'?

²³ ¿Jasunk'iluk ja mas lek yaljeli': —Ja wa muli' naka kusub'alxa' ma' oj alxuk k'e'an sok b'ejyan? ²⁴ Nab'al oj ja na'ex ke ja Yunin ja Winiki' ay yi oj yip b'a oj ya' perdon ja mulal jumasa' ja b'a lu'umk'inal iti', ti yalyab' ja ma' mi xb'ejiyi':

—We'n wa xkalawab'i':

—K'e'an sok tulu' ja wa waynub'i, ka'ax b'a wa naj.

²⁵ B'a juts'ina', ti k'e' ja b'a sti'sat ja ye'nle'i sok ti stulu' ja swaynub' ja b'a b'a'an ek'i', ti waj ja b'a snaji', wan stoyjel ja Dyosi'.

²⁶ Sok spetsanile' ch'akto kanuke' jakan, wa stoyowe' ja Dyosi' sok jel och ja xiwele'i ti wa xyala'we'a':

—Ja ya'ni kilatikonta' ja jastik wanto xya' kankotikon jakan.

Ja Jesusi' spaya' ja Mateo

(Mt. 9.9-13; Mr. 2.13-17)

²⁷ Ja yajni ch'ak ek'uk ja jastal iti ti ela' sok ti yila' jun tsoma' tak'in b'a roma sb'i'il Lebí, ti kulan ek' ja b'a wa xtupxi' impu'esto b'a Roma sok ti yalyab'a':

—Nochowon.

²⁸ Sok ti ch'ak yakan spetsanila', ti k'e'a' sok ti snocho'a'.

²⁹ Jaxa Lebiji ti sk'ulanyi' jun niwan k'in ja b'a snaji', jel jitsan ja tsomuman tak'in jumasa' b'a Roma sok ay tuktukil ja ma' tey ay soke' ja b'a lechan te'i.

³⁰ Jaxa ja je'uman jumasa' b'a leyi' sok ja parise'osi' xbulbuniyexta' sok ja sneb'uman jumasa', ti wa xyalawe'a':

—¿Jaslom wala wa'yex sok ay jas waxa wu'ajex lajan sok ja tsomuman tak'in jumasa' b'a Roma sok ja mulanum jumasa'?

³¹ Ja Jesusi' ti sjak'ayile'a, ti yalyab'ye'a: —Ja manaka lek ayi' mini t'ilanuk oj waj b'a doktora', jani ja manaka malo' ayi'.

³² Mi jakelukon ja jak jpay-e' ja ma' tojexa', jani ja ma' jel mulanumi' b'a sutxuk ja sk'ujule'i'.

Ja sjob'jel sok ja sk'utsjel ja jwa'eltiki'

(Mt. 9.14-17; Mr. 2.18-22)

³³ Jaxa ye'nle'i ti yalawe'a:

—¿Jasyuj ja sneb'uman ja Juan i jitsan ek'ele' wa sk'utsu' ja swa'ele'i sok wa sk'umane' ja Dyosi', cho jachuk ja parise'osi', pe ja wa neb'uman jumasa' wa xwa'ye' sok ay jas wa xyu'aje'?

³⁴ Ja ye'ni ti yalyab'ye'a': —¿Oj ma' b'ob' wa sk'uts-ex ja swa'ele' ja ma' tey b'a nupaneli', ja ta teynik'a' ay soke' ja tatamali'?

³⁵ Pe oj jakuk ja sk'ak'ujil ke' oj a'ji' elyile' ja tatamali', jaxa b'a sk'ak'ujil jumasa' jawi ti oj sk'uts ja swa'ele'i.

³⁶ Sok ti yalyab'ye' jun slajel lo'ila': —Mi ma' xch'i'a xen k'u'uts b'a yajk'achil b'a oj ya' och smaktonil jun poko k'u'uts, ja yajk'achili' wa xch'i'i, jaxa poko k'u'utsi' mini oj kan sb'aj ja yajk'achil smaktonili'.

³⁷ Mini ma' wa xya' och lekil ya'lel ts'usub' ja b'a poko ts'u'umi', ja lekil ya'lel ts'usub'i ojni xch'ij ja poko ts'u'uma' sok ojni xch'ak pek'uka', cho mixani jmakunuk ja tsu'um jumasa'a.

³⁸ Pe ja lekil ya'lel ts'usub'i tini oj och b'a yajk'achil ts'u'uma', leknilek wa x-ajyi' ja tiwa'.

³⁹ Mini june' ja ma' yu'ajta' ja ya'lel ts'usub'i b'a jelxa alb'ita', oj cho sk'an ja yajk'achili', yuj ja b'a mas alb'ita mas jel x-ajb'ani'.

6

Ja sneb'uman jumasa' ja Jesusi' sjotsowe' espiga ja b'a sk'ak'ujil jijleli'

(Mt. 12.1-8; Mr. 2.23-28)

¹ Jun sk'ak'ujil jijlel ja Jesusi' ti ek'um ja b'a yoj yalajil ja trigo, ja sneb'uman jumasa' ti stuch'uwe' ja sati' sok ti sb'uyuwe' b'a yoj sk'ab'e' sok ti sk'uxuwe'a'.

² Chab' ox'e' ja parise'osi' ti yalyab'ye'a':

—¿Jaslom waxa k'ulanex ja jas mi lek sk'ulajel ja b'a sk'ak'ujil jijleli'?

³ Ti sjak'a' ja Jesusi', ti yalyab'ye'a': —¿Mini ma' b'a waxa k'umanex, ja jasunk'iluk ja sk'ulan ja Dabili sok ja ma'tik tey sok ja ye'ni ja yajni ajiyile' wa'ini'?

⁴ Ja jastal och ja b'a snajtsil ja Dyosi' sok slo'o ja pan pilub'al b'a Dyosi' sok mini jb'ob' slo'a ke kechani oj b'ob' slo'e' ja saserdote jumasa', pe ja ye'ni slo'o sok yayi' ja matiknaka' tey soki'.

⁵ Sok ti wa xyalyab'ye'a':

—Ja Yunin ja Winiki ye'nani yajwalil ja sabado'a'.

Ja Jesusi' wa xya' tojb'uk jun winik ja b'a sábadó

(Mt. 12.9-14; Mr. 3.1-6)

⁶ Ja b'a pilan sabado'ili', Ja Jesusi' ti och ja b'a yiglesya ja judiyo sok ti och sje'a ja yab'al ja Dyosi'. Tey ja b'a yojol jun winik, ke takin ay ja stojol sk'ab'i'.

⁷ Sok ti wa sk'elawe' ja je'uman b'a leyi sok ja pariseos jumasa', b'a oj yil-e' ta oj stojb'es ja b'a sk'ak'ujil jijleli', b'a oj jb'ob' sta'e' modo jastal oj sle'eyi' smul.

⁸ Pe ja ye'ni wa sna'a jasunk'iluk wan ek'el b'a sk'ujule'i, ti yalyab' ja winik ma' takinxa' ja sk'ab'i':

—Ke'an sok lajan b'a snalan. Ja ye'ni ti k'e'a sok ti k'e' tek'ana'.

⁹ Jaxa Jesusi' ti yalyab'ye'a':

—Oj job'awilex, ¿Lekma' ja b'a sábadó oj k'ulaxuk ja slekilali', ma' oj k'ulaxuk ja jas milekuki? ¿Oj koltanitik b'a ajyuk sak'anil ma' oj ch'aytik snajele'?

¹⁰ Sok ti ch'ak sk'el spetsanil ja matiknaka tey b'a sutanali', ti yalyab' ja winiki':

—Xija' ja wa k'ab'i. Ja ye'ni xija' ja sk'ab'i' sok tini tojb'i'a.

¹¹ Jaxa ye'nle'i jelni tajkiye' juntiro'a sok ti wa sjob' tala'an sb'aje' b'a ye'nleta'a jasunk'iluk oj sk'ulukeyi' ja Jesusi'.

Ja Jesusi' wa tsa'a ja lajchawe' sneb'umani'

(Mt. 10.1-4; Mr. 3.13-19)

¹² Ja b'a k'ak'uj jumasa' jawi ti waj b'a jun wits waj sk'umuk ja Dyosi' sok sk'uman snajtil a'kwal.

¹³ Ja yajni sakb'i'i, ti spaya' ja sneb'uman jumasa' sok ti stsa'a lajchawe' ja b'a ye'nle'i, ya' sb'i'iluk apostol jumasa'.

¹⁴ Ja Simon, ja ma' ya' sb'i'iluk Pedro, ja Andres smoj aljeli, ja Jakobo sok ja Juan i, ja Felipe sok ja Bartolomeji'.

¹⁵ Sok ja Mateo'i sok ja Tomasi sok ja Jacobo yunin Alfeo'i sok Simon sb'i'il Selote.

¹⁶ Ja Judas smoj aljel ja Jakobo sok ja Judas Iskaryote, ja mani' yi aj spatik ja Jesusi'.

Ja Jesusi' wa sje'a ja yab'al ja Dyosi' sok wa xtojb'ini'

(Mt. 4.23-25)

¹⁷ Sok ti koye'kon sok ja ye'nle'i sok ti k'ot tek'an b'a jun slajanil luwar, ti smoj ja sneb'uman jumasa' sok jitsan swinkil b'a spetsanil ja Jude'a sok b'a Jerusalem sok ja b'a sti' niwan pampaja' b'a Tiro sok ja b'a Sidoni, ke jakeleni' b'a oj smaklaye' sok b'a oj aji' tojb'uke' sok ja xchamele'i.

¹⁸ Sok ja ma'tik ochel sb'aj espiritu b'a milekuki wa xch'ak tojb'uke'.

¹⁹ Spetsanil ja winike' jumasa' wa sk'anawe' oj syam-e', yuj wa x-el ipal ja ba ye'ni sok wa xch'ak ya' tojb'uk spetsanile'.

Ja slekilali'

(Mt. 5.1-12)

²⁰ Ti sk'ela' ja sneb'uman jumasa', ti yala'a:

—Je lek ja ma'tik jel awula' sb'aji', yuj we'n oj ja b'ajukex ja b'a wa sk'ulan mandar ja Dyosi'.

²¹ Jelek ja ma'tik jel wa'an xyab'i', yuj ojni a'ji' b'ut'anikleka'.

Jel lek ja ma'tik wala' ok'yex ja wego, yuj ja tsa'ani' ojni tsenanika'.

²² Jel lek juntiro ja yajni mi skitsawex ja winike' jumasa' sok wa snutsuwex sok wa sta'awex ti' sok wa xyalawe' ke mi lekukex, yuj skaje'il ja Yunin ja Winiki'.

²³ Gusto'axanik ja b'a k'ak'uj jawi, yuj jel niwan ja wa ts'akolex ja b'a satk'inali', yuj ma' ek' paxta wujelexi' jachni sk'ulaneyi' ja aluman Dyos jumasa'a.

²⁴ Pe jelni a'wulab'ajex ¡ja b'a we'nlex ja ma'tik jel ja stak'ini!', ayni ja wi ojex slamani'.

²⁵ ¡Pe jelni awulab'ajex ja ma'tik jel jas yi oj ja we' go!, yuj ojni ajukawilex wa'ina'.

¡Pe jelni awulab'ajex ja ma'tik wa stseni' ja wego! Yuj ojtoni ja na'ex malaya'a sok ojni ok'anika'.

²⁶ ¡Pe jelni awulab'ajex, ja yajni jel lek xk'umani' ja b'ajex ja winike'!, yuj ma' ek' paxta wujelexi' jachni sk'ulaneyi' ja lolanum aluman Dyos jumasa'a'.

Oj yajtatik ja ma' mi lek wa xyilawotiki'

(Mt. 5.38-48; 7.12)

²⁷ Pe ja we'nlex ja ma'tik wa smakla', wa xkalawab'yex: —Yajtayik ja ma' milek xyilawexi', k'ulaniky'i ja slekilal ja ma'tik mi skits'awexi'.

²⁸ K'ulanik bendisyar ja ma'tik wa sk'ulanex maldisyari sok k'umanik ja Dyosi' sok ja b'a ma'tik lomxta wa sle'a mulexi'.

²⁹ Ja ma' wa smak'awa b'a wa choji', cho sutuyi' ja juni, ja ma' wa xya' elukawi' ja wa chompa', cho a'yi' ja wa k'u'i'.

³⁰ Chikan machunk'iluk ja wa sk'anawi'i, ayi', ja ma' wa xyi'a jawi' ja wa jasa' b'aji', moka k'an ke oj ya' kumxukawi'.

³¹ Ja jastal waxa k'anawex lek oj sk'uluka' wilex ja winike'i, cho jach choxa' k'ulaniky'i ja we'nlexi'.

³² Ta kechan k'a waxa yajtayex ja ma' wa syajtayexi', ja jawi lomtani'a. Yuj jachni ja mulanum jumasa' wa syajtaye' ja ma' wa xyajtajiyujele'i.

³³ Ta kechank'a waxa k'ulanexyi' ja slekilal ja ma' wa sk'ulanawilex slekilali, ja jawi lomtani'a. Cho jachni wa xcho sk'ulane' ja mulanum jumasa'.

³⁴ Ta kechank'a waxa wayilex jel ja b'a mani waxa majlayex jas oj yawilexi', ja jawi lomtani'a. Yuj jachni ja mulanum jumasa' jatani wa xyayi' jel ja mulanum jumasa', b'a ojni ajukyile' masa'.

³⁵ Yajtayik ja ma' mi lek xyilawexi, k'ulaniky'i ja slekilali sok awiky'i' jel, b'a mini oj ja majlayex jas oj ajukawilexa'. Jachni jelni niwan ja jas oj ajukawilexi sok ojni yuninukex ja ma' jel Niwana', yuj ja ye'ni jel juntiro ja syajal sk'ujol sok ja b'a ma'tik mi xkits'wani'i sok ja b'a ma'tik mi lekuki'.

³⁶ A'ajyuk ja syajal ja k'ujolexi, ja jastal ja wa Tatex jel juntiro ja syajal sk'ujoli'.

Moka' wa'a wochel ja tuki'

(Mt. 7.1-5)

³⁷ Moka wa'a wochelex, nab'al mi oj ajuka' wochelexa', mok ma'a tsik-ex k'ak' sok mini ma' oj ts'ikjanik k'ak'a', a'awik perdon sok ojni ajanik perdona'.

³⁸ K'eb'awik sok ojni k'eb'juka' wilexa', b'a sb'isulab'il lek, t'enub'al lek, wosan lek sok jachni oj ajuka' wilex leka', yuj ja jastalni waxa b'isawexi', cho jachni oj cho b'isjukawilexa'.

³⁹ Sok ti yalyab'ye' jun slajel lo'ila': —¿June' ma' mi xyilak'inal oj ma' b'ob' xchech jun ma' mi xyila'? ¿Mi ma' lajan oj mok'uke' ja b'a jopan ek'i'?

⁴⁰ Ja neb'umani mini mas niwanuk ke yuj ja Sje'umani', pe spetsanil ja ma' ojtoni' sneb'i', jachni oj ajyuk jastal Sje'umana'.

⁴¹ Jas lom waxa k'ela' ja sts'ilelal b'a yoj sat ja wa moj aljeli' sok mixa k'ela' ja jas mas jel niwan tey b'a yoj ja sati'?

⁴² Ma' jastal oj jb'ob' ja walyab' ja wa moj aljeli': —Jmoj aljel, oj ka' eluk ja sts'ilelal wa sati' sok me'xa k'ela' ja jas tey ja b'a yoj ja sati'? Ma' wa xtawaniti' patikal, a'a el b'ajtan ja jas tey b'a yoj ja sati', nab'al oj ja wil lek b'a oj wa eluk ja sts'ilelal ja sat ja wa moj aljeli'.

Ja te'i wa xnaxi' sb'aj sok ja sati'

(Mt 7.17-20; 12.34-35)

⁴³ Yuj mini lekil te'uk ja te' ta wank'a xya'a sat b'a milekuki' sok mini ja te' b'a mi lekuki' ja

ta wank'a xya'a lek ja sati'.

⁴⁴ Yuj kada jujune' ja te'i wa xnaxi' sb'aj sok ja satineli', mini xtulxi higo ja b'a k'i'ix jumasa'a sok mini wa xtulxi' ts'usub' ja b'a sarsa jumasa'.

⁴⁵ Ja lekil winiki, b'a slekil ja yaltsili waxa eluk ja jastik leki, jaxa winik b'a milekuki, ja b'a jastik milekuk ja b'a yaltsili wa xya'eluk ja jas mi lekuki', yuj ja jastik ay ja b'a kaltsiltiki' jani wa x-el ja b'a jtitika'.

Ja jastal wa x-aji' k'e'uk ja na'itsi'

(Mt 7.24-27)

⁴⁶ ¿Jas lom waxa walwexkab' Kajwal, Kajwal sok mixa k'ulanex ja jas wa xkala'?

⁴⁷ Spetsanil ja ma' wa xjakmok ja ke'ni sok wa smakla' ja kab'ali' sok wa xk'okxisok, oj kalawab'yex machunk'iluk ja oj slaji':

⁴⁸ Oj slaj jastal ja winik ja yajni ya' k'e'uk ja snaji', sjok'o cha'an lek sok ti ya' k'e' b'a jun sat ton, ja yajni jak ja b'utja'i, ja ja'i spujsin sb'aj tsats ja b'a na'its jawi, pe mini mok'a', yuj tini k'e'el b'a sat tona'.

⁴⁹ Pe ja ma' smaklani' pe mi sk'ulan, oj slaj ja jastal ja winik ma' ti ya' k'e' b'a sat lu'um ja snaji', mini ts'unanuk leka', spujsin sb'aj tsats lek ja ja'i sok mok'i' sok jelni yi oj kan ja na'its jawa'.

7

Ja Jesusi' wa xya' tojb'uk ja ya'tujum ja kapitan b'a Roma

(Mt. 8.5-13)

¹ Ja yajni ch'ak yal ja slo'ili' wan maklajel yuj ja winike' jumasa', ti waj b'a Kapernaum.

² Jun kapitan b'a Roma malo ay ja ya'tejum ja ma' jel sk'ana' juntiro, t'usanxta me' xchami'.

³ Ja yajni yab' ja jas wa xyalawe' sb'aj ja Jesusi', ti sjekayi' chab' oxo' ja ma'tik b'ankilali' b'a judiyosi', spatalaneyi' sk'ujol ke'a jakuk sok b'a oj stojb'es ja ya'tejumi'.

⁴ Ja ye'nle'i ti jakye' ja b'a b'ay ja Jesusi' sok ti spatala'aneyi' lek sk'ujola', ti yalweyab'a: —Ke sb'ejlalni' oj ja k'ulyi' ja jastal ita'.

⁵ Yuj wa syajta' ja jnasyontikoni' sok ya' k'ekitikon jun kiglesyatikon.

⁶ Ja Jesusi' ti wajye' sok ja ye'nle'i. Yuj mixani jel najatuk yi oj ja snaji', ja kapitan b'a Roma ti sjeka' chab' oxo' yamigo'a, ti yalyab'ye'a: —Kajwal, mok tajkan, ke mini jb'ajuk ja b'a jastal oj ochan ja b'a jnaja'.

⁷ Ja yuj mini sb'ejlaluk jakyon ja b'a sti'a sati', pe kechani' ala'a, ja ka'tejumi oj jtojb'uk.

⁸ Cho jachukon ja ke'ni jach jun winikon ke ay jchol sok ay jsoldado jumasa' ke ke'n wa xk'ulan mandar, wa xkalyab' ja iti: —Ka'ax, wa xwaji', jaxa juni' wa xkalyab'i': —la' sok wa xjaki', jaxa ka'tijumi' wa xkalyab'i': —K'ulan ja iti sok wa sk'ulan.

⁹ Ja yajni yab' ja iti, ja Jesusi' kanto jakan sok ja b'a ye'ni sok ti yalyab' ja winike' jumasa' ma'tik wan nochjel yuji':

—Wa xkalawab'yex ke mini june' ja b'a Isra'eli jta'une' june' ma' jel sk'u'an jastal winik iti'.

¹⁰ Ja yajni kumxiye' och b'a yoj na'its ja ma'tik jekjiye'i, ti sta'awe' ke lekxa' ay ja a'tijum ma' malo ay ajyi'.

Ja Jesusi' wa xya' sak'b'ujuk ja yal ja biguda b'a Na'ini'

¹¹ Ja yajni ek' ja jawi, ja ye'ni ti waj ja b'a xchonab'il sb'i'il Na'in sok jel jitsan ja sneb'uman jumasa' wajum soki sok jel jitsan ja winike' jumasa'.

¹² Ja yajni k'ot och ja b'a slutulab'il ja chonab'i', tini yi oje' och jun chamwinika', ke kechani' ja jun yal jaw jun biguda'a sok jelni jitsan ja swinkil ja b'a chonab' jawi' teyni ay soka'.

¹³ Ja yajni yila' ja Kajwaltiki', ya'a ja syajal sk'ujol sok ja b'a ye'ni sok ti yalyab'a:
—Mila' ok'i'.

¹⁴ Sok ti mojxi' ocha', ti syama' ja b'a likub'al och ja chamwiniki', ja ma'tik yi oj ochi' k'otye' tek'an. Sok ti yala'a:

—Kerem, wa xkalawab'i, k'e'an.

¹⁵ Sok ti k'e' kulan ja ma' chamta'i sok ti och k'umanuka', ti ya' ochyi' ja snani'.

¹⁶ Sok ch'ak xiwuke' spetsanile' sok wa stoyowe' ja Dyosi', ti wa xyalawe'a:

—Jun niwan aluman Dyos tey jmoktika'.

—Wa xcho xyalawe':

Ja Dyosi' jakta jak yulata' ja xchonab'ili'.

¹⁷ Sok el ja slo'iltajel b'a spetsanil ja Jude'a sok spetsanil ja b'a sutanal ja tiwi'.

Ja Sjekab'anum ja Juan Bawtista'

(Mt. 11.2-19)

¹⁸ Ja sneb'uman jumasa' ja Juan i ch'ak yalweyab' ja jastiknaka' ek'eli'. Ti spaya' chab'uk ja sneb'uman ja Juan i.

¹⁹ Sok ti sjeka' ja b'a b'ay ja Jesusi', ti oj yalaweya b'a: —¿We'nani ma' ja ma' oj jakuki' ma' pilanto ja ma'oj jmajlatikoni'?

²⁰ Ja yajni k'otye' ja winike' jumasa' jaw ja b'a b'ay ja ye'ni, ti yalweyab'a:

—Ja Juan Bawtista sjekone' jotikonjani' b'a oj job'tikonawi': —¿Ta we'nani ja ma' oj jakuki' ma' pilanto ja ma'oj jmajlatikoni'?

²¹ Ja b'a ora jawi jitsan ja ma' ay yi oj chameli stojb'es sok ja ma' ay yi oj plaga jumasa' sok ma' ochel sb'aj espiritu b'a milekuki' sok jitsan ja ma' mi xyila' k'inali' ya' yil k'in'al.

²² Ja Jesusi' ti sjak'a'a, ti yalyab'ye'a: —Ka'axik, kax alwikyab' ja Juan ja jasunk'iluk ja wilunejexi' sok ja jas ja wab'unejexi': —Ke ja ma' mi xyila' wa xyila', ja ma' renko'ayi' wa xb'ejiye', ja ma'tik ay yi oje' lepra wa xtojb'iye', ja ma' mi xyab'k'inali' wa xyab'i', ja ma'tik chamta' wa sjak'b'uji', jaxa ma' jel awula' sb'aji' wa xcholjiyab' ja yab'al ja Dyosi'.

²³ Jelni lek ja mi xyakan sk'u'ajel ja b'a ke'ni.

²⁴ Ja yajni wajye' ja ma' sjeka' och ja Juan i', ja Jesusi' ti och yalyab' ja winike' jumasa' sok ja b'a Juan i': —¿Jasunk'iluk ja wa ja k'el-ex ja b'a takin lu'umi'? ¿Jun ma' k'a'em ke jach k'okub'alxa' yuj ja ik'i'?

²⁵ ¿Jasunk'iluk ja wa ja k'el-exi'? ¿Jun ma' winik ke jel tsamal slapunej ja sk'ujtsili'? K'elawik, ja mani' tsamalikxta' ja sk'ujtsili', lekni' lek ja b'a wa x-ajjiye'a, tini aye' ja b'a spalasyo ja rey jumasa'.

²⁶ Pe ¿Jasunk'iluk ja wa ja kel-exi'? ¿Jun ma' aluman Dyos? Wa xcho xkalawab'yex, masni jel t'ilan ke yuj ja Aluman Dyosa'.

²⁷ Jani ja b'a it ja b'a mani' ts'ijb'unub'ala':

—K'ela', ojni jek ja jekab'anum ja b'a sti'a sati',
ja mani' oj stoj ja wa b'ej ja b'a sti'a sati'.

²⁸ Wani xkalawab'yexa' ja ma'tiknaka' manxel b'a jun ixuki', meyni ay jun aluman Dyos mas t'ilan ke yuj Juan Ba'utista'a, pe ja ma' mas xch'in ja b'a wa sk'ulan mandar ja Dyosi' masni jel niwan ke yuj ja ye'ni.

²⁹ Spetsanil ja winike' jumasa' sok ja ma' stsomowe' tak'in b'a Roma, ja yajni yab'ye'i, sk'ulaneni' ja jasunk'iluk ja wa sk'ana' ja Dyosi', yi'aje' ja' ja b'a jastal wa xya'a' ja' ja Juan i'.

³⁰ Pe ja Parise'os jumasa' sok ja Je'uman jumasa' b'a leyi', ja ye'nle'i mini skitsawe' ja jasunk'iluk wa sk'ana ja Dyosi', mini sk'anawe' oj ajukyile' ja' yuj ja Juan i.

³¹ Ti yala' ja Kajwaltiki': —¿Machunk'iluk ja oj ka' slaj sb'aj sok ja lame' winike' jumasa' iti, jasunk'iluk ja oj ka' slaj sb'aje' soki'?

³² Ojni slaj-e' ja kerentik jumasa' ma'tik ti kulan ek' b'a parke, ke wani x-a'waniye'a sok wani wa xyawa' sb'aje'a sok wa xyalawe': —Ju'utikon ajmay sok mini chaniyexa', jts'eb'ontatikon ts'ejb'oj b'a chamk'ujolil sok mini ok'yexa'.

³³ Jak ja Juan Bawtista, ke mi xwa'i sok ni xyu'aj yalel ts'usub' sok waxa walawex: —Ayi' oj pukuj.

³⁴ Jak ja Yunin ja winiki, wa xwa'i sok wa xyu'aj ya'lel ts'usub', waxa walawex: —Ja iti jun winik ma' jel xwa'i sok jel xyu'aj yalel ts'usub', wa xyamigo'an ja ma' wa stsomowe' tak'in b'a Roma sok ja mulanum jumasa'.

³⁵ Pe ja snajeli' tini oj ilxuk b'a yuntikile'a.

Ja Jesusi' ja b'a snaj ja Simón Parise'osi'

³⁶ Junuk ja parise'osi spatala'an sk'ujol ja Jesusi' ke oj jwa' sok ja ye'ni. Ja yajni och ja b'a snaj ja parise'o, ti och kulan ja b'a slechante'i.

³⁷ Jaxa tiwi jun ixuk ja b'a chonab' jawi', ke jelni mulanuma', ja yajni yab' ke ja Jesusi' tey ja b'a snaj ja parise'o'i jawi, ti yi'ajan jun yal prasko b'ut'el sok perjume'a.

³⁸ Ti och och b'a la sts'e'el ja Jesusi', ti och ok'uka' ja yalel ja sati' ti ko' b'a yok ja Jesusi', sok tiwa skusu' sok ja stso'otsil yolomi sok wa xyujts'anyi' ja yoki' sok wa sjaxayi' perjume ja yoki'.

³⁹ Ja yajni yila' ja it ja Parise'o ma' lokub'alyuj wa'eli', ti yala' b'a ye'nta'a': —Ja it ja lek alumani Dyosi', oj sna' machunk'iluka' sok jas tik'e' ixukiluka' ja ma' wan yamjelyuji', ke mulanumni'a'.

⁴⁰ Jaxa ja Jesusi' ti sjak'a'a sok ti yalyab'a:

—Simon, ay jas wa xk'ana' oj kalwab'i'.

Ja ye'ni ti yalyab'a:

—Ala', Je'uman.

⁴¹ Jun winik ma' wa xya'a' jel tak'in ay chawane' ma' ya'unejiyi', ja juni ay ya'unejiyi' jel jun xa'ane' sok lajune' denario, jaxa juni chab' winike' sok lajune' denario.

⁴² Sok meyni ay jas yi oje' ja ye'nle'i ja b'a jas oj stup-e' sok chawanile' sk'ulan perdonar. Ala' kab'i', ¿Machunk'iluk ja syajta masi'?

⁴³ Ti sjak'a ja Simoni, ti yala'a':

—Wa xkala' ja ke'ni, jani ja ma' mas ya'a' perdoni.

Ja ye'ni tiyalyab'a:

—Lekni lek ja jastal waxa wala'a'.

⁴⁴ Sok ti sk'ela' ja ixuki jawi', ti yalyab' ja Simoni': —¿K'ela' ja ixuk iti'? Ochyon ja b'a wa naji', mi'a waki' ja' b'a oj sak' ja koki', pe ye'ni ya'tani' ya' poxuk ja kok sok ja yalel sata' sok

ya'tani ya' takuk sok ja stso'otsil yolomi'.

⁴⁵ Mi'a wujts'anon, pe ja ye'ni, mani ochyona', meyni xk'ot tek'an ja jastal wan yujtsajel ja koki'.

⁴⁶ Mi ja jaxayi' aceyte ja kolomi', pe ja ye'ni st'oloyi' perjume ja koki'.

⁴⁷ Ja yuj wa xkalawab'i ke ja jastal jel jitsan ja smuli' k'ulaxitani' perdonara', yuj wa la' yajtaniyon lek, pe ja ma' t'usani wa x-aji' perdoni, kechani t'usan wa xyajtani'a.

⁴⁸ Sok ti yalyab' ja ixuki':

—Ja wa muli' k'ulub'alxani' perdonara'.

⁴⁹ Ja ma'tik ti kulan lajan sok ja b'a lechante'i, ti och yaltala'uk sb'aje' b'a ye'nleta'a:

—¿Machunk'iluk ja iti, ke wa cho xya'a perdon ja mulali'?

⁵⁰ Ti yalyab' ja ixuki':

—Ja jastal waxa k'u'ani' skoltayata', ka'ax b'a slamaniil.

8

Ja ixuke' ma'tik wa skoltaye' ja Jesusi'

¹ Ja yajni ch'ak ek'uk ja jastal iti, ja Jesusi' wa xwaj ek' b'a spetsanil ja chonab' jumasa' sok b'a yal luwar jumasa' wa xwaj xchol ek' ja yab'al ja Dyosi' sok wa xyala' jastik ay ja b'a wa sk'ulan mandar ja Dyosi' sok ti cho aye' sok ja lajchawe' snob'umani'.

² Ti cho smoj ja ixuke' ma'tik aji' elyi' espiritu b'a milekuki' sok chamel jumasa', ja Mariya, ke sb'i'ilan Magdalena, ja mani el sb'aj juke' pukuji'.

³ Sok ja Juan a xche'um Chusa, ja ma' xyila' ja stak'in Herodesi sok ja Susana sok jitsan ixuke' ja b'a ma'tik wa xkoltani' sok ja b'a jastik yi oje'i'.

Ja slajel lo'il b'a ts'unwanumi'

(Mt. 13.1-15,18-23; Mr. 4.1-20)

⁴ Sok jitsan lek ja ma' ch'ak sta' sb'aji' sok ja ma'tinaka' ay b'a tuktukil chonab'i ti jakye' ja b'a b'ay ja ye'ni, ti yalyab'ye'sok slajel lo'ila'.

⁵ Jun ts'unwanum ti waj wa sts'un ja yinati', ja yajni sts'unu', jun lub'e' ja yal inati' ti ko' b'a b'ej, ch'ak b'at'juk, ja yal chan b'a satk'inali' ch'ak sk'ux-e' ele'.

⁶ Jaxa pilan lub'e'i ti cho ko' b'a yoj ton, ja yajni elk'eni', taki' yuj mey ay spoxelal.

⁷ Jaxa pilan lub'e'i ti cho ko' b'a yoj k'i'ix, yajni elk'en lajan sok ja k'i'ixi' k'uts'ji' sk'i'elal yuj.

⁸ Jaxa pilan lub'e'i ti ko' b'a lekil lu'um sok k'i'i sok yajni elk'eni', ya'ani' satinela' june' ya'a jo'winike'.

Ja yajni ch'ak yal ja jastik iti, ti yala' tsats leka':

Ja ma' ay xchikin b'a oj smakla', a'a smakla'.

¿Jas yuj sok lajel lo'ili'?

(Mt 13.10-17; Mc 4.10-12)

⁹ Jaxa snob'uman jumasa' ti sjob'oweyi'a, ti yalweyab'a': —¿Jas sb'ej ja sla'jel lo'il iti?

¹⁰ Ja ye'ni ti yala'a:

—Ja we'nlexi ojni b'ob' ja na'ex ja jastiknaka nak'an ja ay ja b'a wa sk'ulan mandar ja Dyosi', pe ja tuki jachni oj alxuk yab'ye'sok slajel lo'ila', nab'al a'ma xyilawe' mini oj yil-e'a, a'ma wa xyab'ye' sok mini oj sna'e' jas sb'eja'.

Ja Jesusi' wa xcholo' jas sb'ej sok ja slajel lo'il b'a ts'unwanumi'

(Mt 13.18-23; Mc 4.13-20)

¹¹ Ja iti ja slajel lo'ili': ja Inati' jani ja yab'al ja Dyosi'.

¹² Ja ma'tik ti ts'unji' b'a b'eji ja ma'tik wa xyab' ja yab'al ja Dyosi', wa xjak ja pukuji', wa x-aji' elyi' ja yab'al ja Dyos ja b'a yaltsili', nab'al mi oj sk'u'uke' sok mi oj sta'e' ja skoltalajeli'.

¹³ Ja ma' cho ts'unji' ja b'a yoj toni, ja ma' smaklayeta' ja yab'ali', wa sk'anawe' b'a gustoxta', pe ja ye'nle'i meyni ay yeche'a', kechani jun tyempo wa sk'u'ane'a, pe ja b'a styempo'il ja wokoli wa spila sb'aje'.

¹⁴ Ja ma' cho ts'unji' ja b'a yoj k'i'ixi', ja ye'nle'i ja ma' yab'yeta' ja yab'al ja Dyosi', pe wa xcho ya'wekani' sok jelni yi oje' cham k'ujola', cho jachni sok ja b'a jastal oj sta' ja stak'ine'i sok ja b'a jastik wa sk'ulane' ja b'a sak'anile'i, cho mini x-ajyi' satinele'a'.

¹⁵ Ja ma'tik ts'unji' b'a lekil lu'umi', ja ye'nle'i ja ma'tik sok b'a slekil ja yaltsile'i sok b'a stojlal wa xya' ajyuke' ja yab'al ja Dyos smakluneje'i sok wani x-ajyi' lek satinele'a'.

Ja slajel lo'il sok b'a lijpumi'

(Mc 4.21-25)

¹⁶ Mi ma' stsana' jun lijpum ke wa smaka' sok jun basija', ma' ti wa xya' och b'a yib' ch'at, ti wa xya'och b'a jun b'a wa stsanxi' kandela, nab'al ja ma'oj ochjani', oj yil ja lijpumi'.

¹⁷ Yuj mini ay jas nak'ana', ke ja b'a mini chiknajuki' sok mini jas nak'an b'a mi oj na'xuk sok ojni ch'ak chiknajuka'.

¹⁸ K'elawik jastal waxa maklayex, chikani ma' ay yi oja', ojni a'yukyia', jaxa ma' mey yi oji, ja b'a jasni yi oji ojni cho aji' elyi'a'.

Ja snani' sok ja smoj aljel jumasa' ja Jesusi'

(Mt 12.46-50; Mc 3.31-35)

¹⁹ Ja snani' sok ja smoj aljel jumasa' ti jakye' ja b'a b'ay ja ye'ni, pe mi xb'ob' ochuke' och ja b'a b'ay ja ye'ni yuj jel a'ay ja manaka' tey tiwi'

²⁰ Sok ti waj aljukyab'a':

—Ja wa nani sok ja wa moj aljel jumasa' ti aye' b'a jwera sok wa sk'anawe' oj sk'umuka'.

²¹ Ja ye'ni ti sjak'a'a' sok ti yalyab'ye'a': —Ja Jnani sok ja jmoj aljel jumasa' ja ma' wa smakla ja yab'al ja Dyosi' sok wa sk'ulane'.

Ja Jesusi' wa xya' k'ot tek'an ja tsatsal ik'i'

(Mt. 8.23-27; Mr. 4.35-41)

²² Jun k'ak'uj, ti och b'a jun b'ejyum b'a sat ja' sok ja sneb'uman jumasa' sok ti yalyab'ye'a':

—Ek'tik b'a pilan ts'e'el ja b'a sti' ja'i. Sok ti ek'ye'a'.

²³ Pe ja jajni ek'umeto ochi, ja ye'ni wayi'. Ti jak jun tsatsal ik' ja b'a yoj ja' jawi' sok ti ch'ak b'ut ja' ja b'ejyum sat ja'i sok wanxani sk'ana' mukxuka'.

²⁴ Sok ti jakye' ja b'a b'ay ja ye'ni sok ti syujkese'a, ti yalawe'a':

—Je'uman, Je'uman, wantik mukxel! Ja ye'ni ti k'e'a, ti ya' k'otek'an ja ik'i sok ja jastal wan spujsijel sb'aj ja ja'i sok k'otni tek'ana' sok xlamamixtani' kana'.

²⁵ Sok ti yalyab'ye'a':

—¿B'a ya' ja jastal waxa k'u'anexi'?

Ja ye'nle'i xiwye', kanyeto' jakan sok ti wa xyala' sb'aje'a':

—¿Machunk'iluk ja iti', ke ja ik'i' sok ja ja'i wa xya' k'ot tek'an sok wa xk'oxi' yuj?

Ja ma' ochel sb'aj pukuj gadareno

(Mt. 8.28-34; Mr. 5.1-20)

²⁶ Sok ti k'otye' ja b'a slujmal ja gadarenosi, ke tey b'a la' ts'e'el och ja b'a Galile'a.

²⁷ Ja yajni ko' ja b'a lu'umi', ti jak tajukyuj jun winik ja b'a chonab' jawi', ke jitsanxa tyempo ochel sb'aj pukuj sok mixani' slapa' sk'ujtsila' sok mini ti wa x-ajyi' b'a snaj, ke tixani wa x-ajyi' b'a k'e'en jumasa'.

²⁸ Ja it, ja yajni yila' ja Jesusi', ti a'wani'a sok ti ko' mek'an b'a sti' sata', ti a'wani tsats leka':

—¿Jasunk'iluk ja wi oj jmok Jesús, Yunin Dyos ma' jel Niwan? Wa xpatala'ana' k'ujol ke moka' wixtala'ukon.

²⁹ Yuj ja Jesusi' wan yaljel yab' ja espíritu b'a milekuki ke oj eluk ja b'a winik jawi', yuj jitsanxa tyempo tey ja b'a ye'ni, wa smochowe' sok tolan kadena ja yok sk'ab'i', ja ye'ni wa sk'utsu' ja kadena sok ti wa xnutsji' yuj ja pukuj b'a yoj takin lu'um.

³⁰ Ja Jesusi' ti sjob'oyi'a:

—¿Jasa b'i'il?

Ja ye'ni ti yala'a:

—Lejyon.

Yuj jel jitsan ochel sb'aj ja pukuji'.

³¹ Sok ti wa spatala'aneyi' sk'ujola' ke mok jipjuka' ko' yoj k'ik'inal.

³² Ja tiwi jel jitsan ja chitam tey ja b'a wits jawi' sok ti spalatala'an yile' sk'ujol ke oj ochuke' ja b'a chitam jawi', ja Jesusi' yalani' oj ochuke'a.

³³ Jaxa pukuj jumasa' ch'ak eluk ja b'a winik jawi', ti ch'ak och b'a chitam jumasa'jawi, jaxa chitam jumasa' jawi manb'a xcha'anil ja witsi ch'ak sjipko' sb'aje' man yoj ja' sok ti ch'ak sjik'-e' ja'a'.

³⁴ Jaxa ma'tik wa stalnaye' ja chitami', spakawe' ajnel, wa xchol-e' ja b'a luwar jumasa' sok ja b'a wa x-ek'ye' ek'i'.

³⁵ Sok ti waj sk'el-e' ja jasunk'iluk ja ek'eli', ti jakye' ja b'a b'ay ja Jesusi' sok ti sta'awe' ja winiki', ja b'a ma' elel sb'aj ja pukuji', ti kulan ek' b'a yok ja Jesusi', lapanxa' sk'u' sok lelxani' ay leka' sok ti och xiwele'a'.

³⁶ Ja ma'tiknaka' yila' ja jastik ek'i, och xchol-e' ja jastal sta'a skoltalajel ja ma' ochel sb'aj pukuji' ajyi'.

³⁷ Sok spetsanil ja winike' jumasa' ja manaka' tey b'a sutanal ja b'a slujmal ja Gadarenosi, ti yalweyab' ke'a eluk ja b'a b'a aye'i, yuj jel xiwel aye', ja Jesusi' ti och b'a jun ch'in b'ejyum sat ja' sok ti kumxi'a'.

³⁸ Jaxa winik ma' el sb'aj ja pukuji' wa spatalani' sk'ujol ke ti oj kansoka', jaxa Jesusi' ti sk'umankana', ti yalyab'a.

³⁹ Kumxan ja b'a wa naji' sok cholo' ja jastik junk'iluk ja sk'ulunejawi'ja Dyosi', ja ye'ni ti waja', wa xyala' ek' b'a spetsanil luwar ja jastik jel niwan k'ulunej ja Jesus ja b'a ye'ni.

Ja yunin ja Jairo sok ja ixuk ma' syama' ja sk'ujtsil ja Jesusi'

(Mt. 9.18-26; Mr. 5.21-43)

⁴⁰ Ja yajni kumxi' ja Jesusi', ja winike' jumasa' jel gusto' axiye' yuj ja lom juli', yuj

spetsanale' wa smajlaye'.

⁴¹ Sok ti jak jun winik sb'i'il Jairo'a, ke ye'n ja ajwalalja b'a yiglesya ja judiyo sok ti komek'an man b'a yok ja Jesusi' sok ti spatalanya' sk'ujola ke'a' wajuk ja b'a snaji'.

⁴² Yuj ay jun yunin kechani ja jun yunin jawa', ke ayxa' yi oj lajchawe' jab'il, ke wanxani chamela'. Ja yajni wajum och ja Jesusi', ja manaka tey ay ja tiwi' wa xlats'jiyuj.

⁴³ Ja tiwi tey jun ixuk ayxa lajchawe' jab'il ke jel xyila' yixawil, spetsanil ja jastik yi oji' ch'akta' xch'ak sok an jumasa' sok mini xtojb'i'a'.

⁴⁴ Sok ti mojxi' och b'a spatik, ti syamayi' ja sti' ja sk'ujtsili', ja yajni syamayi' k'ot tek'an ja jastal jel xyila' yixawili'.

⁴⁵ Jaxa Jesusi' ti yala'a:

—¿Machunk'iluk ja syama' woni?

Mini ma' sk'u'an ke ta ay ma' yamji' yuj ja?

Ti yala' ja Pedro sok ja ma'tey soki': —Je'uman, ja winike' jumasa' wa slats'awa' sok wa sjutb'ina' sok waxa wala': —¿Machunk'iluk ja syamayoni?

⁴⁶ Pe ja Jesusi' ti yala'a:

—Ay ma' syamawon, yuj kab' el ipal ja b'a ke'ni.

⁴⁷ Ja yajni mi xb'ob' snak' sb'aj ja ixuki', wan k'itk'unel jaki' sok ti komek'an manb'a yoka' sok ti yalyab' b'a sti' sat ja winike' jumasa' jas sb'ej ja lom syama' sok ja jastalni' syama' tojb'ini'a'.

⁴⁸ Ja ye'ni yalyab'i:

—Kunin, ja jastal ja k'u'ani' tojb'iyata', ka'ax b'a slamani'.

⁴⁹ Sok wantoni lo'il ja ye'na, ja yajni k'ot jun jekab'anumi', ti yalyab' ja niwan ajwal ja b'a yiglesya ja judiyo:

—Ja wa wunini' chamta', mokxa lom ja walyab' oj waj och ja Je'umani'.

⁵⁰ Ja yajni yab' ja Jesusi', ti sjak'ayi'a:

—Mok xiwan, kechan k'u'an, oj sak'b'ujuk.

⁵¹ Ja yajni och ja b'a yoj na'itsi', mini ma' ya' och masa', kechani ja Pedro sok ja Jacobo sok ja Juan i sok ja snan stat ja yal ak'ixi'.

⁵² Sok wanexta ok'el sok wa xcham sk'ujole' sok ja b'a ma' chameli', pe ja ye'ni ti yala'a:

—Mi la ok'yex, mi chameluk, kechan wan wayel.

⁵³ Kechani wa xpechti'aniye'a', yuj wa sna'awe' ke chamta'.

⁵⁴ Pe ja ye'ni, syamayi' ja sk'ab'i', ti yala' tsatsleka':

—¡Yal ak'ix, k'e'an!

⁵⁵ Sok ti kumxi' ja yespiritu' sok tixta k'e'a, ja Jesusi' ti yala' ke aya' wa'uke'.

⁵⁶ Ja snan stati' ch'akto kanuke' jakan, pe ja Jesusi' ti yalyab'ye'a' ke mok ma' yalweyab'i ja jas ek'eli'.

9

Ja Jesusi' sjeka' lajchawe' sneb'umani'

(Mt. 10.5-15; Mr. 6.7-13)

¹ Ja Jesusi' stsomo' ja slajchawe' sneb'umani', ya' yile' ipal sok b'a oj ya' eluke' chikan jastik tik'e' pukuj jumasa' sok b'a oj jtojb'esnuka' sok b'a chamel jumasa'.

² Sok sjeka' b'a oj wa xchol-e' ja b'a wa sk'ulan mandar ja Dyosi' sok b'a oj stojb'ese' ja

ma'tik ay yi oj chameli'.

³ Ti yalyab'ye'a': —Mok jas ja wi'ex ja b'a wa b'ejexi', mini ja najb'ante'ex, mini ja bolsa-ex, mini ja wa'elex, mini tak'in, mok ja wi'ex chab'a' k'u'ex.

⁴ Sok chikan b'a na'itsil oj k'otanika', kananik tiwi sok ti oj cho elanik tiwi'.

⁵ Sok chikan ja b'a mi cho la' k'anjiyexi', elanik ja b'a chonab' jawi sok tsijunikan ja sts'ub'il slu'umil ja wa wokexi' b'a slo'iltajel ja ye'nle'i.

⁶ Ti elye' ja tiwi', wa x-ek'ye' ek' b'a spetsanil yal chonab' jumasa' wa xcholowe' ek' ja yab'al ja Dyosi' sok wa xch'ak stojb'es ja ma'tiknaka' ay yi oj chameli'.

Ja jastal cham ja Juan Bawtista'

(Mt. 14.1-12; Mr. 6.14-29)

⁷ Ja Herodesi ch'ak yab' spetsanil ja jas wa xch'ak sk'uluk ja Jesusi', mini sna'a jas oj sk'uluk'a', yuj chab' ox'e' wa xyalawe' ke ja'a Juan ke sak'b'ujita' ja b'a cham winiki'.

⁸ Ja tuki' wa xyalawe', ke ja Eliyasi sak'b'ujita', ja tuki' wa xyalawe' ja junuk ja aluman Dyos jumasa' ma' ek' paxtakujtiki'.

⁹ Ti yala' ja Herodesi':

—Ja Juan i ke kala ke' oj k'utsxuk ja snuk'i', ¿Machunk'iluk ja iti ke wa xch'ak kab' ja jastik wa xch'ak skuluki'?

Wani sk'ana oj sk'el ja Jesusi'.

Ja lajchaw xa'ane' sok jo'winike' ja ma' ch'ak wa'uke'i'

(Mt. 14.13-21; Mr. 6.30-44; Jn. 6.1-14)

¹⁰ Ja yajni kumxiye' ja Apostol jumasa', ch'ak yalweyab' spetsanil ja jastik ch'ak sk'uluke'i. Ti ch'ak stsom pilan, ti wajye' b'a jun yal takin luwar sb'i'il Betsayda.

¹¹ Ja yajni ch'ak yab' ja winike' jumasa', snochowe', ja ye'ni ch'ak sk'an ja ti oj ajyue'i', wa xcholoyab'ye' ja b'a wa sk'ulan mandar ja Dyosi' sok wa xch'ak stojb'es ja ma'tiknaka' mi lek'ayuki'.

¹² Pe ochumxani ja k'ak'uja', ti mojxiye' och ja lajchawe' snob'umani' sok ti yalweyab'a':

—Alyab'ye' a'xa' ch'ak wajuk ja winike' jumasa', nab'al oj jwajuke' b'a luwar jumasa' b'a mojan sok ja b'a sutanal b'a ay na'itsaltiki' b'a ti oj kanuke'a' sok b'a oj sta' jas oj yab'ye', yuj ti aytik b'a jun takin lu'um.

¹³ Ja Ye'ni yalyab'ye':

—Awiky'i' we'nlex ja swa'ele'i.

Ja ye'nle'i ti yalawe'a':

—Kechani jo'e' pan ki oj tikona' sok chab' chay, kechani ja ta ke'n oj waj jmantikon swa'ele' b'a spetsanile' ja winike' jumasa'.

¹⁴ Ayeni' lajchaw xa'ane' sok jo'winike'. Ti yalyab' ja snob'uman jumasa':

—A'a kulanuke' b'a k'ole' jumasa' b'a chab' winike' sok lajune'.

¹⁵ Jachni sk'ulane'a', ch'akya' kulanuke' spetsanile'.

¹⁶ Ti syama' ja jo'e' pani sok ja chab' chayi', ti sjacha ja sat ja b'a satk'inali', ti sk'ulan bendisyara' sok ti spila'a' sok ti yayi' ja snob'uman jumasa' b'a oj spilyile' ja winike' jumasa'.

¹⁷ Ch'ak wa'uke' spetsanile' sok b'utyeni' leka' sok ch'ak stsom-e' ja janek' kan sobra, lajchawe' mo'och stsomowe' ja stsub'ili'.

Ja Pedro wa xyalyab' ja Jesús ke ye'na ja Mesiyasi '

(Mt. 16.13-20; Mr. 8.27-30)

¹⁸ Ja iti ek'i' ja yajni stuch'ilni' wan sk'umajel ja Dyosi', ke tini ay sok ja sneb'uman jumasa' sok ti sjob'oweyi'a' sok ti yalyab'ye'a':

—¿Machunk'ilukon ja wa xyalawe' ja winike' jumasa'?

¹⁹ Ja ye'nle'i ti sjak'awe'a':

—Chab' oxel' wa xyalawe', ja'a Juan Bawtista', jaxa tuki wa xyalawe', ja'a Eliyasi, jaxa tuki wa xyalawe', ja junuk ja aluman Dyos jumasa' ja ma' ek'ta paxtakujtiki' sak'b'ujita'.

²⁰ Ja ye'ni ti yalyab'ye':

—¿Jaxa we'nlexi' manchunk'ilukon ja waxa walawexi'?

Jaxa pegro ti sjak'a'a, ti yala'a':

—Ja Kristo b'a Dyosi'.

Ja Jesusi' yala' ke oj chamuk

(Mt. 16.21-28; Mr. 8.31—9.1)

²¹ Pe ja ye'ni ti yalyab'ye' lek ke mok ma' yalweyab' ja iti,

²² Ti yala'a':

—Jelni st'ilanil ja yunin ja winiki jelni ja jas oj ek' sb'aja' sok mini oj k'anjuk yuj ja ma'tik b'ankilali', yuj ja ajwalal jumasa' b'a saserdote sok ja je'uman jumasa' b'a leyil' sok ojni chamuka' sok ojni sak'b'ujuk ja b'a yo'xil k'ak'uji'.

²³ Ti yalyab'ye'spetsanile'a': —Ja ta ayk'a ma' wa sk'ana' oj snoch-oni', mini oj skits' ja sak'anila' sok a'a kuchyuj ja wokol spetsanil k'ak'uj sok ti snochwona'.

²⁴ Yuj spetsanil ja ma' wa sk'ana' oj sta' ja sak'anili', ojni xch'aya' sok spetsanil ja ma' wa xch'aya' ja sak'anili' yuj jkaje'il b'a ke'na, ojni sta' ja skoltalajela'.

²⁵ Pe ¿Jasunk'iluk ja oj sta' ja winiki ta tinak'a ay sk'ab' spetsanil ja jas ay ja b'a lu'umk'inali', ta ye'ntak'a wa xch'aya' sb'aji', ma' ayni jas oj ek' sb'aja'?

²⁶ Yuj ja ma' wa xk'ixwi' sok ja b'a ke'ni sok ja b'a kab'ali', cho ojni k'ixwuk ja yunin ja Winik yuj ja b'a ye'ni ja yajni xjak sok ja yipi sok yip ja Tatali' sok ja b'a Angel jumasa' ma' toje'i'.

²⁷ Pe wa xkalawab'yex ja smeranili', ke ay chab' oxel' ja ma' tey ili', mini oj sk'an oj jchamuke'a mani' oj yil-e' ja b'a wa sk'ulan mandar ja Dyosi'.

Ja Jesusi' wa xtukb'i'

(Mt. 17.1-8; Mr. 9.2-8)

²⁸ Ek' waxake' k'akuj ja yajni yala' ja jastal it ja Jesusi', ti spaya' och ja Pedro sok ja Juan i sok ja Jakobo, ti k'e' ja b'a witsi wa sk'umuk ja Dyosi'.

²⁹ Ja yajni wanto sk'umajel ja Dyosi', tukb'i' ja jastal ja sati', jaxa sk'ujtsili sakxta' sok wa xlijpi' waji'.

³⁰ Sok tey chab' winike' wan lo'il soka', ke jani ja Moyses sok ja Eliyasi'.

³¹ Ke jachni lot'ji' sok ipala', ja wane' yaljel sok ja b'a jastal oj chamuki', ke ti oj ya' tsikb'uk b'a Jerusalem ja Jesusi'.

³² Jaxa Pedro sok ja ma' tey soki' jelni ja swaye'le'a' sok ya'ani' sb'aje'a', yilawe' ja yip ja Jesusi' sok ja chawane' winike' ke' tey sok ja ye'ni.

³³ Ja yajni spila' sb'aje' ja ye'nle'i ja b'a ye'ni, ja Pedro ti yalyab' ja Jesusi':

—Je'uman, jel lek ja lek tila' kantik ili', la' jk'ultik oxel' yal jakal, june' b'a wa b'aj we'na sok june' b'a Moyses sok june' b'a Eliyas, mini sna'a ja jasunk'iluk ja wan yalajela'.

³⁴ Ja yajni wanto yaljel ja jastik iti, ti jak jun yal nole' ason ti makjiye'a sok xiwye' ja yajni ochye' ja b'a yoj yal asoni'.

³⁵ Ti jak jun k'umal ja b'a yal asoni', ti yala':

—Ja iti ja kunin ma' wa xk'ana', ja ye'ni maklayik.

³⁶ Ja yajni k'ot tek'an ja k'umali', stuchilni' ay ja Jesusi', ja ye'nle'i kanye'ch'ab'an, ja b'a k'ak'uj jumasa' jawi mini ma' jas yalweyab' ja jasni yiluneje'i.

Ja Jesusi' wa xya' tojb'uk jun kerem ochel sb'aj pukuj

(Mt. 17.14-21; Mr. 9.14-29)

³⁷ Ja b'a pilan k'akuji', ja yajni koye' jan ja b'a witsi', jel jitsan ja winike' jumasa' ma' waj tajuk yuji'.

³⁸ Sok tey jun winik ja b'a spetsanil ja winike' jumasa' jawi', ti a'wani'a ti yala'a': — Je'uman, wa xpatala'an ja k'ujol ke k'elaki' ja kunini', yuj kechani ja kunin jawa'.

³⁹ Yuj wa xyamji' yuj jun espiritu, ayni wa xk'e' a'wanuka' sok jelni x-iltalaji'a, wani x-el spu'uxil ja sti'a', ja yajni wa xch'ak yixta' la'uki' jelni yi oj xya' kana'.

⁴⁰ Sok jpatala'an tayi' sk'ujol ja wa neb'uman jumasa' ke oj ya' eluke' jwera', pe mini xb'ob' ya' eluke'a'.

⁴¹ Ti sjak'a' ja Jesusi' ti yala'a':

—Ja winike' jumasa' iti sk'u'ane' sok mi xk'ok'xiye'! ¿Janek'to tyempo ti oj ajyukona' mokexa' sok oj k'uchkuj ja jastal ja wa modo'exi'? I'ajan il jawa wunini'.

⁴² Ja yajni wan moixeljan ja keremi', ja pukuji' ti sjipa' man lu'uma' sok ti jel yixtala'ana', pe ja Jesusi' ti ya' k'otek'an ja espíritu b'a milekuki', ya' tojb'uk ja keremi' sok ti ya' kumxuk ochyi' ja stati'.

⁴³ Sok wanto xch'ak kanuke' jakan ja jastal jel niwan ja yip ja Dyosi'. Wanto xch'ak kanuke' jakan sok jastik wa xch'ak sk'uluki', ti yalyab' ja sneb'uman jumasa'.

Ja Jesusi' wa xcho xyala' pilan ek'el ke oj chamuk

(Mt. 17.22-23; Mr. 9.30-32)

⁴⁴ A'kanuk lek ja k'ujulex ja lo'il jumasa' iti', yuj ojni ek'uka' ke ja Yunin ja winiki' oj a'juk b'a sk'ab' ja winike'i'.

⁴⁵ Pe ja ye'nle'i mini sna'awe' ja sb'ej ja lo'il ita', yuj nak'ub'alni'a ja b'a jastalni mi oj sna'e'i sok wa xiwye' ja b'a jastal oj sjob'-eyi' ja lo'il jastik wan yaljeli'.

¿Machunk'a ja mas t'ilani'?

⁴⁶ Sok ti och b'ulb'unuke' b'a ye'nleta'a ke machunk'iluk ja mas t'ilani'.

⁴⁷ Jaxa Jesusi', wa sna'a jasunk'iluk ja wan ek'el ja b'a yaltsile'i, ti yi ajan jun yal kerema' ti ya' och b'a sts'e'el.

⁴⁸ Sok ti yalyab'ye'a:

—Chikan machunk'uluk ja wa sk'ana' jun yal untik jastal it ja b'a jb'i'ili', ke'n wa sk'anawon sok chikan machunk'iluk ja wa sk'anawon ja ke'ni ja wa sk'ana' ja ma' sjeka' wonkoni', yuj ja ma' mas ch'in ja b'a we'nlexi', jani ja ma' mas t'ilana'.

Ja mani' lek wa x-ilwani'i jmojtikni'a'

(Mr. 9.38-40)

⁴⁹ Sok ti sjak'a ja Juan i, ti yala'a:

—Je'uman, ay ma' kilonejtikon ke wa xya'eluke' jwera ja pukuj ja b'a wa b'i'ili' sok kaltikon yab'ye' ke mokxa' sk'uluke', yuj mi tey jmoktika'.

⁵⁰ Ja Jesusi' ti yalyab'ye'a':

—Moka' walyab' ke mokxa' sk'uluk, yuj ja ma' mi jkondra'uktiki', tini ay jmoktika'.

Ja Jesusi' ya' k'ot tek'an ja Jakobo sok ja Juan i'

⁵¹ Ja yajni ts'ikb'i' ja styempo'il ke ojxa' ijuk'e' ja b'a satk'inali', tixani ay sk'ujol ke' oj jwajuk ja b'a Jerusalemi.

⁵² Sok ay ma' sjeka' ke ojxa' ek' b'ajtan, wajye'ni'a sok ti ochye' ja b'a slujmalil ja Samaritanosi, b'a sle' oj kanuke'a'.

⁵³ Sok mini k'anji'a, yuj sna'aweni ke tini wa sk'ana' oj wajuk b'a Jerusalema'.

⁵⁴ Ja yajni yila' ja jastal iti ja sneb'uman jumasa', ja Jakobo sok ja Juan i yalweyab'i:

—Kajwal ¿Wan maxa k'ana' ke' oj k'antikon k'ak' b'a satk'inal, b'a oj ch'akjuke', ja jastalni sk'ulan ja Eliyasi'?

⁵⁵ Ja Jesusi' ti kumxi'a, ti ya' k'otuke' tek'an, ti yala'a: —Ja we'nlexi' mixa na'awex b'a jas espiritu' ilukexa'.

⁵⁶ Yuj ja Yunin ja winiki mi jakeluk b'a oj xch'ay ja yaltsil ja winike'i, yuj b'ajni' oj skolta'a. Ti wajye' b'a pilan luwar.

Ja ma' wa sk'anawe' oj snoch-e' ja Jesusi'

(Mt. 8.18-22)

⁵⁷ Ja yajni ti wajumeto ochi', ti yala' jun winika':

—Kajwal, oj jnoch-a' chikan b'a la' wala' waja'.

⁵⁸ Ja Jesusi' ti yalyab'a':

—Ja pa'ayi' ay sk'e'ene' sok ja yal chan b'a satk'inali ay soje', pe ja yunin ja winiki mey b'a oj ya' och b'a'an ja yolomi'.

⁵⁹ Sok ti yalyab' ja juni':

—Nochowon.

Ja ye'ni ti yalyab'a':

—Kajwal, a'a waj jmukan b'ajtan ja jtati'.

⁶⁰ Ja Jesusi' ti yalyab'a':

—A'kan ke ja chamwinike' jumasa' a'a smuk ja ma' chameli', pe ja we'ni ka'ax, kax cholo' ja b'a wa sk'ulan mandar ja Dyosi'.

⁶¹ Sok ti cho aljiyab' yuj pilana':

—Kajwal, oj jnoch-a', pe majlat'an ke oj waj k'umkan b'ajtan ja ma' teynaka' ay b'a jnaji'.

⁶² Ja Jesusi' ti sjak'ayi'a:

—Mini june' ja ma' syamunexa' ja arado ta wank'a sk'ela' spatik, mini sb'ajuk ja b'a wa sk'ulan mandar ja Dyosi'.

10

Ja Jesusi' wa sjeka' oxwinike' sok lajun chab'e' sneb'uman jumasa'

¹ Ja yajni ch'ak ek'uk ja jastik iti sok ti spaya' oxwinike' sok lajune', ke sjeka' b'a chab'tik'e', b'a spetsanil ja chonab' jumasa' ja b'a luwar b'a ojni wajuk ja ye'ni.

² Sok ti wa xyalweyab'ye'a: —Ja jas oj jach'xuki' jelni jitsana', pe ja ma' oj sjach'i' kechani t'usana', ja yuj patala'aniky'i' sk'ujol ja Yajwalil ja b'a jach'oji' ke a'a sjek ya'tejum ja b'a sjach'uleji'.

³ Ka'axik, ja ke'ni wa xjekawex jastal yal chej ja b'a jel ja lobo'i.

⁴ Mok ja wi'ex ja tak'inex sok mini b'a jas wa xnolxi', mini ja xanab'ex sok mok ma'a k'umukex ja b'a b'ej'i'.

⁵ Chikan b'a na'itsil ochyexa', alawik b'ajtan: —Slamanil ja b'a na'its iti'.

⁶ Ta ayk'a june' ma' ay yi oj slamanil ja b'a tiwi, ja wa lamanilexi ti oj kan b'a ye'na, ta mik'a, oj kumxuk ja b'ajex we'nlex.

⁷ Sok tila' kanyex ja b'a na'its jawi', ab'anik sok uk'anik ja jas wa x-aji' ja wilexi', yuj ja a'tijumi wani x-ajiyi' ja tsakola'. Mok ek'anik b'a na'its, na'its.

⁸ Chikan b'a chonab'il ochyexa', ta wank'a sk'ulanex resibir, a'b'anik ja jas wa x-aji' ja wilexi'.

⁹ Tojb'esik ja ma'tik malo'ay ja tiwi sok alyab'ye': —Mojanxa' ay ja b'a wa sk'ulan mandar ja Dyosi' ja b'a we'nlexi'.

¹⁰ Chikan b'a chonab'il ochyexa', ta mik'a sk'ulanex resibir, elanik ja b'a sb'eje'i sok alawik:

¹¹ Ja ts'ub'il lu'um ja b'a wa chonab'ilexi' snok'unej ja koktikoni', wa stisijuntikon b'a we'nlex. Pe na'awik ja iti', ke ja b'a wa sk'ulan mandar ja Dyosi' mojanxa' ja b'a we'nlexi'.

¹² Wa xkalawab'yex ke ja b'a sk'ak'ujil wokoli' masni jel tsats oj jakuk sok ja b'a jastal ja b'a Sodoma sok ja b'a chonab' jawi'.

Ja winike' ma'tik mi sk'u'ane'i'

(Mt. 11.20-24)

¹³ ¡Jelni a'wula' b'ajex ja we'nlex Korasin! ¡Jelni a'wula' b'ajex ja we'nlex Betsayda! Ke ja b'a Tiro sok ja Sidoni ja lek k'ulaxi' milagro ke k'ulaxi' ja b'a we'nlexi, ayxani jitsan tyempo kumxiyeta sok ja Dyosa', slapawetani sk'u'e' b'a jel yi oja' sok stikata' ta'an ja yolome'i'.

¹⁴ Ja yuj ja we'nlexi' masni jel tsats ja wokol oj ajyuka' wilex yuj ja Tiro sok ja Sidoni'.

¹⁵ Jaxa w'enlex ma' tey b'a Kaperna'um, ke mani b'a satk'inal k'e'ela'a, mani b'a yoj chak'al k'ak' oj jipjanko'a.

¹⁶ Ja ma' wa smaklayex ja we'nlexi', ke'ni wa smaklayona', ja ma' mi skits'awex ja we'nlexi' ke'ni mi skits'awona', ja ma' mi skits'awon ja ke'ni ja mi skits'a' ja ma' sjekonejonkoni'.

Ja oxwinike' sok lajune' kumxiye'

¹⁷ Jel gusto kumxiye' ja oxwinike' lajune'i, ti wa xyalawe'a:

—Kajwal, ja pukuj jumasa' wa xk'okxi' jmoktikon sok ja b'a wa b'i'ili'.

¹⁸ Sok ti yalyab'ye'a: —Ja ke'ni wa xkila' wa xkojan ja pukuj jastal chawuk ja b'a satk'inali'.

¹⁹ Oj ka'a' wipex b'a oj ja b'at-ex ja chani sok ja tseki' sok b'a spetsanil ipal b'a ma' mi lek wa xyilawexi' sok mini jas oj sk'ulukawilexa'.

²⁰ Pe mok ochuka' gusto'ilex ja lom wanxa k'okxi' ja wujilex ja espíritu b'a milekuki', ja x-ocha' gusto'ilex ja tixa ts'ijb'unub'al ja wa b'i'ilex ja b'a satk'inali'.

Ja Jesusi' wa xgusto'axi'

(Mt. 11.25-27; 13.16-17)

²¹ Ja b'a ora jawi ja Jesusi' och sgusto'il b'a espíritu sok ti yala'a':

—Wa xtoyowa' jTat ma' tey b'a satk'inal sok b'a lu'um, yuj ja nak'ayi' ja jastik iti ja ma' jel

sna'awe'i sok ma' wa xch'ak sna'e'i sok ja ch'aka' jeyi' ja ma' ch'in wa xya'a sb'aji', jani ja Tatey, yuj jachni waxa k'ana'a'.

²² Spetsanil ja jastik ayi' ja ch'ak yaki' ja jTati', mini ma' sna'a sb'aj machunk'iluk ja Uninala' kechani ja Tatali', cho mini xnaji' sb'aj ja Tatali', kechani wa sna'a sb'aj ja Uninala' sok ja mani wa sk'ana oj sjeyi' ja Uninali'.

²³ Sok ti kumxi jan ja b'a b'ay ja sneb'umani', ti yalyab'ye'a': —Jel lek ja ma' wa xyilawe' ja jastik junk'iluk ja waxa wilawex ja we'nlexi'.

²⁴ Yuj wa xkalawab'yex, ke jitsan aluman Dyos sok rey jumasa' sk'anawe' oj yil-e' ja jasunk'iluk ja waxa wilawex ja we'nlexi' sok mini yilawe'a sok oj smaklaye' ja jasunk'iluk waxa maklayexi' sok mini smaklaye'a.

Ja lekil Samaritano

²⁵ Jun je'uman b'a ley ti wa sk'umuk ja Jesusi', b'a sk'ul tentar ti yala'a:

—Je'uman, ¿Jasunk'iluk ja oj k'uluk ja b'a oj jta' ja sak'anil b'a mey ch'akelali'?

²⁶ Ja ye'ni ti yalyab'a':

—¿Jasunk'iluk ja tsijb'unub'al ja b'a leyi'? ¿Jasunk'a wa xyala' ja jas waxa k'umani'?

²⁷ Ja ye'ni ti sjak'a'sok ti yalyab'a':

—Oj ja yajta ja wa Wajwal Dyos b'a spetsanil ja waltsil sok spetsanil ja k'ujol sok spetsanil ja wip sok spetsanil ja pensar, oj cho ja yajta' ja wa moj aljel ja jastal waxa yajta b'aj ja we'ni?

²⁸ Sok ti yalyab'a': —Lekni lek ja jastal ja jak'aki'a':

—K'ulan jastal iti sok ojni ajyuk ja sak'anila'.

²⁹ Pe ye'ntani wa sk'ana' oj yal ke jelni' toja', ti yalyab' ja Jesusi':

—¿Machunk'iluk ja jmoj aljeli'?

³⁰ Ti sjak'a ja Jesusi' sok ti yalyab'a': —Jun winik ti ko'umjan b'a Jerusalem ti wajum b'a Jeriko sok ti yamji' yuj elk'anuma', yelk'aneni'a sok smak'awe', ti spakawe' ajnela' sok cham sak'ani yawekana'.

³¹ Sok ti ek' jun saserdote ja b'a b'ej jawi', ja yajni yila' ti sjoyb'a'a'.

³² Cho ti ek' jun je'uman b'a leya', ja yajni k'otumxa' ja b'a luwar jawi', ja yajni yila' cho ti sjoyb'a'a'.

³³ Pe jun Samaritano, ti cho ek'um ja b'a b'ej jawi', ti mojxi och ja b'a b'ay ja winik jawi', ja yajni yila' ti ya'a ja syajal sk'ujoli'.

³⁴ Sok ti mojxi ocha', ja b'a yajb'eli ya' ochyi' aseYTE sok yalel tsusub' sok sb'echayi' benda sok ti ya' k'e'uk b'a sburro, ti yi aj och b'a oj waykana' sok ti stalna'a'.

³⁵ Ja yajni el ja b'a pilan k'ak'uji', ti ya' el chab' denaryo'a ti yayi' ja ma' sb'aj ja na'its b'a wayekani' sok ti yalyab'a': —Talnaki', spetsanil ja jastik oj xch'ak sk'ul gastari', ke oj jtupawi' ja yajni la' kumxiyoni'.

³⁶ ¿Machunk'iluk ja b'a oxwane' iti ja smoj aljel ja ma' yamjiyuj ja elk'anumi'?

³⁷ Ja ye'ni ti yala'a:

—Ja ma' ya'a ja syajal sk'ujol sok ja b'a ye'ni.

Jaxa Jesusi' ti yalyab'a':

—Ka'ax, cho k'ulan jachuk ja we'ni.

Ja Jesusi' wa xwaj yulata' ja Marta sok ja Mariya

³⁸ Ja yajni ti wajum ja b'a b'ej, ti och b'a jun yal luwara, jun ixuk sb'i'il Marta ti ya' och

b'a snaj.

³⁹ Ja ye'ni ay jun smoj aljel sb'i'il Mariya sok tini och kulan ja b'a yok ja Jesusi', ti wan smaklajel ja jas wan yaljeli'.

⁴⁰ Jaxa Marta, jelni cham sk'ujol ay sok ja b'a jasni oj ch'ak sk'uluki', ti mojxi ocha' sok ti yalyab'a':

—Kajwal ¿Mima' xchama' k'ujol yuj ja lom kechan jtuch'il wa xya' a'tijikon ja jmoj aljeli? Alyab' ke'a' skoltayon.

⁴¹ Ja Jesusi' ti sjak'a sok ti yalyab'a: —Marta, Marta, wani xchama kujol sok ja jastik jitsan ja jasa k'uluki', minixa' na'a jas ja k'uluka'.

⁴² Pe ayni jun jas jel st'ilanila', ja Mariya jani' stsa'a ja jas masni leki' sok mini ma' oj ya' elyi'a'.

11

Ja Jesusi' sje'a jastal oj k'umaxuk ja Dyosi'

(Mt. 6.9-15; 7.7-11)

¹ Ja Jesusi' tini wan sk'umajel ja Dyos b'a jun luwara', ja yajni ch'ak sk'umuk ja Dyosi' junuk ja sneb'uman jumasa' ti yalyab'a':

—Kajwal, je'kitikon jastal oj k'umtikon ja Dyosi', ja jastalni' sje'ayi' ja Juan ja sneb'uman jumasa'.

² Sok ti yalyab'ye'a':

—Ja yajnixa' k'umanex ja Dyosi' alawik:

Jtatikon ma' tey b'a satk'inal, jelni toj ja wa b'i'ila',
a'a jakuk ja b'a jastal waxa k'ulan mandari',
k'ulan ja jas waxa k'ana ja we'ni, ja jastalni ja b'a satk'inali',
cho jachni ja b'a lu'umi'.

³ Ja jas wa xkab'tikon b'a spetsanil k'akuji', a'kitikon ja ya'ni'.

⁴ Sok a'a perdón ja jmultikoni', yuj ja ke'ntikoni wa xka'atikon perdón ja mani ay jas sk'ulunejkitikoni',

mok wa k'ulajitikon tentar, koltayotikon ja b'a jasni mi lekuki'.

⁵ Cho ti yalyab'ye'a': —¿Machunk'iluk ja b'a ke'ntiki' ke ay jun yamigo, wa xwaj b'a nalan a'kwal wa xwaj yalyab'i', kamigo a'a jelt'an oxe' pan.

⁶ Yuj jun kamigo wanto xjul b'a jnaj sok meyni ay ki oj jas oj kayi'a'.

⁷ Ja ye'ni, ti oj sjak'jan man yoj snaja', ti oj yala': —Mixa' xjaka' yujkeson, ja slutulab'il na'itsi lutanxa', ja ke'n sok ja kuntikili b'a'anutikonxa' ek'e', mi jb'ob' ka' elukawi'?

⁸ Wani xkalawab'yexa', a'ma mi xk'anxi' oj yayi' ja yamigo, ojni k'e'uka', oj yayi' ja jasunk'iluk ja wa sk'ana yuj ja lom mi oj k'ixwuki'.

⁹ Ja ke'ni wa xkalawab'yex, k'anawik, ojni ajukawilexa', le'anik sok ojni ja ta'exa', k'ojsinik sok ojni jamjukawilexa'.

¹⁰ Yuj spetsanil ja ma' wa sk'ana', ojni ajyukyia', ja ma' wa sle'a' ojni sta'a, ja mani wa xk'umani'i' ojni cho jamjukyia'.

¹¹ ¿Ma' tataliluk ja b'a we'nlexi', ja lek wa sk'ana' jun pan ja yunini', oj ma' yayi' jun ton? ¿Ma' ja lek sk'ana' jun chay oj ma' yayi' jun chan?

¹² Ma', ja lek sk'ana' jun nolob'i oj ma' yayi' jun tsek?

¹³ Ja we'nlexi, mini lekukexa', wanixa na'awex oj ja wawexyi' b'a jastik lek ja wa wuntikilexi', ¿Ja'ukto ma' ja wa Tatex ma' tey b'a satk'inala' oj yayi' ja Espiritu Santo ja mani wa sk'anayi'i'?

Jun na'its b'a jachni' pilantik aya'

(Mt. 12.22-30; Mr. 3.20-27)

¹⁴ Ja Jesusi' wani xya' eljel jwera jun pukuja', ke ya'unejkan jun winik mi xya' k'umanuk, ja yajni el ja pukuji', ja ma' mi xk'umani'i k'umani', jaxa winike' jumasa'ch'akto kanuke' jakan.

¹⁵ Pe chab' oxe' ja ye'nle'i yalawe':

—Ja yuj ja Beelzebuji', ajwalal b'a pukuj, ja wa xya' el jwera ja pukuj jumasa'.

¹⁶ Jaxa tuki wa sk'ulane' tentar wa sk'anaweyi' senyal b'a satk'inal.

¹⁷ Jaxa ye'ni, wa sna'a jasunk'iluk ja wan ek'el b'a yolom ja ye'nle'i, ti yalyab'ye'a': —spetsanil luwar b'a wa spila' sb'aje' wan xch'ay snajela', jachni b'a jun yoj na'its ta jelk'a xk'eye' k'umal, ojni jomuke'a.

¹⁸ Ja leknaka' pilpiltikni' ay ja pukuji', b'a mi lek xyila' sb'aje' ¿jastal oj b'ob' ajyuk lek ja b'a wa sk'ulan mandari'? Yuj waxa walawex, ke yuj ja Belzebuji' wa xka'el jwera ja pukuji'.

¹⁹ Ja ta wani k'a xka'el jwera ja pukuj yuj ja b'a Belzebuji', ¿ja wa wuntikilexi' machunk'iluk wa x-aji' yujile' yipe' b'a ya eluke'i? Ja yuj, ye'nle' oj ya'a wochelex.

²⁰ Pe ta janik'a wa xka' el jwera ja pukuj sok ja yip ja Dyosi', smeranilnilek j ja b'a wa sk'ulan mandar ja Dyosi' tixani ay ja b'a we'nlexi'.

²¹ Ja winik ma' yijni' ke ayni yarma'a' sok wa stalna' ja snaji', ja jasni nolan yuj ja tiwi talnub'alni' leka'.

²² Pe ja yajni xjak june' ma' mas yij yuj ja ye'ni sok wa xk'ulaji' ganara', wani x-aji' elyi' ja yarma'a sok wani xch'ak ijukyi' spetsanil ja jas yi oja'.

²³ Ja ma' mi tey jmojki', mini jmojuka', ja mani mi lajan wa stsomo' jmoki', wani xch'ak stikta la'uka'.

Ja espíritu b'a mi lekuk wa xkumxi'

(Mt. 12.43-45)

²⁴ Ja yajni x-el ja espíritu b'a milekuk ja b'a winiki, ti wa x-ajyi' ek' b'a takin lu'um, wa sle'a b'a oj ajyuka', pe ja yajni mi sta'a b'a oj ajyuki', wa xyala': —Oj kumxikon ja b'a jnaj elyoni'.

²⁵ Ja yajni xk'oti', wa sta'a ke mesub'alxa' sok tojb'el lek.

²⁶ Ti wa xkumxi'a, wa xcho xyi'a och juke' espíritu b'a mas jel xiwela' sb'aj yuj ja ye'ni, ti wa x-ochye'a sok ti wa x-ajyiye' tiwi', masni jelxa' yi oj wa xkana' ke yuj jastal ay ajyi'.

Ja ma' smeranil jelni leki'

²⁷ Ja yajni wanto yaljel ja ye'n ja jastik iti, jun ixuk ja b'a spetsanil ja winike' jumasa' ti a'wani'a sok ti yala'a':

—Jel lek ja ma' ya' manxani' sok ja ma' ya' chunani'.

²⁸ Pe ja ye'ni ti yala'a':

—Masni jel lek ja ma' wa smaklan ja yab'al ja Dyosi' sok wa xk'oxisoka'.

Ja lame' it ma' mi lekuke'i wa sk'anawe' senyal

(Mt. 12.38-42)

²⁹ Jitsanlek ja ma ch'ak sta' sb'aj ja b'a b'ay ja ye'ni, ti och yala': —Ja winike' ja b'a tyempo

iti mini lekuke'a, wani sk'anawe' senyala', pe mini oj jeyile'a', jani oj ilxuk ja jas ek' sb'aj ja Jonasi'.

³⁰ Yuj ja jastalni ja Jonasi jachni waj jun senyal ja b'a Ninibitasi, cho jachni ja Yunin ja winik ja b'a winike' ja b'a tyempo iti'.

³¹ Ja reyna b'a suri oj k'e ya' yochel sok ja winike' b'a tyempo iti' sok ojni yal ke aya' mulexa', yuj ja ye'ni najatlek jaki' b'a oj smakla' ja jas wa sna'a ja Salomoni', ja ma' tey ja b'a luwar iti masni jel niwan ke yuj ja Salomoni'.

³² Ja winike' jumasa' b'a Ninibe ojni k'e ya' yochel sok ja b'a winike' ja b'a tyempo iti sok ojni yal ke aya' mulexa', yuj ja jastal xcholo' ja Jonasi sutxi' sk'ujule' sok masni jel niwan ke yuj ja Jonasi ja ma' tey ja b'a luwar iti'.

Ja slijpum ja kwerpo

(Mt. 6.22-23)

³³ Mini ma' oj b'ob' snak' ja lijpum ke tsanub'alxa' sok mini ti oj ajyuk b'a yib'el jun kajon, tini wa x-ajyi' b'a nalan cha'ana', nab'al ja ma'tik oj och jani ojni yil k'inala'.

³⁴ Ja yijlab' ja jkwerpotik ja'a' satiki': —Ja wa sat ta leknik'a', cho' jachni spetsanil ja wa kwerpo'i' ayni yi oj lijpuma', pe ta mini k'a lekuki, ja wa kwerpo tini oj ajyuk b'a k'ik'inala'

³⁵ K'ela' b'aj, ja lijpum ay ja b'a we'ni, mok k'ik'inaluk

³⁶ Ta spetsanilk'a ja wa kwerpo'i' ay yi oj ja lijpumi' sok meyni ay k'ik'inal ja b'a ye'ni, ja jastalni jun b'ome' k'ak' b'a wa xya'a ja wijlab'i'.

Ja Jesusi' wa xyalyab' ke ay smul ja Parise'osi sok ja je'uman b'a leyi'

(Mt 23.1-36; Mc 12.38-40; Lc 20.45-47)

³⁷ Ja yajni ch'ak k'umanuki', ti patala'ajiyi' sk'ujol yuj jun parise'o b'a oj wa' soka', ja Jesusi' ti och ocha' sok ti och kulan b'a lechante'.

³⁸ Ja parise'o, ja yajni yila' mi sak'a ja sk'ab' ja Jesús ja yajni wa'i, kanto jakan.

³⁹ Ja Kajwaltik Jesusi' ti yalyab'a': —Ja we'nlex parise'os ja waxa sak'awex ja spatik ja baso sok ja sek'i, jaxa b'a wa wojolexi' b'ut'el b'a jach wa sk'ana' oj elk'anuk sok jastik milekuk.

⁴⁰ Ma'tik mi sna'a, ¿Ja ma' sk'ulan ja b'a spatiki', mi ma' cho sk'ulan ja b'a yojoli'?

⁴¹ Pe k'eb'awik ja jastoni ja wi ojexi', nab'al spetsanil sak oj ch'ak ajyuka'.

⁴² Pe, ijelni awula' b'ajex ja we'nlex pariseos!, ja waxa k'ulanex dyesmar ja araweno sok ja ruda sok ja jasni ja ts'ununejex ja b'a wa wortalisa'exi', ja b'a oj ya' yochel ja Dyosi' sok ja syajal sk'ujoli' wanixa' jipawexkana', ja iti jelni st'ilanil oj k'ulaxuka' sok mini oj a'xukana' ja tuki'.

⁴³ ¡Jelni awula' b'ajex ja we'nlex parise'os! Tini waxa k'ana' oj ochanik kulan ja b'a sb'ajtanil k'a'an jja b'a yiglesya ja judiyo jumasa', wani xchoxa k'anawex oj jak tajanik ja b'a oj a'jukawilex dyos ja b'a nalan patyo.

⁴⁴ ¡Jelni awula' b'ajex ja we'nlex je'uman jumasa' b'a leyi' sok parise'os, ma'tik wa xtaواني' ti' patikal! Jachukex jastal k'e'en b'a mi xchiknaji', ja winike' ma' tinaka' wane' b'ejjel b'a sati' mini sna'a we'a.

⁴⁵ Ti sjak'a' junuk ja je'uman b'a leyi ti yalyab'a':

—Je'uman, ja jas waxa wala', jelni tuk xkab'tikona'.

⁴⁶ Ja jesusi ti yala'a:

—¡Cho' jelni awula' b'ajex we'nlex ja je'uman b'a ley!, waxa wawexyi' yijkats ja winik b'a mini xb'ob' yi'e' oche', ja we'nlexi minixa k'anawex oj yam-ex sok yala' ch'in ja k'ab'exi'.

⁴⁷ ꞑJelni awula' b'ajex ja we'nlexi! Wa xwa k'e'ukexyi' ja sk'ejn'al ja aluman Dyos jumasa' sok ye'nani' smilawe' ja ma' ek' paxta ja wujilexi'.

⁴⁸ Yuj jastal iti wani xnaxi' ke ja we'nlexi' akwerdoni'ayex ja jas sk'ulane' ma'ek' paxta ja wujilexi', yuj ja smeranili' ja ye'nle'i ye'nani smilawe'a, jaxa we'nlexi' waxa k'ulanex ja sk'ejnale'i'.

⁴⁹ Ja yuj, ja b'a jasni wa sna'a ja Dyosi' cho yalani'a'. —Ojni jekyile' ja aluman Dyos jumasa' sok apóstol jumasa', chab' oxe' oj smil-e' jaxa tuki ojni yi'e' spatike'a.

⁵⁰ Nab'al ja b'a winike' ja b'a ya'ni, ja Dyos oj sk'anyile' kwenta sok ja b'a xchik'ele' ja aluman Dyos jumasa', ja iti pek'ni' mani k'e' k'ulaxuk ja lu'umk'inali'.

⁵¹ Manb'a' xchik'el ja Ab'eli' sok man b'a xchik'el ja Sakariyasi', ja iti mani smilawe' b'a skol templo sok ja b'a wa xtsikxi' ja smajtan ja Dyosi', ja winike' ja b'a ya'ni ja Dyos oj sk'anyile' kwenta.

⁵² ꞑJelni awula' b'ajex ja we'nlex je'uman b'a ley!, kechani we'n waxa k'anawex oj ja na'exa' laj waxa lutuwex sok jun yabe, ja we'nlexi' mini ochyexa' sok mini wa xwa' ochukex ja mani wa sk'anawe' oj ochuke'i.

⁵³ Ja yajni ch'ak yalyab'ye' ja parise'os sok ja je'uman jumasa' b'a leyi' ja jastik iti, jelni tajkiye'a sok jelni jitsan ja jas ch'ak sjob'-eyi'i'.

⁵⁴ Sok wani sle'awe' modo b'a oj ch'ay slo'il b'a oj sle'eyi' smula'.

12

Ja Jesusi' wa sje'a sok ja tawanelti' patikal

¹ Jaxa tiwa ch'ak sta' sb'aj jitsan winike'a sok ti wa xch'ak spak'tsuk ta la'an sb'aje'a, sok tik'e' yalyab' ja sneb'uman jumasa', b'ajtana': —Talna b'ajik yuj ja smalo'il pariseosi, jastal jel xta'waniye' ti'i.

² Yuj mini b'a jas nak'ul lo'il b'a mini oj chiknajuka' sok mini b'a jas nak'an b'a mini oj na'xuka'.

³ Yuj, ja jastik ch'aka' wal-ex b'a ja k'inali', ojni chiknajuk b'a sakal k'ik'inala' sok jastik ch'aka' wal-ex lutan ay ja na'itsi, oj ni alxuk tsats lek man b'a yolom na'itsa'.

Machunk'iluk ja xiwkotisoki'

(Mt. 10:28-31)

⁴ Oj kala wabyex kamigo jumasa': —Mok xiwanik yuj ja mani oj smil ja wa kwerpo'exi, mixani jas oj sk'uluke' ja mas tsa'ani'.

⁵ Oj je'awilex ja ma' xiwanik yuji: —Ja la' xiwyex yuj ja mani smilawexta sok ayni yip oj sjip-ex ja b'a yoj chakal k'ak'i, yuj wa xkalawab'yex ja la' xiwyex yuj ja ye'ni.

⁶ ꞑMini wa xchonxi jo'e' yal chan sok chab' yal sat tak'in, mini junuk ja ye'nle'i ch'ayub'al k'ujolal ja b'a sti' sat Dyosi'.

⁷ Spetsanil ja stso'otsil ja kolomtik naka ku'wenta ay yuj. Mok xiwan, yuj masni jel t'ilana' ja we'n ke yuj jitsan yal chan.

Ja ma' jas wa xcholo' sok b'a Jesusi'

(Mt. 10:32-33; 12:32; 10:19-20)

⁸ Oj kala' wab'yex spetsanil ja ma' wa slo'iltayon ja b'a sti' sat ja winike'i, cho' jachuk ja Yunin ja Dyosi' oj lo'iltajuk yuj ja b'a sti' sat ja yangel jumasa' ja Dyosi'.

⁹ Jama' mini skits'awon ja b'a sti' sat ja winike'i, sok mini jkits'juk ja b'a sti' sat ja angel jumasa' b'a Dyosi'.

¹⁰ Spetsanil ja ma' wa sta'a ti' ja Yunin ja Dyosi' ojni k'ulajuk perdonara', pe jaxa ma' mi skits'a ja Espiritu Santo mini oj jk'ulajuk perdonara'.

¹¹ Ja yajni la' ijyex jan ja b'a yiglesya ja judiyo jumasa' sok ja b'a sti' sat ja jwesi sok ja manaka ay xholi', mok ochuka pensarex sok ja jas ja jak'-exi ma' sok ja jas oj ja wal-exi'.

¹² Yuj ja Espiritu Santo oj sje'awilex ja yora'il jaw ja jas oj ja wal-exi'.

Ja riko ma' mi sna'a

¹³ Ti aljiyab' yuj junuk ja manaka tey tiwi:

—Kajwal, alyab' ja jmoj alijel winiki ke'a spil jb'aj jmok lajan ja jdotetikoni'.

¹⁴ Ja ye'ni ti yalyab'a':

—Winik ¿Machunk'iluk ja ya' ocho nejon ja b'a we'nlex jastal jwes ma' jun pila lu'um.

¹⁵ Sok ti yalyab'ye'a:

—K'elawik, talnab'ajik b'a spetsanil jastik wa xch'aka' k'an-exi', yuj ja b'a sak'anil ja winik mi ja wa xmakuni' ja jastiknaka' jel a'ay yi oji'.

¹⁶ Cho' ti yalyab'ye' jun tik'e lo'ila' sok ti yalyab'ye'a: —Jun winik ja sdote jelxani pojxita yuja'.

¹⁷ Ye'ntani wan sk'ulajel pensara ti yala'a: —¿Jasunk'iluk oj k'uluki mixa xta'a b'a oj ch'ak jnol ja sat ja jtek'uli'?

¹⁸ Ti yala'a: —Jach oj k'ul jastal iti, oj ch'aj jip ja jtsulub'i', oj cho ka' k'e' mas niwan, ti oj ch'ak jnol tiw ja sat jtek'uli sok spetsanil jastiknaka ki'oji'.

¹⁹ Oj kalyab' ja jk'ujoli: —Jk'ujol, jelxani jitsan ja wi oj ja jas nolan ja b'a jab'il iti, jijlan, wa'an, uk'an cho' gusto aijan.

²⁰ Pe Jaxa Dyosi' ti yalyab'a: —Ma' mi sk'u'an, ja b'a a'kwil iti oj jak sk'an'e' ja wa k'ujoli', ja jastiknaka jel a'aya' wi oji ¿Manaka oj sb'ajuk?

²¹ Cho' jachni jamanaka jel a'ay ja jasnaka' yi oji', mini jel a'ayuk ja sjas sb'aj ja b'a sti' sat ja Dyosi'.

Ja Dyosi' wa stalna' ja yuntikili'

(Mt. 6.25-34)

²² Cho' ti yalyab'a ja snob'uman jumasa': —Ja yuj wa xkala' wab'yex: —Mok jel chamuka' k'ujulex yuj ja b'a wa sak'anilexi, ma' ja b'a jas oj ja wab'yexi' sok mini ja b'a jas oj ja lap-ex wa sk'ana' ja kwerpo.

²³ Masni wa xmakuni' ja wa sak'anilex ke yuj wa wa'elexa', cho jachni ja wa kwerpo'ex yuj ja wa k'ujtsilexi'.

²⁴ K'elawik ja k'a'aw jumasa' mi jas sts'unuwe' sok mini xjach'ulaniye'a, mini ay sts'ulub'e'a, mini b'a wa snolowe' ja swa'ele'i, ja Dyosi' ye'nani wa xyayi' swa'ele'a. ¿Mini ma' masni t'ilanukex ke yuj ja yal chan jumasa' b'aj?

²⁵ ¿Machunk'iluka' ja we'nlex oj stoy sb'aj ma' oj k'i' nalan metro?

²⁶ Mini oj b'ob'uka' wujelexa' ja b'a t'usan ta'a, ¿Jaslom wa xchama' k'ujolex yuj ja b'a tuki?

²⁷ K'elawik jastal wa xk'i', ja yal nichim sb'i'il liryo, mi x-a'tijiye' sok mini sjalawe' ak', oj kala' wab'yex, spetsanil ja jastiknaka' yi oj ja Salomoni mi slapa' sk'ujtsil jastal ye'nle'.

²⁸ Ta jachni wa xya' slap sk'ujtsil ja tek'ul jumasa' ja Dyos ja we'go ja b'a alaji', ja jecheli' oxa' cho lapxuk k'ak', masni oj ya' lapa' xk'ujts'ilex ja we'nlexa', winike' ma' mi sk'u'an.

²⁹ Ja we'nlexi mi xchama' k'ujulex yuj ja b'a jas oj ja wab'yexi', ma' ja b'a jas oj ja wu'exi, mi xchama' k'ujulex sok mi xcho x-ocha' pensarex.

³⁰ Yuj spetsanil ja jastik iti ja wa sle'awe' ja winike' jumasa' ja b'a lu'umk'inal iti', pe wa Tatexi wa sna'a' ke waxa k'anawex ja jastik iti'.

³¹ Jaxa le'awex b'ajtan ja jas ay ja b'a wa sk'ulan mandar ja Dyosi', spetsanil ja jastik iti' oj ch'ak ajuka' wilex.

Ja ts'akoltik ja b'a sat k'inali'

(Mt. 6:19-21)

³² Mok xiwanik ch'in nole' yal chej, yuj ja Tatali yalonejxani oj ya'awilex ja b'a wa sk'ulan mandari.

³³ Chonowik ja jasa' wi ojexi', cho' awik limosna, mok wa poku axukex ja wa' bolsa'exi, ja jastiknaka' ay ja b'a satk'inali' mini oj ch'akuka', ja b'a jastalni mini oj ochuk ja elk'anumi sok mini oj xch'ay snajel ja sulupa'.

³⁴ Ja b'a ajyuk ja wa jasa b'ajexi', tini oj cho ajyuk ja wa waltsilexi'.

Jel st'ilanil chapan oj ajyukotik

³⁵ Chapan la' ajyiyex sok axta ajlukex ja wa yamk'ab'exi'.

³⁶ Ja we'nlexi k'ulanik ja jastal wa sk'ulan ja winik ma' wa smajla' jkumxuk ja yajwali ja b'a nupaneli', nab'al yajni xjuli' oj sk'um oche' sok ojni sjamyi'a.

³⁷ Jel leke' ja a'tujum jumasa' jawi ja yajni xjak ja yajwali' ojni sta' ke wan smajlajela', smeranil oj sta' chapan, ojni ya' kulanuk b'a lechante'a sok ojni jak ya'telta'a.

³⁸ A'nima wa xjak nalan a'kwal, ma' sajtolek, ta wank'a sta'a chapan, jelni leke' juntiro ja a'tujum jumasa' jawa'.

³⁹ Na'awik ja iti, ja lekni ja tatal wa sna'a jas ora oj jakuk ja elk'anum ja b'a snaji', ojni stalna'a sok mini jyakan jipan ja snaja'.

⁴⁰ Cho' jachuk ja we'nlexi ayanik chapan, ja yora'il mixa k'ulanex pensar oj jakuk ja yunin ja Dyosi', jani jakuka'.

Ja lekil a'tujumi' sok ja a'tujum mi lekuki'

(Mt. 24.45-51)

⁴¹ Jaxa Pedro ti yalyab'a:

—Kajwal ¿Ke'n ma' waxa walkab'tikon ja lo'il iti, ma' b'a spetsanale'?

⁴² Ti yala' ja Kajwaltiki: —¿Machunk'iluka ja mayordomo ma' toji' sok jel yiji', ja yajwali oj ya' ochuk b'a oj sk'el ja smoj aljeli', b'a ojni spilyile' ja jas oj yi'e'i.

⁴³ Jel lek juntiro oj iljuk ja a'tujum ja ta wank'a sk'ulajel jachuk ja yajni xjak ja yajwali'.

⁴⁴ Smeranil oj kala' wab'yex, jani oj ya' ojchuk b'a yil ja jas sb'aji'.

⁴⁵ Ja a'tujum jaw ta wank'a xyala' ja b'a yaltsili: —Ja kajwali ayto sk'ana' oj jakuk, wa x-och smak'a ma' wa syajb'es ja ya'tum winiki ma' ixuki', wa x-och wa'uk, wa x-och yu'e ma' x-och yakb'uk.

⁴⁶ Oj jakuk ja yajwal ja a'tujum jawi ja b'a sk'ak'ujil mi wan smajlajeli', ja b'a yora'il mi sna'a'i, sok ojni spila' sok tini ya' ajyuk sok jamanaka mi tojuki'.

⁴⁷ Ja a'tujum mani wa sna'a jasunk'iluka' wa sk'ana' ja yajwali' sok mini chapanuk sok mini

sk'ulan ja jas wa sk'ana, jelni oj mak'juk juntiro'a.

⁴⁸ Jaxa ma' mi sna'a', sk'ulani' mi lekuka ojni mak'juka', mini jel oj mak'juka', ja mani mas jel a'ay x-ajiyi' sok masni jel a'ay oj k'an jukyi'a, jaxani ma'masni a'ay a'ub'alyi'i, masni jel a'ay oj k'anjukyi'a.

Tuktukil k'ole' ajoyuk ja winike' yuj skaje'il ja Jesusi'

(Mt 10.34-36)

⁴⁹ Jakni jak lap sk'ajk'al ja lu'uma', ¿Jasunk'iluka' oj k'ani sok wanxani' ajlela'.

⁵⁰ Ja jastalni oj ki ja'i jelni st'ilanila' oj ki ja'a, sok ¿wanoni xiwela' mantoni b'a oj ts'ikb'uk!

⁵¹ ¿Wan ma'xa k'ulanex pensar ke jakelon ja b'a lu'um b'a oj ka' laman? Wa xkala' wab'yex: —Ke miyuk, yujni jak jpila'.

⁵² Yuj tini oj ajoyuke' ja we'go sok ja b'a jakumi' jowane' b'a jun na'its pilantikni oj ajoyuke'a', oxwane' sok chawane' mi lek oj yil sb'aje' sok chawane' sok b'a oxwane' mi lek oj yil sb'aje'.

⁵³ Ja tatali jani mi lek oj yil sb'aj sok ja yunina' sok jaxa uninali jani mi lek oj yil sb'aj sok ja tatala', ja nanali jani mi lek oj yil sb'aj sok ja yak'ixa' sok jaxa ak'ixi jani mi lek oj yil sb'aj sok ja nanali, ja alib'ali sok jani mi lek oj yil sb'aj ja yalib'a' sok jaxa ja alib'ali sok jani mi lek oj yil sb'aj sok ja yalib'a'.

Ja jas wa xchiknaji' ja tyempo jastal oj ek'uki'

(Mt. 16:1-4; Mr. 8:11-13)

⁵⁴ Sok ti cho' yalyab' ja winike' jumasa': —Ja yajnixa' wilawex wa x-elk'en ja ason ja b'a la' poniente', waxa walawex oj ya' ja' sok wani x-a'a.

⁵⁵ Sok jaxa wa xjak ik' ja b'a la' suri waxa walawex: —Jel yaj oj ek'uk ja k'a'uji' sok jelni yaj x-eka'.

⁵⁶ ¿Ma'tik wa xch'ak tawanuk ti!! Waxa na'awex ja jas wa x-ek' ja b'a satk'inal sok ja b'a lu'umi ¿Jas mixa na'awex ja jas wan ek' ja b'a tyempo iti?

Tojb'esa' b'ajik sok ja mi lek xyilawexi'

(Mt. 5.25-26)

⁵⁷ ¿Jas yuj mixa wa'a wochel we'nlex ja b'a jasni jel toji'?

⁵⁸ Ja yajni la' waj sok ja ma' mi lek xyilawa' ja b'a ma' ay xcholi', a'a kulan sok ja yajni wajumato ja b'a b'eji, nab'al mi oj yi'a och ja b'a Jwesi, jaxa jwesi oj sk'ula' entregaryi' ja ma' wa stalna ja b'a snajtsil lutjeli', ja ma' wa stalna ja snajtsil lutjeli' oj slut-a'.

⁵⁹ Wa xkalawab'i ke mini oj elan ja b'a tiwi mani oj ch'aka' tup ja wa muli'.

13

Ja sutxuk ja wa k'ujolexi' ma' oj chamanik

¹ Ja b'a tyempo jawi ti aye' chab' oxel' ja ma' wa xcholowe' ja jastal ek' sb'aj ja galile'osi', sokji' ja xchik'ele' sok ja xchik'el ja chante' jumasa' b'a wa tsikawe'i.

² Ja Jesusi' ti sjak'a'a sok ti yalyab'ye'a: —¿Wan ma' xa k'u'anex ke ja galileos jumasa' iti jas ek'el sb'aje' ja jastal iti ke mas jel ja smule' sok ja tuk galile'osi'?

³ Wa xkalawab'yex: —Miyuk, ta mik'axa' sjutuja wa k'ululexi, ja petsanilex lajani oj

ch'akanika'.

⁴ Ma' ja waxaklajune' ja ma' mok' sb'aje ja torre b'a silo'eji' sok chamyeni'a, ¿Wan ma' xa walawex ke ja ye'nle'i masni a'a ay ja sjele'a' sok mani ti sb'aj b'a Jerusalemi.

⁵ Wa xkalawab'yex: —Miyuk, ta mik'a sutxi ja wa k'ujolexi jachni oj ch'akanika'.

Ja slajel lo'il b'a ste'il Igo mi xya'a sati'

⁶ Sok cho' yala' ja slajel lo'il iti: —Jun winik ay yi oj jun yigera ti ts'unan yuj b'a yalajil sts'usub'. Ti jak sk'el ta ayxa sata' sok mini sta'a'.

⁷ Sok ti yalyab' ja ma' stalna' ja yalajil ts'usub'i': —K'elawile' oxe'xa' jab'il wa xjak jle' sat ja igera iti sok mini xta'a, k'utsuxa' b'a mixani lom ojto jya' mak sata'.

⁸ Ja ya'tumi' ti sjak'a sok ti yalyab'a': —Kajwal, majla'xta' ja b'a jab'il iti', oj ka k'unb'uk ja lu'umalili sok oj cho ka' och ka'el ts'ilel.

⁹ Ta ya'ak'a sat, lekni'a', ta mi xya'a sat tixa k'utsu' tsa'ana'.

Ja Jesusi' wa xya' tojb'uk jun ixuk ja b'a sk'ak'il jijleli'

¹⁰ Ja Jesusi' ti wan sjejel ja yab'al ja Dyos b'a jun yiglesya ja judiyo ja b'a sk'ak'ujil jijleli'.

¹¹ Sok tey jun ixuk ja tiwi ke ayxa waxak lajune' jab'il yi oj jun chamel sok k'uchani ek' wan b'ejyela' sok mini xb'ob' k'e toj tek'ana'.

¹² Ja yajni yila' ja Jesusi' ti spaya'a sok ti yalyab'a':

—Tojb'i yatani sok ja chamela'.

¹³ Sok tini ya' kajan ja sk'ab' ja b'a ixuk jawi, jaxa ye'ni ti xijpun sb'aja' sok tixa wa stoyo' ja sb'i'il ja Dyosi'.

¹⁴ Jaxa ajwalal ja b'a yiglesya ja judiyo, jel tajki ja lom ya' tojb'uk ja ixuk jaw ja Jesusi' ja b'a sk'ak'ujil jijleli, ti yalyab' ja winike' jumasa':

—Wakeni' k'ak'uj ja b'a lekni oj a'tijikotiki', tini lajakyex ja b'a sk'ak'ujil jawi ja b'a jtojb'aniki' sok mini xb'ob' ja b'a sk'ak'ujil jijleli'.

¹⁵ Jaxa Kajwaltik ti sjak'ayi'a sok ti yalyab'a': —Ma' wa xta'wani ti patikal, ja b'a jujune' ja b'a we'nlexi, ¿Mi ma' waxa tukuwex ja wa wakayex sok ja wa' burro'ex ja b'a sk'ak'ujil jijlel b'a', b'a ojni waja' yu'ex ja'a'?

¹⁶ Ja yunin ja Abraham iti waxak lajun jab'il ixtunub'al yuj ja pukuji, ¿Mini ma' lek oj tojb'uk yuj ja b'a chamel iti ja b'a sk'ak'ujil jijlelb'a'?

¹⁷ Ja yajni yala' Jesús jastal iti sok jel k'ixwiye'a ja ma' mini lek x-ilwaniye'i, spetsanal ja manaka tey tiwi sok jelni gusto axiye' yuj jastiknaka' jel niwak jas xch'ak sk'uluk ja Kajwaltiki.

Ja slajel lo'il b'a sb'ak' ja mostasa

(Mt. 13.31-32; Mr. 4.30-32)

¹⁸ Sok ti yala'a: —¿Jasunk'iluka oj slaj ja b'a wa sk'ulan mandar ja Dyosi' sok jasunk'iluka oj ka' slaj sb'aj soki'?

¹⁹ Oj slaj ja jastal sb'ak' ja mostasa ja sts'unu' jun winik ja b'a yalaji' sok k'ini'a sok sk'ulan sb'aj jastal jun niwan te', ja yal chan jumasa' sok ti sk'ulane' ja soje'i ja b'a yal sk'ab'i.

Ja slajel lo'il b'a lebadura

(Mt. 13.33)

²⁰ Sok ti och cho yala': —¿Jasunk'iluka oj ka' slaj sb'aj sok ja b'a wa sk'ulan mandar ja

Dyosi'?

²¹ Ojni slaj sb'aj sok jastal soko ja lebadura sok ox'e b'ise' arina jun ixuk sok ch'akni sok sb'aja'.

Ja b'a ch'in pwerta

(Mt. 7.13-14,21-23)

²² Sok tini wan ek'el ek' ja Kajwaltik Jesús ja b'a chonab' jumasa' sok ja b'a yal ch'in chonab'il jumasa', wan sjejel ja yab'al ja Dyosi' ja yajni wajumxa' b'a Jerusalemi.

²³ Sok ayni ma' sjob'o'a:

—Kajwal, ¿Kechan ma' t'usan ja ma' wa sta'a skoltaljeli'?

Ja ye'ni ti sjak'a'a:

²⁴ K'ujulanik oj ochanik ja b'a yal ch'in slutulab'il na'itsi jawi, oj b'ob' kala wab'yex ke jelni jitsan ja ma' wa sk'ana' oj ochuke'i sok mini oj jb'ob' oj ochuke'a'.

²⁵ Ja yajni k'eta' slut ja na'its ja tatali', ja ma'tik ti ayex b'a jwera, oj ja k'ojsukex sok ti oj ja wal-exa: —Kajwal, Kajwal, jama kitikon, jaxa ye'ni ti oj sjak'a: —Mi xna'a b'ajex.

²⁶ Ti oj cho ja wal-exa': —Wa'tikon sok ay jas ku'ajtikon lajana' mok, ja b'a jnalan jpati'otikon ti'a je'a' ja yab'al ja Dyosi'.

²⁷ Ojni yala wab'yexa': —Wa xkala wab'yex ke mini xna'a b'ajexa', elanik ja ili', ja we'nlexi' mini waxa k'ulanex ja b'a slekila'.

²⁸ Ja tiwi tini oj ok'anika' sok tini oj jats'aluk ja wa wejexi', ja yajni oj ja wil-ex ja Abra'ami sok ja Isa'aki sok Jakobo' sok ja aluman Dyosi' jumasa' ja b'a wa sk'ulan mandar ja Dyosi', jaxa we'nlexi' ojni aji' elanik ja tiwa'.

²⁹ Yuj ojni jakuke' ja b'a la' oriente sok ja b'a oksidente sok b'a la' norte'i sok ja b'a la' suri ojni ochuke' kulan ja b'a lechante', ja b'a wa sk'ulan mandar ja Dyosi'.

³⁰ Ja mani' tsa'ani ye'nani b'ajtane'a', jaxa mani' b'ajtani ye'nani tsa'ane'a'.

Ja Jesusi' wa x-ok' sok ja b'a swinkil b'a Jerusalemi

(Mt. 23.37-39)

³¹ Ja b'a sk'ak'ujil jawi tini k'otye' chab' ox'e ja parise'o jumasa' sok ti yalawe'a:

—Elan ja ili yuj ja Erodesi wani sk'ana' oj smil-a'a'.

³² Jaxa ye'ni ti yalyab'ye'a: —Kax alwik yab' ja ta pa'ay jawi, wani xka' el jwera ja pukuji sok wani xka' tojb'uk ja ma' ay yi oj chameli ja jastal b'a yan k'ak'uji sok ja b'a jastal b'a jecheli, ojni ch'ak jk'uluk ja b'a yoxil k'ak'uja'.

³³ Pe, ja yuj jel st'ilanil ja yan k'ak'uji' sok ja yecheli sok ja chab'ej'i oj ki' ja jb'ej'i', yuj mini lek ta junik'a aluman Dyosi' mi ti oj chamuk b'a Jerusalem.

³⁴ ¡Swinkil Jerusalem ja we'ni wanixa mila' aluman Dyos jumasa' sok wanixa ch'ojoton ja ma' wa xjekjijani! ¡Jitasa ek'e le' jk'anani' oj tsom ja wa wuntikil, ja jastal wa stsom ja nan mut ja yuntikil ja b'a yib' swech'i pe mini ja k'ana'a'!

³⁵ Ja wa najexi ojni kan jastal takin lu'uma', oj kalkana wab'yex mini oj ja wil-onex pilan ek'ela'a', manto xk'ot ja styempo'il oj ja wal-exi': —Jelni lek ja ma' jakum ja b'a sb'i'il ja Kajwaltiki'.

14

Ja Jesusi' wa xya' tojb'uk jun ma' wa x-el sb'aj spojwil

¹ B'a jun sk'ak'ujil sabado ja Kajwaltik Jesusi' ti och b'a snaj jun parise'o ma' ye'n ajwalal b'a oj wa'uke' sok tini wan tsajlajel yuj ja tuk parise'o'i.

² Sok tini ay ja b'a sti' sat jun winik ma' wa x-el sb'aj spojwila'.

³ Jaxa Kajwaltik Jesusi' ti sk'uman ja je'uman jumasa' b'a leyi sok ja parise'osi ti yalyab'ye'a:

—¿Lekni ma' oj ka' tojb'uktik jun chamum ja b'a sk'ak'ujil jijleli'?

⁴ Jaxa ye'nle'i kanye' ch'ab'an. Jaxa Kajwaltik Jesusi' ti syama' ja chamumi jawi sok yani ya' tojb'uka' sok ti yalyab' axa wajuka'.

⁵ Sok ti yalyab' ja parise'osi':

—¿Machunk'iluk ja we'nlex ja lek wani xmok' ja wa wakaxi ma' ja burro'ex b'a jun k'e'en, mini ma' oj ya' el we'go b'a, ama b'a sk'ak'ujil jijleluk?

⁶ Sok mini sna'awe' jastal oj sjak'-eyi'a'.

Ja matik ch'ak lokjuk ja ba nupaneli'

⁷ Sok tini wan yiljel ja Kajwaltik Jesusi' ja lok jumasa' jastalni tini wani x-ochye' kulan b'a sb'ajtanil k'a'ani ja b'a lechante'i sok tini yalyab'ye' jun slajel lo'ila'.

⁸ Ja yajni la' waj lokjel b'a jun ch'ak ab'alili', mok lom ochan kulan b'ajtan, lom ma' oj k'ot ke mas st'ilanil ke yuj ja ke'ni.

⁹ Lom oj jakuk ja ma' slokowa' ja we'ni sok ja ye'ni, oj yalawab'i: —Jaxa wayi' ja wa k'a'an ja ye'ni sok oxani k'ixwan oj waj kulan ja b'a stsa'anil k'a'ana'.

¹⁰ Ja yuj chikan ma' oj slok-a' janixa' le'an ja b'a stsa'anil k'a'ana', nab'al ti oj yala' wab'a ja ma' skolo wa'i: —“Kamigo jitsan k'eni'.” Sok jachni oj stoy-a' ja manaka lajan kulana' sok ja b'a k'a'ani'.

¹¹ Ja mani jel niwan xya'a sb'aji' sok ojni aji' ch'in b'uka', jaxa ma' jel ch'in xya'a sb'aji' ojni a'a niwan b'uka'.

¹² Cho ti yalyab' ja ma' lokji yuji': —Ja yajnixa' k'ulan jun k'ini mok ja loka ja wa wamigo jumasa' sok ja wa moj alijel jumasa' sok ma' mojan ja wi oj jel ja stak'ini, lom oj cho' skol-a' ja ye'nle'i sok jachni tupub'alxawi'a.

¹³ Ja yajnixa wa'a wa'eli', jaxa loko' ja ma' mey stak'ini sok ja ma' mey yok sk'ab'i sok ja ma' xcheminaji xb'eji'i sok ja ma' mi xyila' k'inali'.

¹⁴ Sok jelni lek oj iljana', yuj ja ye'nle'i mi oj b'ob' stup-ewi', pe tini oj tupjuk jawi ja yajni oj sak'b'ujiye' ja manaka jel toje'i.

Ja slajel lo'il ja b'a niwan wa'elali'

¹⁵ Sok tini yab' junuk ja ma' ti kulan sok lajan ja b'a lechante'i, ti yalyab'a:

—¿Jelni lek juntiro ja ma' oj swe'e pan ja b'a wa sk'ulan mandar ja Dyosi'!

¹⁶ Ti cho yalyab'a ja Kajwaltik Jesusi': —Jun winik sk'ulan a'ay wa'el b'a wa'uke' b'a x-och akwal sok jel jitsan ja ma' sloko'i.

¹⁷ Ya yajni k'ot ja yora'il oj wa'uke'i ti sjeka' ja ya'tujum jumasa' oj spay-ejan ja maka lokob'ali' sok ti yalweyab'a: —Layikxab'i yuj lexab'i ja jas oj kab'tiki'.

¹⁸ Spetsanile' ti sle'a jas oj yal-e'a: —Ja juni tiyala'a: —Jmanunej xen jlu'um yuj jel st'ilani oj waj kile', ti xya'a sperdon ja wa wajwali.

¹⁹ Jaxa juni ti cho' yala'a: —Wa'xato jmana' jo'e te'ele' jwakax jel st'ilani oj wa jk'ajtes ti xya'a sperdona'.

²⁰ Cho' ti yala' ja juni: —“Ajk'achto ki oj jche'um mi oj b'ob' wajkon.”

²¹ Ja a'tujum jawi ti kumxi'a sok ti yalyab' ja yajwali ja jas yalawe' ja tuki. Jaxa yajwali jel tajki juntiro ti yalyab' ja ya'tujumi: —Kajch'ay ja b'a nalan patyo sok ja b'a b'ej jumasa' ja b'a yoj chonab'i, payajan ja ma' mey stak'ini sok ja mey yok sk'ab'i sok ja ma' cheman xb'eji'i sok ja ma' mi xyila' k'inali'.

²² Ti yala' ja ya'tujumi: —“Kajwal jk'ulan tani ja jas ja walkab'i', pe aytoni luwara'.”

²³ Ja ajwalali ti yalyab' ja ya'tujumi: —Ka'ax ja b'a la' niwan b'eji' sok ja b'a la' sb'ejlal alaji' sok lokowe' jan t'ilan ja b'a oj ochuke'i, nab'al oj ch'ak b'ut'uk ja jnaji'.

²⁴ Pe mini junuk ja manaka jluko' b'ajtani', mini oj yab'ye' jastal yajb'al ja jwa'ela'.

Ja jastal ja swokolil ja b'a jnochtik ja Kristo

²⁵ Sok jelni jitsan ja ma' wan b'ejyel sok ja Kajwaltik Jesusi' sok ti kumxi'a sok ti yalyab'ye'a:

²⁶ —Ta ayk'a june' ma' oj snoch-on, ta ja k'a wa syajtalek ja snan stati' sok ja xche'umi sok ja yuntikil sok ja smoj alijel jumasa' sok ja ye'ni, mini oj b'ob' snoch-ona'.

²⁷ Ja ma' mi jkuchyuj ja wokol oj jak sb'aji' sok wani snochowona', mini oj b'ob' ajyuk jastal jneb'umana'.

²⁸ Machunk'iluk ja ke'ntik ja lek wa sk'ana' oj sk'ul jun torre, pe mi x-och kulan b'ajtan b'a oj sk'el janek' oj yi ja tak'ini', b'a oj yil ta ay yi oj ja janek' oj makunik ja b'a oj ch'ak sk'uluki'.

²⁹ Ta wa xk'e' sk'uluk ja torre jawi', pe mi xch'ak tojb'uk yuj, ojni k'enajuk yuj ja mani oj ch'ayila'.

³⁰ Oj yal-e': —Ja winik iti k'e' sk'uluk ja torre sok mini ch'ak stojb'esa'.

³¹ Ma' reyiluk ke wa xwajya' sok tiro sok pilan rey, ¿mini ma' b'ajtan wa x-och kulan b'a, b'a oj yilta oj kuxyuj ja lajune' mil winik yi oji', ke jakumni junwinike' mil b'a oj ya' sb'aje' soki'?

³² Ta wank'a sna'a ke mi oj sk'ul ganar, ja yajni najato jakum ja jun reyi, jitsani ma' wa sjeka' och b'a yal-e' b'a mini oj ya' sb'aje'a.

³³ Ja yuj, jachuk ja we'nlex ta mik'axa' wawex kan spetsanil ja jastiknaka wi ojexi', mini oj b'ob'a noch onexa'.

Ja yajni xch'ay ja xchi'il ja ats'ami'

(Mt. 5.13; Mr. 9.50)

³⁴ Ja ats'ami' jelni x-ajb'ani'a', pe ta meyxa k'a ay yajb'al, mixani oj b'ob' makunukujtika'.

³⁵ Mixani ja b'a lu'umi sok mini b'a abono'ila' sok wanxani xjipxi' ela'. Ja mani wa xyab' ja jastik it ani smakla'a'.

15

Ja slajel lo'il b'a yal chej ch'ayi'

(Mt. 18.10-14)

¹ Tini jak smojuke' ja Jesús ja tsomuman tak'in jumasa' b'a Roma'i sok ja mulanumi b'a oj smaklaye'.

² Jaxa pariseos sok ja je'uman jumasa' b'a leyi' wanextani b'ulb'unuka' ti wa xyalawe'a:

—Ja iti wani smojan ja manaka mulanuma' sok lajan wa xwa'sok. Ja Kajwaltik Jesusi' ti yala'a ja slajel lo'il iti:

³ Ja Kajwaltik Jesusi' ti yala'a ja slajel lo'il iti':

⁴ —¿Machunk'iluk ja we'nlexi ta ayk'a' yi oj jo' winike' yal xchej ta wank'a xch'ay yuj june', mini ma' wa xyakan ja chan lajune' b'alune' yal chej ja b'a takin lu'umi' sok wani wa xwaj sle' ja iti ch'ayeli', mani oj sta'a'.

⁵ Ja yajni sta'a, gustoxtani wa sk'echa'a'.

⁶ Ja yajni xk'ot ja b'a snaji' wa stsomo' ja yamigo'i sok ja manaka mojan yi oji', ti wa xyalyab'ye'a: —Gusto ajyanik mok yuj ta'ata' ja yal jchej it ch'ayeli'.

⁷ Oj kalab'yex ja yajni jun mulanum wa sk'u'an ja Kajwaltiki' ojni' ya' gusto'il ja b'a satk'inali', ke yuj ja chan winike' sok lajunb'alune' ma' toj sk'u'anta' ja yab'al ja Dyosi', ke mixani' k'anawe' oj sutxuk ja sk'ujule'a'.

Ja slajel lo'il sok ja sat tak'in ch'ayi'

⁸ Ja lek jun ixuk ay yi lajune' tak'in sok xch'aya' june', ¿Mini ma' stsana' we'go ja lijpumb'a sok wa smesta la'an ja snaji' sok wa sleta la'an ek'e' mani oj sta'a'?

⁹ Ja yajni wa sta'a ti wa stsomo' ja yamiga sok ja manaka mojan yi oji', ti wa xyalyab'ye'a: —Gusto'ayanik jmok yuj jta'ata' ja jtak'in it ch'ayeli'.

¹⁰ Cho' jachni wa xgusto axiye' ja Yanjel ja Dyos yuj jun mulanum ma' wa sk'u'an ja yab'al ja Ye'ni.

Ja slajel lo'il sok ja uninal b'a lomxta wa xch'ak ja jas sb'aji'

¹¹ Ja Kajwaltik Jesusi' ti cho' yalyab'ye'a': —Jun winik ay chab' yuntikil.

¹² Ja ijts'inali ti yalyab' ja stati': —Tatey, tana' ja jasni oj b'ajuki'. Ja tatali' ti spilayi' ja ch'ab' yuntikil jawi ja sjas sb'aje'i.

¹³ Mi ek' jitsan k'ak'uj, ch'ak xchon ja ijts'inal ja jas aji' yuj ja stati', ti elnajat lek ja b'a sluwari', ti ch'ak xch'ak lom jachuk ja stak'ini' b'a jun xch'ayelal aya'.

¹⁴ Ja yajni ch'ak xch'ak ja stak'ini', ja b'a luwar b'ayi' ti jak jun wa'ina' sok mixani sta'a jas oj yab'a'.

¹⁵ Ti sle'a ya'tel ja b'a luwar jawi', ti ajiyi' ja ya'tel yuj ja swinkil luwar jawi', ti jekji' wa stalna' chitam man b'a yalaj ja winik jawi'.

¹⁶ Wani sk'ana' oj yuj ja yu'e' ja chitam yuj ja wa'ini', pe mini ma' x-ajiyi' yuja'.

¹⁷ Ti sna'a malaya'a sok ti yala'a: —Ja jtati jelni a'ay yi oj ya'tujuma', pe mi stek'awe' wa'in, jaxa ke'n ja ili wanoni stek'jel wa'ina'.

¹⁸ Ojkumxikon ja b'a snaj ja jtati' ti oj kalyab'a': —Tatey, wa xna'a ke ek'yon ja b'a sti'a sati' sok ja b'a sti' sat ja Dyosi'.

¹⁹ Mixani oj jb'ob' ja walkab' juna' wuninona', ilawonxa jastal juna' wa'tujum.

²⁰ Sok tixa kumxi' ja b'a snaj ja stati'. Ja yajni wajum ochi', ti ilji' yuj ja stati', jel awula' sb'aj yila' ti ya'a ja syajal sk'ujoli', ja stati' waj stel ajnela' sok ti yujts'ana'.

²¹ Ja uninal jawi ti yala'a: —Tatey koyontani mulal ja b'a sti'a sata' sok ja b'a sti' sat ja Dyos, mixani sb'ejlaluk ojto ja wuninukona'.

²² Jaxa tatali' ti yalyab' ja ya'tujumi': —A'a elukex jan ja k'u'uts b'a mas leki' ja wa slap-ex, cho' a'a slap-ex jun yaniyo sok xanab'.

²³ Ka xcho i'ajik jan ja waxak b'a mas kojleli sok milawik, la' jk'uxtik sok la' jk'ultikik jun k'in.

²⁴ Yuj ja kunin iti chamelni' aya' sok sak'b'ujitani'a, ch'aytani ajyi'a sok taxtani'a sok ti sk'ulane' ja k'ina'.

²⁵ Jaxa b'ankilali tini ay b'a yalaja', jaxa yajni kumxi ti yab' ke ay k'in ja b'a snaji' sok chanel.

²⁶ Ti spaya' junuk ja a'tujumi ti sjob'yi jas lom ay k'ini'.

²⁷ Ja a'tujumi ti sk'a'a: —Ja wa moj alijeli' kumxitani'a, ja watati smilatani ja wakax b'a masni kojlel yuj ja lom lekni juli'.

²⁸ Jel tajki ja b'ankilal sok mi sk'ana' oj och oche'. Ja stati' ti eljana' ti spatala'an sk'ujula' b'a oj och ocha'.

²⁹ Ja ye'n ti sjak'a sok ti yalyab' ja stati': —“Jitsanxani' jab'il wanon a'tela' moka' meni xk'oko' ja wa mandara', mini jun yal chej waxa waki' b'a oj k'uxsok ja kamigo jumasa'.

³⁰ Jaxa yajni jul ja wa wuni it ma' ch'ak xch'ak lom jawa tak'in sok ja ma'tik wa sle'a' yajmuli, ja milani' ja wakax b'a masni kojlel yuj b'a ye'na.

³¹ Ja tatali ti yala'a: —Kunin, ja we'ni tini aya' jmoka', spetsanil ja jas jb'aji' naka we'nani ja b'aja'.

³² Pe jelni st'ilani oj k'ultik ja k'in ita' sok oj gusto axukotik, yuj ja wa moj alijel iti chamelni aya' sok sak'b'ujita jani, ch'ayelni ajyi'a sok taxtani'a.

16

Ja slajel lo'il sok ja a'tujum ma' xyila' tak'ini'

¹ Ti cho' yalyab' ja sneb'uman jumasa': —Ajjini jun winik ma' jel ja stak'ini' ke ayni yi oj ya'tujum ma' wa sk'ela' ja sjas sb'aji', tini aljiyab'a ke ja ya'tujum jawi lomxtani wan xch'akjel ja stak'ina'.

² Ja ajwalal jawi ti sjeka' spay jela' sok ti yalyab'a': —¿Meranima' ja jas wa xyalawe'a b'aja'? A'a ochjan ki kwenta ja jtak'in yuj mixani ojto a'tijanan jmoka'.

³ Ja a'tujum jawi ti yala'a b'a ye'nta'a: —¿Jasunk'iluka ja oj k'uluki', yuj ja kajwali mixa ojto yaki' ka'tel, oj ka'telta alaj pe mixa oj b'ob' kuj, oj k'an limosna, pe jel oj k'ixwikon.

⁴ Jna'a ta ja jas oj k'uluki', ja yajni mixa ojto yaki' ka'teli', nab'al ojni yaweki' majan ja snaje'a.

⁵ Ti sjeka' spayjel ja ma' ay yuj sjel ja yajwali, ti sjob'oyi' ja ma' jak b'ajtani: —¿Janek' ja wa jel sok ja kajwali?

⁶ Ti sjak'a'a: —Ay jel sok jo'winike' barril aseYTE. Kulanan xch'ay, it b'a jul ja janek' ja wa jeli' a'a ochan ju'un ch'ab' winike' sok lajune'.

⁷ Ti cho' yalyab' ja juni: —¿Janek' ja wa jeli'? Ti sjk'a'a: —Ay jo'winike' sb'isulab'i trigo, iti jul ja wa kwenta'i a'a ochkan jun chan winike'.

⁸ Ja ajwalali ti sna'a ke jel listo juntiro ja ya'tujum jaw ma' mi lekuki ja b'a jastalni jas oj sk'uluki', yuj ja swinkil ja lu'umk'inal iti' yuj jelni listo'e' b'a oj sk'ulke' ja jas wa sk'anawe'a ke yuj ja untikal ma' tey b'a lijpumi'.

⁹ Oj kala wab'yex: —Le'an ja wamigo'ex sok ja b'a jastalni b'a mini we'nuka' tak'inex, ja yajni xch'ak ja tak'in jumasa' jawi, ojni ajuka' najtsilex b'a mey xch'akelala'.

¹⁰ Ja mani tojni t'usani' sok jachini jel toj juntiro'a, ja mani mi tojuki cho mini t'un tojuka'.

¹¹ Yuj ja ta mini tojukex sok ja tak'in b'a mini sb'ejlal waxa ta'awexi', ¿machunk'iluk ja oj sk'u'uka' wilex sok ja b'a smeranili'?

¹² Ta wanxa' yamayi' ja sjas sb'aj ja wa moji', ¿Machunk'iluk ja oj ya'awilex ja jasa b'ajexi'?

¹³ Mini jun a'tujum oj b'ob' ya'telta chab' yajwal, yuj, juneni' ja ma' oj syajta'a, jaxa juni mini oj skits'a', ma' juneni' ja ma' lek oj yili', jaxa juni mini lek oj yila'. Mi oj b'ob' wa'telta

ja Dyosi' sok jastal jel xk'ana' oj ta ja jtak'intiki'.

¹⁴ Sok ti ch'ak yab'ye' ja Parise'os ja jastik ch'ak yali', yuj ja ye'nle'i jelni x-ok' sk'ujule' ja tak'ina' sok tini wa sk'ulane' burlar ja Jesusi'.

¹⁵ Ja Jesusi' ti cho yalyab'ye'a':

—Ja we'nlexi waxa je'a b'ajex ke jel tojex ja b'a sti' sat ja winike'i, pe ja Dyosi' wa sna'a sb'aj ja wa waltsilexi', yuj b'a jasni mas jel sk'anawe' ja winike'i, ja b'a sti' sat ja Dyosi' mini t'un lekuka'.

Ja leyi' sok ja b'a wa sk'ulan mandar ja Dyosi'

¹⁶ Ja ley sok ja aluman Dyos jumasa' tini k'otik'an mani b'a Juan, jaxani ja tiwi tixa alji' ja b'a wa sk'ulan mandar ja Dyosi', ja petsanilexni waxa k'ulanex man t'ilan oj ochanik ja tiwi'.

¹⁷ Masni mi jel tsats yab'jel ja lek mixani x-ajyi' ja lu'umi sok ja satk'inali', ke yuj ja b'a jastalni mini oj ts'ikb'uk ja jas ts'ijb'unub'al ja b'a leyi'.

Ja Jesusi' wa sje'a sok ja b'a wa sjipakan xche'umi'

(Mt. 19.1-12; Mr. 10.1-12)

¹⁸ Spetsanileni'a ja ma' wa sjipakan ja xche'umi sok wa xcho nupani sok pilan wani xyajmulana', ja ma' wa xcho xnupani sok ja ma' jipub'alkani sok wani xyajmulana'.

Ja ma' jel ja stak'ini sok ja Lasaro

¹⁹ Jun ek'ele' jun winik jel ja stak'ini wa slapa jun morado sk'ujtsil sok jelni tsamala', spetsanil k'ak'uj wa xya'a wa'el b'a jelni leka'.

²⁰ Jaxa b'a sti snaji tini ay jun winik sb'i'il Lasaro ja ye'ni mini ay stak'ina' sok wanxani lo'uljuk ja sb'akteli.

²¹ Wani sk'ana oj yab' ja jas wa xmok' yuj ja b'a slechante' ja ma' jel ja stak'ini', jaxa jastalni ay ja sb'ak'teli jani wa xlek'yi' yuj ja tantik ts'i'i.

²² Eljul ja sk'ak'ujil ke cham ja ma' mey stak'ini tini iji ja b'a b'ay ja Abra'ami, cho chamni ja ma' jel ja stak'ini cho ti waj mukxukana'.

²³ Ja b'a yojchakal k'ak'i wan yijel ja wokoli ti sjacha ja sati', ti yila' ja Abrahami ke tey smoj ja Lásaro.

²⁴ Jaxa tiwi ti awani'a sok ti yala'a: —Tat Abraham, a'a ja syal ja k'ujol jmoki' jekakon ja Lázaro aya' poxuk ja sni sk'ab'i b'a oj ya' cheb'uk ja kak'i, yuj jel wanon yijel wokol ja b'a yoj chakal k'ak'i'.

²⁵ Ja Abrahami ti yalyab'a: —Kunin, na'ani ke jelni lek ek'awuj ja yora sak'anato, jaxa Lázaro mini lek ek' yuj ja'. Pe ja we'go ja ye'ni ajitani laman ja sk'ujola', jaxa we'ni jelni wana yijel ja wokola'.

²⁶ Cho k'elawile', ke ja we'nlex sok ja ke'ntikon wani spilawotik jun niwan chanil witsaj, mi oj b'ob' cho ek'tikon ja ke'ntikon ja tiwi cho mi oj b'ob' cho ek'anik jan ja we'nlex ili'.

²⁷ Ti yala' ja ma' jel ja stak'ini': —Wax patala'an ja k'ujul tat Abram, ke jeka' ja Lásaro ja b'a snaj ja jtati'.

²⁸ Yuj ay jo'wane' jmoj alijel, b'a oj yalyab'ye' b'a mi oj sk'uluke' jas mi lekuki', nab'al mi oj jakuke' ja ye'nle' ja b'a luwar it b'a jel ja wokoli'.

²⁹ Ja Abrami ti yala'a: —Ja ye'nle'i tixani yi oje' ja jas ts'ijb'unej ja Mosési sok ja Aluman Dyosi' jumasa', ani smak laye'a'.

³⁰ Jaxa ye'ni ti yala'a: —Miyuk tat Abraham, ta ayk'a junuk ma' wa xwaj yalyab'ye' ke

chamelxani'i ojni sk'ul sb'aje' arrepentira'.

³¹ Jaxa Abrahami ti cho yalyab'a': —Ta mi smaklaye' ja Moyses sok Aluman Dyos jumasa', a'ma ja junuk jama' chamelxa wa xk'e' oj yalyab'ye', cho' mi oj sk'u'ukeyi'.

17

Ja jastalni jel xiwela' sb'aj oj ko'tik mulali'

(Mt. 18.6-7,21-22; Mr. 9.42)

¹ Ti yalyab' ja sneb'uman jumasa' ja Kajwaltik Jesusi': —Mokni ja wal-ex ta mi oj jakuk ka' wokolexa', jelni awula sb'aj ja mani oj ya' ko' mulal ja tuki'.

² Mas lek wanto xyuch'xi' ja b'a snuk' sok jun stojnal molino sok oj cho yipjuko' b'a yoj niwan pampaja', ke yuj ja b'a jya' komulal junuk ja yal ch'in untik iti.

³ K'ela' b'ajik we'nlexta'. Ta wan xko' mulal ja mok ja wa moj aljeli a'a k'ot t'ek'an ta wan k'a sk'ulan sb'aj arrepentir k'ulan perdonar.

⁴ Ta juke' ek'ele' wa sle'a smula' mok, cho juke' ek'ele' wa xcho xjak yalawab'i', wa xk'ulan jb'aj arrepentir, k'ulan perdonar.

A'a jk'utikon mas

⁵ Ti yalweyab' ja Kajwaltik ja sneb'uman jumasa':

—A'a jk'utikon mas.

⁶ Jaxa Kajwaltiki ti yala'a:

—Ja lek wanixa k'u'anex jastal sb'ak' yal mostasa, oj b'ob' ja walyab' ja sikomoro iti, jotso'ela' b'aj ts'unu' b'aj b'a yoj niwan pampa ja' sok ojni sk'u'ukawilexa'.

Ja jas oj sk'uluk ja a'tujumi'

⁷ Machunk'iluka' ja we'nlexi ja lek ay jun ya'tujum wa sjutu lu'um ma' wa stalna' wakax, yajni xkumxijan ja b'a alaji' ti wa xyalyab'a: —Ochan, kulan b'a lechante'.

⁸ Mi ma' jach wa xyalyab'a: —K'ulan ja jsena, chapa' b'aj aki' jwa'el sok jas oj ku'e', ja yajni ch'ak wa'koni tixa la' wa'a.

⁹ ¿Sk'ana' ma' yi' ts'akatal ja ya'tujum yuj ja sk'ulan ja jas yalyab'i'. Wa xkala' ke miluk.

¹⁰ Cho jachuk ja we'nlexi, yajni ch'aka' k'ulukex ja jas alub'ala' wab'ex oj ja k'ulukexi'. Oj ja wal-ex jun a'tujumotikon b'a mila' makunitikon, yuj jasni oj k'ultikoni jk'ulantikoni'a.

Lajune' leproso wa xtojb'ie' kani'

¹¹ Ja yajni waj ja b'a Jerusalem ja Jesusi', tini ek' b'a sts'e'el ja b'a yal xchonab'il b'a Samaria sok b'a Galile'a.

¹² Ja yajni och b'a jun yal chonab'i', ti jak tajuk yuj lajune' winike' ay yi oje' lepra'a. Ja ye'nle'i najatni ochye' tek'ana'.

¹³ Ti awaniye' tsatsa' ti yalawe'a:

—¡Jesús, je'uman, a'a syajala' k'ujul b'aj jmoktikoni'!

¹⁴ Ja yajni yila' ja ye'ni ti yalyab'ye'a:

—Kax je'a b'ajiky'i' ja saserdote' jumasa'. Ja yajni wajumeto'i tojb'ie'.

¹⁵ Jaxa junuk ja ye'nle'i ja yajni yila' tojb'i'i, ti kumxijan wan stoyjel tsatslek ja Dyosi'.

¹⁶ Ti ko' mek'an sok nujana' ja b'a sti' sat ja Kajwatik Jesusi', ti sk'anayi' ts'akatala', ja Ye'ni samaritanoni'a.

¹⁷ Ti sjak'a Kajwaltik Jesusi', ti yala'a: —¿Mi ma' lajune' ja ma' tojb'iy'e' b'a? ¿Jaxa b'alune'i b'a aye'a?

¹⁸ Mini ma' kumxi jak stoy ja Dyosi' yuj kechani ja winik it b'a tuk luwari.

¹⁹ Ti yalyab'a:

—K'e'an, ka'ax, ja jastal ja k'u'ani skoltaya'.

Ja jastal oj jakuk ja b'a wa sk'ulan mandar ja Dyosi'

(Mt. 24.23-28,36-41)

²⁰ Ti sjob'owe' ja parise'os jas ora oj jakuk ja slujmal ja Dyosi', ti sjak'a'a sok ti yalyab'ye'a: —Ja b'a wa sk'ulan mandar ja Dyosi'mini oj na'xuk ja jas ora oj jakuka'.

²¹ Mi oj yale': —Tey ili ma'tey tiwi, yuj ja b'a wa sk'ulan mandar ja Dyosi' teyni b'a ke'ntika'.

²² Ti yalyab' ja sneb'uman jumasa': —Ojni jakuk ja styempo'i, ja yajni oj ja k'an-ex oj ja k'el-ex ja sk'ak'ujil ja yunin ja Dyosi' sok mini oj ja wil-exa'.

²³ Oj aljuka wab'yex: —Tey ili, ma' tey tiwi. Mok wajanik, mok ja noch-ex.

²⁴ Ja jastalni' ja tsantselaw wa xlijpi ja b'a jun sts'e'el ja satk'inali, cho wa xcho' yaj lijpuj ja b'a pilan sts'e'eli', jachni oj jakuk ja Yunin ja Dyosi' ja b'a sk'ak'ujil oj jakuki'.

²⁵ Pe jelni st'ilan jelni oj yi wokola' sok mini oj kits'juk yuj ja lame' winike' ita'.

²⁶ Ja jastalni ek' ja b'a sk'ak'ujil ja No'eji, cho jach oj ek'uk ja b'a sk'ak'ujil ja yunin Dyosi'.

²⁷ Wane' wa'el sok wane' yujel, wane' nupanel cho oj cho nupanuke', mani b'a sk'ak'ujil och ja No'e ja niwan b'ejyum b'a sat ja'i, tini ya'a ja'a sok ch'akni ch'ak xch'ay snajele'a.

²⁸ Cho jachini ek' ja b'a sk'ak'ujil ja Loti, wane' wa'el sok wane' yujel, wane' smanjel sok wane' xchonjel, wane' sts'unjel sok wane' k'e'el yujele' na'its.

²⁹ Pe ja b'a sk'ak'ujil el ja lot ja b'a Sodoma, kojan ja b'a satk'inal k'ak' sok asupre sok ch'ak xch'ay snajele' spetsanile'.

³⁰ Cho' jachni oj ek'uk ja b'a sk'ak'ujil ja Yunin ja Dyosi' ja yajni oj kojani'.

³¹ Ja b'a sk'ak'ujil jaw ja ma' tey b'a yolom snaji', ja sjas b'aji' tey voj snaj mok kojan jak yi'e', jaxa ma' tey b'a yalaji' mok cho kumxuk b'a snaj.

³² Na'awik jas ek' sb'aj ja xche'um ja Loti.

³³ Ja ma' wa sk'ana' oj skolta' ja sk'anili', ojni xch'aya', chikan machunk'iluk ja ma' wa sk'ana' oj ch'ayi', ojni sta' skoltalajela'.

³⁴ Oj kala wab'yex ja b'a akwal jawi chawane' ma' tey b'a sat ch'at, june' ja ma' oj ijuk jaxa juni ojni ajukana'.

³⁵ Chab' ixuke' wane' teku ixim, june' oj ijuk k'e'e' cho june' oj ajuk kani'.

³⁶ Chawane' ma' tey b'a alaj, june' oj ijuk k'e'e' cho' june' ma' oj ajukani'.

³⁷ Ti sjak'awe'a ti yalweyab'a:

—¿B'a'a Kajwal?

Ja ye'ni ti yalyab'ye'a:

—Ja b'a ajyuk ja kwerpo sok ti oj chak' sta sb'aj ja Aguila.

18

Ja slajel lo'il b'a biguda sok ja jwes ma' mi tojuki'

¹ Ti cho' yala'sok jun slajel lo'il, ja jastal jel st'ilanil oj k'umtik ja Dyosi' tik'an, mi oj tup kik'tik.

² Ti yala'a: —B'a jun xchonab'il ay jun jwes, mi xiwyuj ja Dyosi' cho'mi skits'a' ja winike' jumasa'.

³ Ja b'a xchonab'il jawi ay jun biguda, ti jak sb'aj jwesi ti wa xyala'a: —A'a wochelan ja ma'milek wa xyilawoni'.

⁴ Jitsan tyempo mis k'ulan jas yala'i, pe jaxa tsa'ani ti sk'ulan pensara': —Merani ja mila'xiwyon yuj ja Dyosi' sok mi xkits'a' ja winike' jumasa'.

⁵ Yuj lom wa xjak sk'ulukon molestar ja biguda iti, oj ka' kochelan, lom wawantoxta jakuk, lom oj jtajkikon.

⁶ Ti yala'a ja Kajwaltik: —Maklayi' jas oj yal ja jwes ma' mi tojuki'.

⁷ ¿Mi ma'oj ya' yochelan ja Dyosi' ja manaka stsa'oneji', ja ma' wa sk'ana' k'ak'uj akwali', mi ma' tixtani oj sjak'yile'a?

⁸ Oj kalawab'yex tixtani oj skolta'a. Pe yajni xjak ja yunin ja Dyosi', ay ma' ma' oj sta' ke wan k'u'ajel yuj.

Ja slajel lo'il b'a Parise'osi sok ja tsoma' tak'in b'a Roma

⁹ Ti cho yalyab'ye' chab' oxe' ja ma' wa xyalawe' ke tojeni'i, mi skits'awe' ja tuki, ja yala'sok ja slajel lo'il iti:

¹⁰ —Ch'ab' winike' wajye' ja b'a Templo b'a oj sk'umuke' ja Dyosi', ja juni parise'oni'a jaxa jun publikanoni'a.

¹¹ Ja parise'o'i, tek'an ek'e', jachni jastal it wa sk'uman ja Dyosi': —Kajwal Dyos wa xkawi' ts'akatal, ke mi jachukon jastal tuktukil winike', elk'anume', mi tojuke', wa sle'a yajmule', mi cho jachukon jastal publikano iti.

¹² Wa xka' k'otek'an ja jwa'el ch'ab' ek'ele' ja b'a semana, wa xcho xka'a diesmo b'a spetsanil ja jas wa xch'ak jk'ul ganari'.

¹³ Jaxa publikano najat ay mi sk'ana' oj sjach ja sati' ja b'a satk'inali, wa spak'tsun ja specho, ti yala'a: —Kajwal Dyos, a'a syajal ja k'ujola' jmoki', yuj mulanumnoni'a.

¹⁴ Oj kalawab'yex ke ja iti waj ja b'a snaj sta'a perdón jaxa pariseo mi sta'a perdón. Chikani machunk'i luka' jel niwan xya'a sb'aji', masni jel ch'in wa x-ilji'a, jaxa ma' ch'in wa xya'a sb'aji' masni niwan wa x-ilji'a.

Ja Jesusi' wa sk'ulan bendisyar ja yal untiki'

(Mt. 19.13-15; Mr. 10.13-16)

¹⁵ Ti wa xyi'aje' janyi' ja yal untika' b'a syame', jaxa sneb'umani wa smakawe'.

¹⁶ Jaxa Jesusi' ti spayawe'a, ti yalyab'ye'a: —Aktayik ja yal untiki ti xjak jmoke'a, mixa makawex, yuj jastal ja ye'nile'i jani ma' oj ochuk ja b'a wa sk'ulan mandar ja Dyosi'.

¹⁷ Oj kalawab'yex ja smeranili, ja mani mi sk'ana' ja b'a wa sk'ulan mandar ja Dyosi' jastal yal untik, mi oj ochuk ja b'a b'ay ja ye'ni.

Ja kerem ma' jel ja stak'ini'

(Mt. 19.16-30; Mr. 10.17-31)

¹⁸ Ti sjob'o jun niwan mandaranuma', ti yala'a:

—Lekil Je'uman, ¿Jasunk'i luka' oj k'uluk ja b'a jta' ja sak'anil b'a mey xch'akelali'?

¹⁹ Ja Jesusi' ti yalyab'a': —¿Jas lom waxa walkab' lekoni? Mini jun ja ma' leki yuj kechani ja Dyosi'.

²⁰ Wa xch'akana' ja jas wa xyala' ja mandari: —Mok milwan, moka le'a wajmul, mok

elk'anan, Moka lok ab'al lomxta ja moj alijeli, k'okxan sok ja wa nana tati'.

²¹ Ja ye'ni ti yala'a:

—Spetsanil ja jastik iti ch'aktani jnol ja b'a jkeremili'.

²² Ja yajni yab' ja Kajwaltik Jesus ja iti ti yalyab'a:

—Ayto june' ja jas mexa k'ulani', ch'aka' chono' spetsanil ja jastika' wi'oji', k'eb'ayi' ma' mey yi'oji', ojni ajuka' ts'akol ja b'a satk'inala', la' jmoj sok nochowon.

²³ Ja yajni yab' ja ye'n ja jastik iti, jel triste axi', yuj jel juntiro ja stak'ini'.

²⁴ Ja yajni yila' ja Kajwaltik Jesús ke jel cham juntiro ja sk'ujoli', ti yala'a: —Jelni wokol oj ochuke' ja b'a wa sk'ulan mandar ja Dyosi' ja ma' jel stak'ini'!

²⁵ Yuj masni mey swokolil oj ochuk jun kameyo ja sjotol ja ts'istak'ini', yuj june' ma' jel ja stak'inil oj chuk ja b'a wa sk'ulan mandar ja Dyosi'.

²⁶ Jaxa ma' ch'ak yab'ye'i ti yalawe'a:

—¿Machunk'iluka' oj sta' skoltalajeli'?

²⁷ Sok ti yalyab'ye'a:

—Ja jas mi oj b'ob' yuj ja winiki, oj b'ob' yuj ja Dyosi'.

²⁸ Jaxa Pedro ti yala'a:

—K'elawile' ja ke'ntikoni ch'akta ka'tikon kan spetsanil ja jas jb'ajtikoni, jnochowatikonta'.

²⁹ Ja ye'ni ti yalyab'ye'a: —Oj kala wab'yex ja smeranili, ke mini june' ma' ya'onej kan ja snaje'i, state'i, smoj aljeli'i, xche'ume'i, yuntikile'i yuj ja b'a wa sk'ulan mandar ja Dyosi',

³⁰ Yuj masni ay jas oj sta'a ja b'a styempo'il iti, yuj ja b'a jastal jakumi ojni sta'a ja sak'anil b'a mey xch'akelali'.

Wa xcho xyala' yajk'achil ek'ele' ke oj chamuk ja Jesusi'

(Mt. 20.17-19; Mr. 10.32-34)

³¹ Ti spaya' ja lajchawe' sneb'uman ja Jesusi' ti yalyab'ye'a: —Oj wajtikik b'a Jerusalemi, tini oj ch'ak ts'ikb'uk spetsanil ja jas sts'ijb'unub'al ja b'a yunin Dyos yuj ja alumana Dyosi' jumasa'.

³² Ojni ajuk b'a sk'ab' ja ma' mi sk'u'an ja yab'al ja Dyosi', oj ajuk el xchik'el ja skwerpo, oj utjuk sok oj tsujb'ajuk.

³³ Ja yajni xch'ak mak' juki' oj miljuk, pe ja b'a yoxil k'ak'uji' oj sak'b'ujuk.

³⁴ Pe ye'nle'i mi sna'awe jas sb'ej ja iti, mi cho sna'awe' jas sb'ej ja jas wan aljel yab'ye'i, mi na'awe' ja jas wa xyala' ja Jesusi'.

Ja Jesusi' wa xya' tojb'uk jun winik ma' mi xyila' k'inil ja b'a Jeriko'i'

(Mt. 20.29-34; Mr. 10.46-52)

³⁵ Ja yajni mojanxa och b'a Jeriko ja Jesusi', tey jun winik ma'mi xyila' k'inil ti kulan ek' b'a sts'e'el ja b'ej wan sk'anjel limosna.

³⁶ Ja yajni yab' jel a'ay ja manaka wan ek'eli', ti sjob' jasunk'i luka jawi.

³⁷ Ti yalweyab' ke ti ja wan ek'el ja Jesús Nasareno.

³⁸ Ti awani'a sok ti yala'a:

—Jesús yunin Dabil, a'a syajala' k'ujola' jmoki'!

³⁹ Ja manaka b'ajtan ayi' ti wa xyalweyab' oj ch'ajb'ajuka', pe jaxa ye'n masto tsats wa x-awani:

—Jesús yunin Dabil, a'a syala' k'ujola' jmoki'!

⁴⁰ Jaxa Jesusi' ti k'otek'ana', ti sjeka' ma waj jyijana', ja yajni juljani, ti sjob'oyi'a:

⁴¹ Ti yalyab'a':

—¿Jasunk'iluka' wa xk'ana' oj k'ulukawi'i?

Ja ye'ni ti yala'a: —Kajwal a'a kil k'in'al.

⁴² Ja Jesusi' ti yalyab'a':

—Oj ja wile', ja jastal waxa k'u'ani skoltaya'.

⁴³ B'a juts'in ti yila' k'in'al'a', ti snocho ja Jesusi', ti wan stoyjel ja sb'i'il ja Dyosi', ja manaka tey tiwi ja yajni yilawe' ja iti, ti sts'eb'ontaye' ja Dyosi'.

19

Ja Jesusi' sok ja Saque'o

¹ Ja yajni och ja Jesús ja b'a Jeriko ti och b'ejyuk ja b'a chonab' jawi'.

² Ja tiwi tey jun winik sb'i'il Sake'o'a jel ja stak'ini sok ye'nani ajwalal b'a tsumuman tak'in jumasa' b'a Roma'.

³ Wa sk'ana' oj sk'el machunk'iluka' ja Jesusi', mi xyila' yuj jel jitsan ja manaka tey tiwi, yuj ja ye'n jel yal ch'in.

⁴ Ti ek' och ajnel b'ajtana', ti k'e' b'a jun te' sb'i'il sikomoro b'a oj yile', yuj tini oj ek' la' tiwa'.

⁵ Ja yajni k'ot och ja Jesús ja b'a luwar jawi ti sk'ela' k'e ja b'a nalan cha'ani, ti yila' a sok ti yalyab'a':

—Sake'o, ko'an xch'ay koni', yuj ja ya'ni jel st'ilanil ke ti oj kankon b'a wa naj.

⁶ Ja ye'ni ti kojch'aya' sok gusto xta sk'ulan resibir.

⁷ Ja yajni yilawe' ja iti, ti xb'ulb'uniyexta'a sok ti yalawe'a, ti ochta waykan b'a snaj jun winik mulanum.

⁸ Jaxa Sake'o ti k'e' tek'ana' ti yalyab'a ja Jesusi':

—Kajwal, oj kayi' snalan ja jas jb'aj ja ma' mey stak'ini', ta ayk'a ma' yelk'onej ja stak'ini oj ka' kumxukyi' chane' ek'ele'.

⁹ Ja Jesusi' ti yalyab'a: —Ja ya'ni jaktani' ja skoltajel ja na'its iti', yuj ja winik iti' yintilni' Abrahami.

¹⁰ Yuj ja yunin ja Dyosi' ja jak sle' sok ja jak skolta' ja manaka ch'ayel ayi'.

Ja slajel lo'il sok b'a tak'ini'

¹¹ Ja yajni yab'ye' ja ye'nle jastik iti, ja Jesusi' ti cho yala' sok jun slajel lo'ila', yuj lom mojanxa ay ja b'a Jerusalemi, ja ye'nle'i sk'ulane' pensar ke ja b'a wa sk'ulan mandar ja Dyosi' ojxa' jakuk.

¹² Ti yalyab'ye'a: —Jun winik ma' jel lek wajb'a jun payis najat lek, b'a oj aji' och reyil sok oj cho kumxuk.

¹³ Ti spayajan lajune' yatujuma', ti yakanyile' b'a jujune' jitsan tak'ina', ti yalyab'ye'a: —Ati jananik sok malan la' julyona'.

¹⁴ Pe mi xk'anji' yuj ja swinkil b'a spayisi', ti sjekawe' nochan komision ja b'a spatiki', b'a oj yalweyab'i: —Mixa xk'اناتikon ja winik iti ye'n oj sk'ul mandar, ja b'a ke'ntikoni'.

¹⁵ Ja yajni kumxi', ke alub'al ke ye'n oj sk'ul mandari, ti ch'ak sjek spayjel ja ya'tujumi ja manaka' ya'unejyi' ja stak'ini', b'a sna' janek' sk'uluneje' ganar ja jujune'.

¹⁶ Ti jak b'ajtan june'a, sok ti yala'a: —Kajwal, ja wa tak'ini cho lok'o laxitakuj lajune' ek'ele'.

¹⁷ Ja ye'ni ti yalyab'a: —Lek'ay, ka'tujum ma' lek, ja b'a jastal t'usani jel toja'i, oj ja k'ul mandar lajune' xchonab'il.

¹⁸ Ti cho jak ja b'a xchab'ili', ti yala'a: —Kajwal ja wa tak'ini cho lok'o laxita kuj jo'e' ek'ele'!

¹⁹ Cho ti yalyab'a ja iti: —Jachuk ja we'ni oj ja k'ul mandar jo'e' xchonab'il.

²⁰ Cho ti jaka' ja juni, ti yala'a: —Kajwal, it b'ajul ja wa tak'ini. Ti jnolonej b'a jun mojchilal.

²¹ Yuj wala xiw yona' wuj, yuj ja we'ni jun k'ak'ala' winik, waxa tsomo' ja b'a mi we'n wa xwa'a ochi', wa xchoxa' jach'a' ja b'a jas mi we'na' ts'ununeji'.

²² Ja reyi ti yala'a: —Atujum b'a mi lekuk sok jas waxa wala' oj ka'a kochel. Ta wank'axa' na'a jun k'ak'al winikon, ke wa stsomo' ja b'a jas mi ke'n ka' ochuneji', wa xjach' ja b'a mi ke'n jts'ununejuki'.

²³ Jas yuj ja lom mi waj ochkan b'a banko ja jtak'ini', nab'al ja yajni la' kumxiyon ja ke'ni, ojni ajuki' sok yala'.

²⁴ Ti yalyab' ja manaka tey ay tiwi: —A'a elukexyi' ja jtak'ini awiky'i ja ma' sk'ulan ganar lajune' ek'ele'i'!

²⁵ Ja ye'nle'i ti yalawe'a: —Kajwal, ja ye'ni ay yi oj lajune' sat tak'in.

²⁶ Ja ke'ni wa xkala' ke spetsanil ja manaka ay yi'oji', oj ajuky'i, jaxa ma' mey yi oji', janek'ta yi oji' oj ijuky'i'.

²⁷ Cho jachuk ja manaka' mi lek wa xyilawone'i mi sk'anawe' oj ochkon jastal rey, ijanki ili', mila'wik b'a sti' sat.

Ja jastal ochk'ot j b'a Jerusalem ja Jesusi'

(Mt. 21.1-11; Mr. 11.1-11; Jn. 12.12-19)

²⁸ Ja yajni ch'ak yal jastik iti, ja Jesusi' ti waj b'a Jerusalem.

²⁹ Ja yajni k'ota' och mojan ja b'a Betpage sok ja b'a Betanya, b'a sts'e'el ja b'a wits sb'i'il olibosi, ti sjeka' chab'e' ja snob'umani'.

³⁰ Ti yalyab'ye'a: —Kaxik b'a yal luwar tey b'a sts'e'eli', yajni oj k'otanik ochi ti oj ja ta'ex jun yal buruj mochan ek'a', ke mitoni june' ma' k'e'el ja spatiki', tukuwik jani sok i'awik janki'.

³¹ Ta ayk'a ma' sjob'o'a wilex: —¿Jas lom waxa tukuwexi'? Jach oj ja wal-ex yab'i: —Ja Kajwali' oj makunuk yuj.

³² Sok ti wajye' ja manaka jekub'ali' sok tini sta'awe' ja jastal alub'ayab'ye' yuj ja Jesusi'.

³³ Ja yajni wane' stukjel ja yal buruji, ja ma' sb'aje'i ti yalawe'a:

—¿Jas lom wanex stukjel ja buruj jawi'?

³⁴ Ja ye'nle'i ti yalawe'a:

—Yuj ja Kajwaltikoni oj makunuk yuj.

³⁵ Ti yi'awe' jani ja Jesusi', ti ya' ochuke' ja sk'u'e' ja b'a spatik ja yal buruji ti ya k'e'uke' ja Jesusi'.

³⁶ Ja yajni wan b'e'jyeli', ja manaka tey tiwi ti wa xya' ochuke' lich'an ja sk'u'e' ja b'a b'eji'.

³⁷ Ja yajni mojxiye' ko' ja b'a switsil ja Olibosi, spetsanale' ja snob'uman jumasa', gusto axiye' sok ti stoyowe' ja sb'i'il ja Dyosi' tsatslek, yuj ja milagro jastiknaka' yiloneje'i.

³⁸ Ti wa xyalawe'a:

—¿Jel lek juntiro ja rey ma' jakum ja b'a sb'i'il ja Kajwaltiki', slamanil ja b'a satk'inali sok toyjel ja b'a xcha'anili'!

³⁹ Jaxa chab' oxe' ja pariseo manaka ti aye' ja b'a jel a'ay aye'i ti yalweyab'a':

—Je'uman, kolo' ja wa neb'uman jumasa'.

⁴⁰ Ja Jesusi' ti sjak'a'a sok ti yalyab'ye'a:

—Wa xkalawab'yex ta wank'a xch'aj b'ajiye' ja ye'nle'i, jani oj awanuke' ja ton jumasa'.

⁴¹ Ja yajni k'ot och mojan b'a Jerusalemi, ja yajni yila' ja xchonab'il jawi, ti ok' sok ja b'a ye'ni.

⁴² Ti yala'a: —Ja lek wanixa na'a ja b'a k'ak'uj iti ke ojni yawi' ja slamanili'! Pe ja we'go nak'ani ja b'a sti'a sati' sok mini oj wila'.

⁴³ Yuj oj jak sk'ak'ujil b'a mi lekuk sok ja b'a we'ni, ja wa kondra'ex ojni sk'ul muro ja b'a sutanali sok oj slot'-a' sok ojni snol k'ab'ukexa'.

⁴⁴ Sok ojni xch'aya' najel juntiro ja we'ni sok wa wuntikil jumasa', pe mini jun ton oj kan latsana', yuj jalom mi'a na'a ja jas tyempo'il jak yulataya' ja Dyosi'.

Ja Jesusi' sok ja chona' jasyunuki'

(Mt. 21.12-17; Mr. 11.15-19; Jn.

⁴⁵ Jaxa tiwi ti och ja b'a yoj Templo, ti k'e' snuts ja manaka wane' xchonjel sok smanjel ja sjas sb'aje'i.

⁴⁶ Ti yalyab'ye'a: —Ti ts'ijb'unub'alkan ja b'a sju'unil ja Dyosi':

—Ja jnaji kechani b'a snajtsil b'a oj k'umajikona', pe ja we'nlexi wata paxukex jastal jun sk'e'en ek'anum.

⁴⁷ Ja Jesusi' spetsanil k'ak'uj wan sjeljel ja b'a Templo, pe ja ajwalal jumasa' b'a saserdote sok ja je'uman jumasa' b'a leyi' sok ja ma' ay ya'tel ja b'a chonab' jawi wa sle'awe' modo jastal oj smil-e'.

⁴⁸ Pe mi sta'awe' modo jastal oj sk'uluke', yuj spetsanil ja manaka tey tiwi ch'ab'anxta waneni smaklajel ja jas wan yaljeli'.

20

Jel tsatsal ja chol ja Jesusi'

(Mt. 21.23-27; Mr. 11.27-33)

¹ Jun k'ak'ujil ja Kajwaltik Jesusi' ti wan sjejelyi' ja yab'al ja Dyosi' ja manaka tey tiwi, b'a yoj Templo, ti k'otye' ja ajwalal jumasa' b'a saserdote sok ja je'uman jumasa' b'a leyi' sok ja ma'tik b'ankilali'.

² Ti yalweyab'a:

—Alkab'tikon, ¿B'a jas ipalil waxa k'ulan ja jastik iti? ¿Ma' machunk'iluka' ya'onej ja choli'?

³ Ti sjak'a' ja Jesusi' sok ti yalyab'ye'a: —Ja ke'ni cho ay jas oj job'awilex, jak'awiki'.

⁴ Ja jastal ya'a ja' ja Juan i ¿Ja ma' alyiyab' yuj ja ma' tey b'a satk'inali ma' ja'a winiki'?

⁵ Ti och sk'uluke'diskutir b'a ye'nleta'a ti wa xyalawe'a: —Ta wank'a' xkalatik ja ma'tey b'a satk'inali, ti oj yala': —¿Ja lom mi'a k'u'anex b'a?

⁶ Ja lek xkalatik ke ja yuj ja winiki, spetsanile' oj xch'o'otik ton, yuj wani xyalawe' ke juni smeranilni aluman Dyos ja Juani.

⁷ Ti sjak'awe' ke mi sna'awe' machunk'iluka ja jekjijan yuj ja Juani'.

⁸ Jaxa Jesusi' ti yalyab'ye'a:

—Jachuk ja ke'ni mi oj kalawab'yex mayalunej kab' oj k'uluk ja iti'.

Ja a'tujum minaka lekuke'i'

(Mt. 21.33-44; Mr. 12.1-11)

⁹ Ti och yalyab' ja manaka tey tiw ja slajel lo'il iti: —Jun winik ti sts'unu' ja ts'usub', ti yakanyi' majan ja ya'tujumi ti waj b'a pilan luwar jitsan tyempo'a.

¹⁰ Ja yajni k'ot ja styempo'il oj tukxuk ja ts'usub'i', ti sjeka' jun ya'tujuma' b'a oj sk'anyi' ja a'tujum jumasa' ja janek'ni b'a sb'aj ye'ni, pe ja ye'nle'i smak'awe' ja a'tujum jawi ti ya' kumxuke' jachuka'.

¹¹ Ti cho sjeka' pilan ya'tujuma', cho yutaje' sok smak'awe' cho majkil, cho jach cho sjeka wejani'.

¹² Ti cho sjeka' ja b'a yoxil ya'tujumi', ja a'tujum jumasa' jawi ya' yajb'uke' snutsuwe' jani'.

¹³ Jaxa winik ma'yajwalil ja yalajil ja ts'usub' jawi tiyala'a: —¿Jasunk'a oj jk'uluki'? Oj jek ja kunin ma' jel xyajta', nab'al ja yajni wa xyilawe'i, oj skits'-e'.

¹⁴ Pe ja a'tujum jumasa' ja yajni yilawe'i ti yala' sb'aje'a, yalawe': —Ja iti ye'nani ja ma'oj ch'ak yikan sk'ab'i', la' miltikik, nab'al ja sjas sb'aji' ke'n oj b'ajuktikani'.

¹⁵ Ti snutsuwe' el ja b'a yalajil ts'usub' jawi sok ti smilawe'a.

¿Jasunk'iluk ma' oj k'ulajukyile' yuj yajwalil ja yalajil ja ts'usub'i'?

¹⁶ Oj waj smil ja a'tujum jumasa' jawi, pilanxa ma' oj yayi' ja yalajil sts'usub'i'.

Ja yajni yab'ye ja iti ti yalawe'a:

—¡Mok ma' sk'ana' ja Dyosi'!

¹⁷ Pe ja Jesusi' ti sk'elawe'a sok ti yala'a:

—¿Jasunk'iluka ts'ijb'unub'al ja b'a sju'unil Dyos b'a:

—Ja ton mi sk'anawe' ja ma'wa xya' k'e'uke'i

paxta jun ton b'a jel st'ilanil.

¹⁸ Chinkan ma' xmok' ja b'a sat ton jawi, ojni k'okuka', pe ta ayk'a ma' xmok' sb'aj ja ton jawi mini jas oj kanuka'.

Lek ma' ja jtupxuk impu'esto b'a Roma

(Mt. 21.45-46; 22.15-22; Mr. 12.12-17)

¹⁹ Ja b'a ora'il jawi, ja ajwalal jumasa' b'a saserdote sok ja je'uman jumasa' b'a leyi' wa sk'anawe' oj yam-e' ja Jesusi', yuj sna'awe' ke ye'n wa x-alji' yab'ye' ja slajel lo'il iti, pe wa xiwye' yuj ja manaka tey tiwi'.

²⁰ Ti sjekawe' ma' oj waj smakla' ja slo'il, ti wa sje'a sb'aje' ke jel leke'a, nab'al ta ch'ay k'a slo'il, ti k'ulajuk entregar b'a sk'ab' ja gobernador Romano ma' ay xcholi'.

²¹ Ti sjob'oweyi'a: —Je'uman, wa xna'atikon ke waxa wala' ja smeranili sok wa xchoxa' je'a stojilali', cho junxtani wala' ilwani'a', wa xchoxa' je'a ja sb'ej ja Dyos sok smeranil.

²² ¿Lek ma'oj tuptiyi' impu'esto ja Cesari, ma' miyuk?

²³ Jaxa Jesusi' sna'a jas sb'ej ja jas wan job'jelyi'i, ti yalyab'ye'a: —¿Jas lom waxa k'ulanonex tentari?

²⁴ Jewiki' ja tak'in. ¿Ma' sat wa xchiknaji' sok ma' sb'i'il ts'ijb'unub'al?

Ti sjak'awe'a sok ti yalawe'a:

—Ja b'a Cesari.

²⁵ Ja Jesusi' ti yalyab'ye'a:

—Awikiyi' ja Cesar ja b'a jas sb'aj ye'ni, jaxa b'a jas sb'aj ja Dyosi' jawikiyi' ja Dyosi'.

²⁶ Mini b'a yab'ye ch'ay slo'il ja b'a sti' sat ja winike' jumasa', yuj kanyetoni yakan yuj jastik wa xch'ay yali' sok ti ch'ajb'ajiye'a.

Wa sjob'oweyi' sok ja b'a sakb'ujeli'

(Mt. 22.23-33; Mr. 12.18-27)

²⁷ Jaxa juts'ina' ti k'otye'chab' oxe' ja Saduse'osi, ja ye'nle'i wa xyalawe' ke mixa oj ajyuk sak'b'ujel sok ti sjob'eyi'a.

²⁸ Ti yalawe'a: —Je'uman, ja Moyses i yakan ts'ijb'unub'al: —Ta ayk'a jun ma' ay smoj aljel xchami sok ayxa xche'um, ta chamk'a mini jun yuntikil yakani', ja smoj aljeli ye'n oj yikan ja xche'umi' sok oj ya' ajyuk yintil ja smoj aljeli'.

²⁹ Jun ek'ele' ay juke' smoj aljel sb'aje', ja b'ankilali yi'a xche'um, chami mini jun yuntiki ajyi'a.

³⁰ Ja xchab'il smoj aljeli' ye'n yi'aj kani, cho jachuk ja ye'ni chami'.

³¹ Cho yi'a ja yo'xil smoj aljeli', jach spetsanale' ja sjukwanile'i, chamye' mi yawekan yintil.

³² Jaxa mas ts'a'ana' cho chamni' ja ixuk jawi.

³³ Ja b'a sak'b'ujel b'a, ¿Machunk'iluka' ja ye'nle'oj che'um mukb'a, yuj sjukwanile' xche'umane'?

³⁴ Jaxa Jesusi' ti sjak'a'a sok ti yalyab'ye'a: —Ja untik jumasa' ja b'a tyempo iti wa xnupaniye',

³⁵ Ja matiknaka lek wa x-iljiye' ja jastal jakumto'i sok ja b'a sak'b'ujuk ja mana chamelxa'i, mixani ojto nupanuke'a sok mixa cho ojto aji' nupanuke'.

³⁶ Yuj mixa ojto b'ob' chamuke', yuj jachukexa' jastal ángel jumasa' oj ajyuke', yuninxa Dyos ajyuke'yuj ja lom sak'b'ujiyeta'.

³⁷ Pe ja b'a jastal oj sak'juk ja cham winiki, ja Moisesi sje'ani sok ja b'a yab'al ja Dyos ja b'a k'i'ix jaw sb'i'il sarsa. Ja yajni wa xya' sb'i'iluk ja Kajwaltiki, sDyos b'a Abraham, sDyos b'a Isaak sok sDyos b'a Jacob.

³⁸ Yuj ja Dyosi' mi Dyos b'a chamwinik, yuj sak'ani'a, yuj ja b'a ye'ni naka' sak'an spetsanil.

³⁹ Ti sjak'awe' chab' oxe' ja je'uman jumasa' b'a leyi', ti yalawe'a:

—Je'uman, lekni ja jasa walata'a.

⁴⁰ Mixani jas sjob'oweyi' masa'.

¿Ma' yunin ja Cristo?

(Mt. 22.41-46; Mr. 12.35-37)

⁴¹ Ja Jesusi' ti sjob'oyile'a: —¿Jas lom wa xyalawe' ke ja Cristo ja yunin Davit b'a?

⁴² Ja Daviti ye'nani wa xyala' ja b'a sju'unil ja Salmosi:

—Ti yalyab' ja Kajwal ja Kajwali:

—Kulanan b'a stojol jk'ab'.

⁴³ Mani b'a ojka' och b'a yib'a' wok ja ma'mi lek wa xyilawa'i.

⁴⁴ Ja Dabili wani xyalyab' Kajwala', ¿Jastal lek ja'a yunin b'a?

Ja Jesusi' wa xyala' ja smul ja je'uman jumasa' b'a leyi'

(Mt. 23.1-36; Mr. 12.38-40; Lc. 11.37-54)

⁴⁵ Sok ti ch'ak yab' spetsanil ja manaka tey tiwi, ti yalyab' ja sneb'uman jumasa':

⁴⁶ —Tal nab'ajik sok ja je'uman jumasa' b'a leyi', yuj wa sk'ana oj ajyuke'sok najtik k'u'uts, wa sk'ana' oj ajukyile' dyos ja b'a nalan patyo. Sok jani wa sle'awe' ja skekil skujlub'e' ja b'a

yiglesya ja judiyo jumasa' sok ja b'a sb'ajtanil k'a'an ja b'a wa x-ajyi' jun wa'eli'.

⁴⁷ Wa xyi'a ja sneje' ja biguda jumasa' sok lomxta wa xcho sje'awe' ke alb'el lek wa sk'umane' ja Dyosi'. Ja ye'nle'i masni jel oj ajukyile' ja wokola'.

21

Ja majtanal ya'a ja Biguda

(Mr. 12.41-44)

¹ Ja Jesusi' ti sjacha sati' ti yila' ja ma' jel ja st'ak'ini wa xya' ochuk ja majtanali ja b'a snajtsil ja majtanali'.

² Sok ti yila'jun biguda mey sjas sb'aja', cho ya' och chab' sakal sat tak'in.

³ Ti yala' ja Jesusi': —Ja mero smeranili oj kala wab'yex, ja biguda iti ya' och mas ke yuj spetsanale'.

⁴ Yuj spetsanale' ja tuki ya'awe' ja majtanal b'a Dyos, pe jaxta b'a mixa xmakuni' yujile'i, pe ja ye'ni yuj jastal mey yi oji' ya'a spetsanil ja b'a janek' yi oji'.

Ja Jesusi' wa xyala' ke oj jemjuk ja Templo

(Mt. 24.1-2; Mr. 13.1-2)

⁵ Chab' oxe' wane' yaljel sok ja b'a templo'i, ke k'ulub'al sok tsamal ton, jani sok ja majtanal was tojb'ese', ja Jesusi' ti yala'a:

⁶ Ja jastik iti wa xch'aka' wil-exi', pe oj eljul ja sk'ak'ujil, ke, mini oj kan sts'ub'il tona', oj ch'ak jemuk.

Ja jastik oj ek'uk ja yajni oj ch'akuk ja lu'umk'inali'

(Mt. 24.3-28; Mr. 13.3-23)

⁷ Ti sjob'owey'i'a:

—Kajwal, ¿jas ora oj ek'uk ja iti? ¿jastik junk'iluka' oj chiknajuk ja yajni oj ek'uk jastik iti?

⁸ Ja Jesusi' ti yala'a: —Talna b'ajik ja b'a mi oj lolajananiki'. Yuj jitsan ja ma' oj jakuk ja b'a jb'i'ili', oj yal-e': —Ke'non ja Cristo, ja tyempo xmojxixa', ja yuj mok ja noch-ex.

⁹ Ja yajnixa' wab'yex ke ayxa' guerra sok k'umal, mok xiwanik, yuj jani b'ajtan oj ke'uk ja ita, pe mito ja'uk ja b'a oj ch'akuk ja lu'umk'inal iti'.

¹⁰ Ti cho yala' masa': —Oj k'e' k'umal b'a tuktukil luwar sok tuktukil payis,

¹¹ Sok xiwel sb'aj ja ajyuk ja terremoto b'a spetsanil luwar sok oj ajyuk wa'in sok chamel, oj cho chiknajuk ja b'a satk'inal b'a jas jel xiwela' sb'aj sok jel oj ajyuk juntiro ja senyali'.

¹² Pe yajni oj ek'uk ja iti oj yamjanik b'ajtan sok oj cho ijuk ja patikex, oj cho ijanik ja b'a yiglesya ja judiyo jumasa' sok b'a yoj snajtsil lutjel oj cho ijanik b'a sti' sat ja rey jumasa' sok ja ma' ay choli, yuj jmul Ke'na.

¹³ Oj k'ulajuka' wilex ja jastal iti b'a oj ja lo'iltayex ja b'a ke'ni.

¹⁴ A'a k'ujulex mok lom ochuka' pensarex ja jas oj ja wal-exi' ja b'a oj ja koltab'ajexi'.

¹⁵ Yuj ja ke'ni ke'n oj kal ja jas oj ja wal-exi' oj cho ka' na'ex jas oj ja wal-exi', mini jun ma' oj ya' k'otanik t'ena' sok mini oj yal-e' ke mi lekuk ja jas wanex yaljeli'.

¹⁶ Jani oj sk'ulukex entregar ja wa tatexi' sok ja moj aljelexi sok ja wa najtila' jmoj aljelexi' sok ja wa wamigo'exi. Chab' oxe' ja we'nlexi oj mil janik.

¹⁷ Mi oj kits' janik yuj jmul ke'na.

¹⁸ Mini junuk ja stso'otsil ja wa wolomexi oj ch'ayuk.

¹⁹ Yuj jastal oj ch'ak kuchuka' wujilex oj wa sta'ex skoltalajel ja wa waltsilexi'.

²⁰ Ja yajnixa wilawex ja Jerusalem lot'o b'alxa sok tujk'anum jumasa', na'awik ojni ch'ay snajela'.

²¹ Jaxa manaka tey b'a Jude'a, a'a spak-e' ajnel b'a yoj wits, jaxa ma' tey b'a yoj snalani, elanik, jaxa ma' tey b'a yoj alaji' mok ochanik.

²² Yuj ja iti ja sk'ak'ujil ja wokoli, nab'al oj ch'ak ts'ikb'uk ja jas naka ts'ijb'unub'al ja b'a sju'unil ja Dyosi'.

²³ Pe jel awula' sb'aje' ja ma' mi lek'ayuk ja b'a sk'ak'ujil jawi' sok ja ma' wanto k'i'el kuntikile'i, yuj jel oj ajoyuk ja syajalil ja b'a lu'umi sok jel oj ajoyuk juntiro ja swokole' ja manaka tey ayi'.

²⁴ Chab' oxo' oj miljuk sok espada jaxa tuki' oj yuch' juke' oj ijuke' b'a tuktukil payis, ja Jerusalemi ojni b'atjoke' yuj ma'mi sk'u'an ja Dyosi', mani oj ch'ak ts'ib'uk ja styempo'e' ja ma' mito sk'u'an ja yab'al ja Dyosi'.

Ja jastal oj jakuk ja yunin ja winiki'

(Mt. 24.29-35,42-44; Mr. 13.24-37)

²⁵ Ayni jas oj chiknajuk ja b'a k'a'uja' sok ja b'a nan ixawi sok ja b'a kanali, ojni xiwuke' ja swinkil ja lu'uma', jel oj cho yi'e juntiro ja xiwel jastal oj spujsuk sb'aj ja niwan pampaja'i sok ja ja' wa xya' eljani'.

²⁶ Jaxa winike' jumasa' ojni tup yik'e' yuj ja xiwel ja jas oj ek'uk ja b'a lu'umi', ja yip ja satk'inali ojni ch'ak nijkuka'.

²⁷ Jaxa tiwi oj ja wil-ex ja yunin ja Dyos, oj jakuk ja b'a asoni sok wipi sok oj sje' ja sniwanili'.

²⁸ Ja yajnixa' wilawex x-ek' ja jastal iti, k'elawik, cho jachawik ja wa wolomexi, yuj xmojxixa' ja jastal oj koltajanani'.

²⁹ Ja Jesusi' ti yalyab' jun slajel lo'ila': —K'elawik ja ste'il ja igo sok spetsanil ja te'i'.

³⁰ Ja yajnixa' wilawex el ja spowili', wanxanixa' na'awex ke xmojxixa' ja kwaresma'.

³¹ Cho jachuk ja we'nlexi ja yajnixa' wilawex x-ek' ja jastik iti, na'awik ke xmojxi oj jakuk ja b'a wa sk'ulan mandar ja Dyosi'.

³² Ja smeranil oj kalawab'yex, ojni ch'ak ek' spetsanil ja jastik iti, ja metoni chamye' ja lame' swinkil ja lu'uimi iti'.

³³ Ja satk'inali sok ja lu'um ojni ch'akuka', pe ja kab'ali mini oj ch'akuka'.

³⁴ Talnab'ajik, mok wa k'umb'uk ja wa waltsilexi sok yujel, mok cho chamuka k'ujelex sok ja wa sak'anilex ja b'a lu'umk'inal iti', nab'al ja b'a sk'ak'ujil jawi mini jach ch'ay k'ujol oj ek'uka' b'ajexa'.

³⁵ Yuj jach ch'ay k'ujol oj jak sb'aje' spetsanile' ja manaka tey ja b'a sta' lu'umi.

³⁶ Ajyanik chapan, cho k'umanik ja Dyos b'a spetsanil tyempo, nab'al oj b'ob' ja koltab'ajex yuj ja jas oj ek'uki', nab'al oj cho'a je'a b'ajex ja b'a sti' sat ja yunin ja Dyos.

³⁷ Sok b'ajni' sat k'ak'uj wa sje'a ja yab'al ja Dyos ja b'a tempo'i, ja yajni wa x-och ja a'kwali' ti wa xwaj b'a jun wits sb'i'il Olibos sok tini wa xkana'.

³⁸ Spetsanile' sajto wa xjaky'e' ja b'a templo b'a oj smaklaye' ja jas wa xyala' ja Jesusi'.

Jastal yi aj yab'al sbaje' b'a oj smil-e' ja Jesusi'

(Mt. 26.1-5,14-16; Mr. 14.1-2,10-11; Jn. 11.45-53)

¹ Mojanxani ja sk'inil wa xlo'xi pan mey yi oj lebadura, wa sb'i'ilan paskwa.

² Ja ajwalal jumasa' b'a saserdote sok ja je'uman jumasa' b'a leyi' wa sle'a jastal oj smil-e', pe wa xiwye' yuj ja manaka tey tiwi'.

³ Jaxa pukuji och sb'aj ja Judas Iskaryote, junuk ja b'a lajchawe' sneb'uman ja Jesusi'.

⁴ Ti waj sk'umuk ja ajwalal jumasa' b'a saserdote sok ja ma' wa sk'ulan mandar ja b'a yoj templo, ti yalyab' jastal oj jb'ob' sk'ul entregar ja Jesusi'.

⁵ Ja ye'nle'i jel och sgusto'ile' ti yalweyab' oj ya'yile' tak'ina'.

⁶ Yala' kani oj sk'uluk sok wa sle' modo jastal oj sk'ul entregar b'a minaka tey ayuke' ja winike'.

Ja wa'yel b'a ajwal ja Kajwaltik

(Mt. 26.17-29; Mr. 14.12-25; Jn. 13.21-30; 1 Co. 11.23-26)

⁷ K'ota' ja sk'ak'ujil wa xloxi' ja pan mey yi oj lebadura, jelni st'ilanil oj jmilxuk ja yal chej ja b'a paskwa jawi'.

⁸ Ja Jesusi' ti sjeka ja Pedro sok ja Juan, ti yalyab'ye'a:

—Kaxik kax chapawik paskwa b'a oj jlo'tik.

⁹ Ja ye'nle'i ti sjob'owe'a:

—¿B'a waxa k'ana oj jchaptikona'?

¹⁰ Jaxa ye'ni ti yalyab'ye'a: —Yajni la' ochyex ja b'a chonab' jawi', ti oj ja ta'ex jun winik kuchan xch'ub'a' sok ya'al, nochowik manb'a na'its b'a oj ochuk.

¹¹ Alwiyab' ja swinkil ja na'its jawi': —Ja je'umani wa sjob'o': —¿B'a'a ja na'its ja b'a oj jlo'sok ja paskwa ja jneb'uman jumasa'?

¹² Jaxa ye'ni oj sje'awilex jun niwan na'its chapanza' ja b'a oj lo'tiki'. Chapawik spetsanil jastik oj ch'ak makunuki'.

¹³ Ti wajye' ja ye'nle'i ti ch'ak sta'e' jastik ch'ak yal ja Jesusi' sok ti chapawe' ja sena b'a paskwa'.

¹⁴ Ja yajni k'ot ja yora'ili, ti och kulan ja b'a lechante'sok ja sneb'uman jumasa'.

¹⁵ Ja Jesusi' ti yalyab'ye'a: —Jel xk'ana' juntiro oj jlo'a mokex ja paskwa iti leka meto la' chamyoni'.

¹⁶ Oj kalawab'yex ke mixani ojto jlo'a ja jastal iti manto sts'ikb'i ja b'a sk'ulunej mandar ja Dyosi'.

¹⁷ Tixa syama' ja b'isa', ti sk'anayi' ts'akatal ja Dyosa', ti yala'a: —Yamawik ja iti, pila' b'ajik.

¹⁸ Yuj wa xkalawab' ke mi oj to ku' ja sat ja yalel ts'usub'i', ke mantoni xjak ja b'a wa sk'ulan mandar ja Dyosi'.

¹⁹ Ti cho syama' ja pani ti cho sk'anayi' ts'akatal ja Dyosi' sok ti spila'a sok ti yayi' ja ye'nle'a, ti yala'a:

—Ja iti ja jb'ak'teli', yuj wa xka'a yuj ja b'a we'nlexi', k'ulanik ja jastal iti, pe na'awik ja b'a ke'ni.

²⁰ Cho jach sk'ulan sok ja b'isi, ja yajni ch'ak wa'uke' ja b'a akwali' ti yala'a:

—Ja b'isi iti ja wa xyala' sok ja yajk'achil trato ja b'a jchik'eli', ke wa xpek'a' yuj b'a we'nlex.

²¹ Ja sk'ab' ja ma' oj ya'oni' tey jmok kulan ja b'a lechante'.

²² Ja smeranil ja yunin ja Dyosi' jachni oj ek' sb'aj ja jas alub'ali', pe ijel awula' sb'aj ja ma' oj ya'i!

²³ Jaxa tiwi ti och sjob' sb'aje' ye'nleta'a machunk'iluka' ja sk'uluk ja jawi'.

¿Machuk'iluk ja mas t'ilani'

²⁴ Jaxa tiwi tik'eye' k'umal ke machunk'iluka' ja b'a ye'nle' ja mas t'ilani'.

²⁵ Jaxa Jesusi' ti yalyab'ye'a: —Ja rey jumasa' ja b'a chonab' jumasa' ye'nleni ja ma' wa xya'awe' ja mandari, jaxani ma' wa sk'ulan mandar ja tiwi, wa x-aljiyab'ye' ke jel leke'.

²⁶ Pe ja b'a we'nlexi mi jachukuk, ja ma' jel st'ilanali ja b'a we'nlexi oj sk'ul sb'aj jun ma' keremto', ja mani' wa xyala' jas jk'ulaxuki' sok ja ma' wa x-a'teltani'.

²⁷ Yuj ¿Machunk'iluka' mas jel t'ilani', ja ma' wa xkulani b'a lechante'i ma' ja ma' wa spachajani'? ¿Mi ma' ja'uk ja ma' wa x-och kulan ja b'a lechante' b'a? Pe ja ke'ni ke'non ja ma' wa x-a'teltani'.

²⁸ Pe ja we'nlexi tini ajyiyexta jmok ja b'a jwokola'.

²⁹ Ja yuj ja ke'ni oj kawilex june' ja b'a wa x-ajyi' ja mandari', ja jastalni ya' oj nejki' ja jTati'.

³⁰ B'a oj wa'anik sok oj ja wu'ex ja b'a jlechante' ja b'a oj k'ul mandari, oj cho kulanani' ja b'a wa xk'ulaxi' mandari' b'a oj ja wa'a wochelex ja lajchawe' k'ole' b'a Isra'eli.

Ja Jesusi' wa xyala' ke oj nak'juk yuj ja Pedro

(Mt. 26.31-35; Mr. 14.27-31; Jn. 13.36-38)

³¹ Ti cho yala' ja Kajwaltiki': —Simón, Simón, k'ewile' ja pukuji sk'anonejex ja we'nlex b'a jastal wa xtsijunxi' ja trigo.

³² Pe jpatunexa' sk'ujol ja Dyosi' yuj b'a we'na b'a mi oj ch'akuk ja jastal waxa k'u'ani. Ja we'n ja yajni la' kumxi jmoki', kolta' ja wa moj aljel jumasa' b'a toj ajyuke'.

³³ Ja Pedro ti yalyab'a:

—Kajwal, chapan ayon b'a oj wajkona mok ja b'a yoj lutjeli, sok manb'a oj chamkon.

³⁴ Ja Jesusi' ti yalyab'a:

—Pedro, wa xkalawab' ke ja b'a ya'ni mito x-ok' ja stat muti', ja walata' oxo' ek'ele' ke mixa na'a jb'aj.

Mojxi' ja yora'il ja swokoli'

³⁵ Jaxa Jesusi' ti sjob'oyile'a:

—Ja yajni jekawex meya' tak'inexi sok mini jas ja kux-ex sok mini ja xanab'ex, ¿Ay ma' jas k'ulana' wulex palta?

Ja ye'nle'i ti sjak'awe'a:

—Mini.

³⁶ Jaxa Jesusi' ti yalyab'ye'a': —Jaxa wego ja ma' ay yi oj stak'ini, a'a yijani' sok jachni ja ma' ay sjas sb'aji', jaxa ma' mey yi oj yespada, a'a xchon ja xchompa sok a'a sman junuk.

³⁷ Yuj oj kalawab'yex ke jel st'ilanil oj sts'ikb'uk ja b'a ke'n ja jas ts'ijbunub' ja b'a sju'unil ja Dyosi' sok iljini' lajan sok ja ma' minaka lekuki', yuj spetsanil ja jasnaka' ts'ijb'unab'al ja b'a ke'ni, ojni ch'ak ts'ikb'uka'.

³⁸ Jaxa ye'nle'i ti yalawe'a:

—Kajwal, k'ela' it b'ajul chab' espada'a.
Jaxa ye'ni ti sk'a'a:
—Ch'ab'ananikxa'.

Ja Jesusi' wa skuman ja Dyos ja b'a Jetsemaniji'

(Mt. 26.36-46; Mr. 14.32-42)

³⁹ Jaxa Jesusi' ti ela', ja jastalni wa sk'ulani', ti waj ja b'a switsil ja Olivosi, jaxa sneb'umani ti snochowe'.

⁴⁰ Ja yajni k'ot ja b'a luwar jawi, ti yalyab'ye'a: —K'umanik ja Dyosi', b'a mi oj ko'anik mulal.

—K'umanik ja Dyosi', b'a mi oj ko'anik mulal.

⁴¹ Ti spila' sb'aj najat ja b'a ye'nle'i ja jastal snajtik wa xjipxi' och jun ton, ti ko mek'ana' ti sk'uman ja Dyosi'.

⁴² Ti yala'a:

—Tatey, koltayon sok ja jwokol iti, pe mi ja jk'uluk ja jas wa xk'ana' ja ke'ni yuj jani ja jas waxa k'ana ja we'na.

⁴³ Jaxa tiwa ti sje'a sb'aj jun ángel b'a satk'inal, b'a oj ajukyi' yip.

⁴⁴ Ja jastal jel ja swokoli', ja Jesusi' wa sk'uman lek ja Dyosi', jaxa stikawi' wa xt'ujpiji' man lu'um jastal chik'.

⁴⁵ Ja yajni ch'ak sk'ul orari ti k'e'a, ti jak ja b'a b'ay ja sneb'uman jumasa', ti sta' wane' wayel yuj ja cham k'ujolili'.

⁴⁶ Ti yalyab'ye'a:

—¿Jas lom wanex wayeli? K'e'anik, k'umanik ja Dyosi', b'a mi oj ja le'a mulex.

Wa syamawe' ja Jesusi'

(Mt. 26.47-56; Mr. 14.43-50; Jn. 18.2-11)

⁴⁷ Wantoni lo'ila' ja Jesusi', jits'an lek ja ma' jaki', jaxa Judas sb'i'ili ja junuk ja lajchawe'sneb'umani', tey b'a sti' sat ja ye'nle'i, ti waj sta' ja Jesusi' b'a oj yujts'uk.

⁴⁸ Jaxa Jesusi' ti yalyab'a:

—Judas, ¿Oj ja wujts'uk ja yunin ja Dyos ja b'a oj ja wa'i?

⁴⁹ Ja manaka tey sok ja Jesusi', ja yajni yilawe' ja jas wan ek'eli, ti sjob'we yi'a:

—Kajwal, ¿Oj ma' ka' yajb'utikon sok espada?

⁵⁰ Junuk ja ye'nle'i ya' yajb'uk ja ya'tujum ja saserdote' mas niwani', sk'utsuyi' ja stojol xchikini'.

⁵¹ Ti sjak'a ja Jesusi' ti yala'a:

—Lekxa', akani'. Ti syamayi' ja xchikini sok ya' tojb'ukani'.

⁵² Jaxa Jesusi' ti yalyab'ye' ja ajwalal jumasa' b'a saserdote sok ja ma' wa stalna' ja templo'i sok ja ma'tik b'ankilali' jak ijuk och yuji', ¿Jas lom jakelex sok ja wespada'exi sok ja te'exi', la' jastal jun elk'anumon?

⁵³ Spetsanil k'ak'uji ti aji' yonamokex ja b'a Templo'i sok mini ja yamawonexa'. Pe wego jaxani ja wa wora'exi' sok ja yora'il ja yip ja k'ik'inali'.

Ja Pedro wa xyala' ke mi sna'a sb'aj ja Jesusi'

(Mt. 26.57-58,69-75; Mr. 14.53-54,66-72; Jn. 18.12-18,25-27)

⁵⁴ Ti syamawe' ja Jesusi' ti yi'ajejan b'a snaj ja niwan sacerdote'i. Ja Pedro ti nochan och

najata'.

⁵⁵ Ja b'a snalan ja nalan patyo jawi' ti stsomoneje' k'ak'a', ochye' kulan b'a sutanal, ti cho kulani ja Pedro ja b'ay ja ye'nle'i.

⁵⁶ Pe jun ixuk a'tujum, ja yajni yila' kulanek' wan k'atnel ja Pedro, tojxta sk'ela' sok ti yala'a:

—Cho jachuk ja ye'ni tey ay sok ja Jesusi'.

⁵⁷ Pe ja Pedro sk'ulan negar ti yala'a:

—Ixuk, ja ke'ni mi xna'a sb'aj.

⁵⁸ T'usan mas ts'ana' ti cho iljiyuj ma' pilanxa'a, ti yala'a:

—Jachuk ja we'ni ja moja b'ajex.

Ti sjak'a' ja Pedro:

—Miyuk, mi jmojuke'.

⁵⁹ Ek' ma' jun ora, ti cho yala' june' ke merana' ti yala'a:

—Smeranileka cho tini ay sok ja ye'na, yuj Galile'oni'a.

⁶⁰ Ja Pedro ti yala'a:

—Winik, mi xna'a ja jas wana yaljeli'. Ja yajni wanto k'umal Pedro ti ok' ja stat muti'.

⁶¹ Jaxa tiwa' ti sutu sb'aj ja Kajwaltiki', ti sk'ela' och ja Pedro, ja Pedro ti jak sk'ujol ja jas yala' ja kajwaltiki, ja jasni alub'al yab'i, mitoni x-ok' ja stat muti ja walata oxe' ek'ele' ke mixa na'a jb'aj.

⁶² Jaxa Pedro ti el ela', jel yayi' juntiro ja ok'eli'.

Ja Jesusi' ixtalaji' sok mak'ji'

(Mt. 26.67-68; Mr. 14.65)

⁶³ Jaxa winike' jumasa' wan talnajel yuj ja Kajwaltik Jesusi', ti wa sk'ulane' burlara sok ti wa smak'awe'a.

⁶⁴ Ti smakawe'yi ja sati', ti wa smak'awe' b'a choja' sok ti wa sjob'oweyi'a':

—Ala', ¿Machunk'iluka' smak'awa' b'a?

⁶⁵ Ti wa xcho x-utji b'a sb'i'il b'a mi sb'i'iluk wa xyutaje'a.

Ja Jesusi' iji' och ja b'a yoj niwan tsomjeli'

(Mt. 26.59-66; Mr. 14.55-64; Jn. 18.19-24)

⁶⁶ Ja yajni el ja k'a 'uji', ti ch'ak stsom sb'aje' spetsanale' ja ma'tik b'ankilal ja b'a chonab' jawi sok ja ajwalal jumasa' b'a saserdote sok ja je'uman jumasa' b'a leyi', ti yi aje' och ja Jesús ja b'a wa x-ajyi' ja niwan tsomjeli', ti sjob'oweyi'a':

⁶⁷ —¿We'na ma' ja Cristo? Alkab'tikon. Ja ye'ni ti yalyab'ye'a:

—Ta wank'a xkalawab'yex, mi oj ja k'u'ukexki'.

⁶⁸ Lek ayni jas cho xjob'owilexi', mini oj ja jak'-ex ki'a, cho mini oj ja sijpukonexa'.

⁶⁹ Pe manb'a ya'ni ja yunin ja Dyosi' oj kulanuk ja b'a stojol sk'ab' ja Dyos ma' jel juntiro ja yipi'.

⁷⁰ Ti cho sjob'owe'a:

—¿We'nani ma' ja yunin ja Dyosi'?

Jaxa Jesús ti sjak'a'a:

—We'n waxa walawex, ke ke'noni'a.

⁷¹ Jaxa ye'nle'i ti yalawe'a:

—¿Mixani xk'ana ma' oj yalkab'tik masa'? Yuj kab'tiktani' ja jas el ja b'a sti' ta'.

Ja Jesusi' ja b'a sti' sat ja Pilato

(Mt. 27.1-2,11-14; Mr. 15.1-5; Jn. 18.28-38)

¹ Ti ch'ak k'e'uke'spetsanale'a ja manaka te aye' tiwi, ti yi'aje' och ja Jesús b'a sti' sat ja Pilato.

² Ti och sle'e smula', ti yalawe'a:

—Ta'atikon ja winik iti wan sjomjel ja jnasyontiki'. Wa xyala' ke mi oj tuptiky'i ja impu'esto ja Sesari, wa xcho xyala' ke ye'na ja Cristo sok reyni b'i'a.

³ Jaxa Pilato ti sjob'oyi'a:

—¿We'na ma' ja rey b'a judiyo jumasa'?

Ti sjak'a ja Jesusi':

—We'nani ja walata'a.

⁴ Ja Pilato ti yalyab' ja ajwalal jumasa' b'a saserdote sok ja manaka tey tiwi:

—Mini jun smul xta'ayi' ja winik iti'.

⁵ Jaxa ye'ni tito wa xcho xyalawe' masa':

—Wa sjomo' yolom ja swinkil jluwartiki', wan sjejel ek' b'a spetsanil Jude'a, ti k'e ' stul manb'a Galile'a sok manb'a ili'.

Ja Jesusi' ja b'a sti' sat ja Herodesi'

⁶ Jaxa Pilato yajni yab' b'a Galile'a, ti sjob'o' ta ti sb'aj ja Jesusi' b'a Galile'a.

⁷ Yuj sna'atani ja Jesus ke jani oj ajuk yuj yochel ja Herodesi, ti jekji' ja b'a b'ay ja Herodesi, jaxa Herodes ja b'a sk'ak'ujil jawi tey ay b'a Jerusalem.

⁸ Ja Herodesi yajni yila' ja Jesusi' jel gusto'axi, yuj axani k'ak'uj wa sk'ana' oj sk'ela', yuj jel jitsan ja jas yab'unej ja b'a ye'ni, wani smajla' oj yil jun milagro oj sk'uluka'.

⁹ Jel jitsan ja jas sjob'oweyí'i, jaxa Jesusi' mini jas sjak'a'a.

¹⁰ Sok tini aye' ja ajwalal jumasa' b'a saserdote sok ja je'uman jumasa' b'a leyi' jel tsats wane' slejel ja smule'i.

¹¹ Jaxa Herodes sok ja soldado jumasa' mixani lek xyilawe'a sok sk'ulane' burlar ja ye'ni, tiya' slap-e' jun sk'ujtsil jel tsamala', ti cho sjekayi' pilan ek'ele' ja Pilato.

¹² Ja Pilato sok ja Herodesi yamigo'an sb'aje' ja b'a sk'ak'ujil jawi', yuj ja ajyi milek xyila' sb'aje'.

Alji' ke oj miljuk ja Jesusi'

(Mt. 27.15-26; Mr. 15.6-15; Jn. 18.38—19.16)

¹³ Jaxa Pilato ti ch'ak stsom ja ajwalal jumasa' b'a saserdote sok ja manaka ay xcholi' sok ja swinkil luwar jawi'.

¹⁴ Sok ti yalyab'ye'a: —Ja we'nlexi we'na wi'ajex jan ja winik iti waxa walawex wa sjomo' yolom ja swinkil luwari, pe wa xjob'owilex b'a sti'a satex, mini xta'a smula' sok jastik wa xch'aka' le'ex smuli'.

¹⁵ Cho mini ja Herodesi, yuj yata' kumxukitik jani', waxa wilawex, mi jas sk'ulunejuk ja b'a oj jmiltiki'.

¹⁶ Oj ka' yi wokol sok ti oj sijpuka'.

¹⁷ Yuj ja b'a k'in jawi wani sijpune' june' ma' lutana'.

¹⁸ Jaxa manaka tey ay tiwi ti a'waniye'a, ti yalawe'a:

—A'a eluk ja ye'ni, jaxa sijpunkitikon ja Barrabasi.

¹⁹ Ja Barrabas jawi lutji' yuj ja lom mi xk'okxi' ja b'a xchonab'ili sok ayni ma' smiluneja'.

²⁰ Ti cho k'umani pilan ek'ele' ja Pilato, b'a oj sijpuk ja Jesusi'.

²¹ Pe ja ye'nle'i ti cho a'waniye' mas tsatsa', ti yalawe'a: —¡A'a k'e'ukex lokan, a'a k'e 'ukex lokan!

—¡A'a k'e'ukex lokan, a'a k'e 'ukex lokan!

²² Ja Pilato ticho k'umani ja b'a yoxil ek'ele'i ti yalyab'ye'a:

—¿Jas yuj? ¿Jasunk'iluka' sk'ulunej ja ye'n b'a? Mini jun smul jta'unejyi' ja b'a oj jmili', oj ka' yi wokol ti oj cho sijpuka'.

²³ Pe ja ye'nle'i wanextani a'wanel tsats, wa xyalawe' ke a'a k'e'uk lokante', ja jastal wanextani a'wanel ja ye'nle'i sok ja ajwalal jumasa' b'a saserdote b'ob'ni ja jas wa sk'anawe'a'.

²⁴ Ja Pilato ti yala' oj sk'uluk ja jas wane' sk'anjel ja ye'nle'i.

²⁵ Ti sijpun ja ma' lutan yuj ja lom mi xk'okxi' sok milwanel ja b'a chonab' jawi', ja mani sk'anawe'i, ti ya'a ja Jesusi' ja b'a jastal wa sk'anawe' ja ye'nle'i.

Ja jastal aji' k'e lokan b'a krus sok jastal cham ja Jesusi'

(Mt. 27.32-56; Mr. 15.21-41; Jn. 19.17-30)

²⁶ Ja yajni yi'aje' och ja Jesús b'a oj k'e' lokan te'i', ja b'a b'eji ti ya' k'otuke' tek'an jun winik sb'i'il Simon Sireniyo wanto xjuljan alaj, ti ya' sk'ech ja te' jaw b'a oj yi och b'a la' spatik ja Jesusi'.

²⁷ Jel jitsan juntiro ja manaka nochji yuji', jaxa ixuke' jel x-ok'ye' sok jel xcham sk'ujule' yuj ja ye'ni.

²⁸ Pe jaxa Jesusi' ti sutu' sb'aja' sok ti yalyab'ye'a: —Yuntikil ixuk b'a Jesrusalem, mila' ok'yex jb'aj jmok, ok'anik b'a we'nlex sok ja b'a wa wuntikilexi'.

²⁹ Yuj ja jakum ja sk'ak'ujil oj yal-e'i: —Jel lek ja ma' mi ajyi yuntikile'i sok ja ma' mi smana' yalatsi b'a oj ya' k'i'uki'.

³⁰ Oj yalweyab' ja witsi: —Mok'an jb'ajtikon sok jaxa skol witsi oj yalawayab'i: — Musowotikon.

³¹ Ta wank'a sk'ulaneyi' ja iti ja yaxal te'i, ¿jasunk'iluka' mi oj sk'ulukeyi' sok ja takin te'i?

³² Cho ti yi'onej och chab' ma sta'unej smula' b'a oj miljuke' lajan sok ja Jesusi'.

³³ Ja yajni k'otye' ja b'a luwar sb'i'il Kalabera, ti ya' k'e'uke' lokan te' tiwi sok chawane' ma' sta'unej smule'i, june' b'a la' stojol sk'ab' sok june' b'a la' surda sk'ab'.

³⁴ Ja Jesusi' ti yala'a:

—Tatal, k'ulane' perdonar yuj mi sna'awe' ja jas wane' sk'ulajeli'. Ti tajniye' b'a oj yil ma' oj yi' ja sk'uj ja Jesusi'.

³⁵ Ja winike'i ti wa sk'elawe'a, jaxa ma' ay choli' wanexta sk'ulajel burlar ja Jesusi', ti yalawe'a:

—Ja tuki skolta', a'a skolta sb'aj b'aj, ta ye'nk'a ja Kristo tsa'ub'al yuj ja Dyosi'.

³⁶ Cho jachni ja soldados jumasa' cho sk'ulane' burlar ja Jesusi', ti mojxiye' och ja b'a b'ayi ti ya' yule' binagre'a.

³⁷ Ti wa xyalweyab'a:

—Ta we'nk'a ja rey b'a Judiyosi kolta' b'a we'nta b'a'.

³⁸ Sok ti ts'ijb'ub'al jun letreo ja b'a yolom k'e'i, sts'ib'ub'al b'a k'umal Griego, k'umal b'a

latin sok k'umal Hebre'o jach wa xyala': —«Ja iti' ye'nani' ja Rey b'a judiyos jumasa'».

³⁹ Junuk ja ma' lokan ek' sta'unej smuli', ti och b'ulb'unuka', ti yalyab'a:

—Ta we'nk'a ja Cristo'i, kolta' b'aj cho koltayotikon b'a.

⁴⁰ Jaxa juni ti ya' k'ot tek'ana' ti yalyab'a: —¿Mila' xiwyuj ja Dyosi', tini aytik b'a junxta wokola'?

⁴¹ Ja ke'ntik sb'ejni ja jastalni wantik yijel wokoli', yuj wantik stupjel ja jas jk'ulonejtiki', pe ja ye'ni mini jas b'a milek sk'uluneja'.

⁴² Ti yalyab' ja Jesusi':

—Kajwal, ti xjaka' k'ujul ja yajni x-ocha' k'ul mandari'.

⁴³ Jaxa Jesusi' ti yalyab'a:

—Ja smeranil wa xkalawab'i, ja b'a yan k'ak'uj ti oj ajyan jmok ja b'a tsamal luwari'.

Milji' ja Jesusi'

(Mt 27.45-56; Mc 15.33-41; Jn 19.28-30)

⁴⁴ Ja b'a nalan k'ak'uj ti k'ik'ib'i'a' sok manto yo'xil ora b'a och k'ak'uj k'ik' ay.

⁴⁵ Ja k'a'uji ti k'ik'b'i'a, jaxa k'u'uts b'a templo'i ti ch'ikon snalan leka'.

⁴⁶ Jaxa Jesusi' ti awani tsatsleka ti yala'a:

—Tatal, wa xka'a k'ab' ja kespiritu'i.

Ja yajni yala' jachuki', ti chama'.

⁴⁷ Ja kapitan b'a Roma ja yajni yila' ja jas ek'i, ti stoyo' ja Dyosi', ti yala'a:

—Smeranilni'a ja winik iti meyni ay smula'.

⁴⁸ Spetsanil manaka tey ay tiwi, ja yajni yilawe' ja jas ek'i', ti ch'ak wajuke' wa spak'tsune' ja specho'i.

⁴⁹ Pe spetsanil ja manaka wa xnaji' sb'aj yuj ja Jesusi' najatni aye'a, cho jachni ja ixuke' ma' nochwaniye' jan manb'a Galile'a'i, ti wane' sk'ejel ja jas wan ek'eli'.

Wa xmulji' ja Jesusi'

(Mt. 27.57-61; Mr. 15.42-47; Jn. 19.38-42)

⁵⁰ Ay jun winik ma' jel lek sok jel toj, tini sb'aj b'a Arimate'a, jun yal xchonab'il ja b'a Jude'a, ja ye'ni ay xchol sok ja b'a tsome' b'a judiyo jumasa'.

⁵¹ Ja ye'ni, wani smajlajel ja b'a wa sk'ulan mandar ja Dyosi', mini xch'ika' sb'aj ja b'a jas sk'ulan ja yenle'i.

⁵² Ja Joseji ti waj sk'anyi' ja Pilato ja skwerpo ja Jesús.

⁵³ Ti ya' ko'uk ja b'a krusi, ti sb'echa sok jun sabana'a, ti smukub'a jun k'e'en jotob'al b'a jun patak' ton, mitoni ma' mukub'al ja b'a tiwa'.

⁵⁴ Jaxani ja sk'ak'ujil wa xchapxi' ja paskwa'i sok oxani sakb'uk ja b'a sk'ak'ujil ja sabado'i.

⁵⁵ Ja ixuk ma' nochwaniye' jan masan b'a Galile'a'i, ti wajye'a sok yilawe' ja k'e'eni', ti yilawe' ja jastal ajikan ja skwerpo ja Jesusi'.

⁵⁶ Ja yajni kumxiye' jan ja b'a snaje'i, ti xchapawe' jun yajnal b'a jel x-ajb'ani ja yik'eli', ti jijiye' ja b'a sábadó, ja jastalni wa xyala' ja mandari'.

24

Sak'b'uji' ja Jesusi'

(Mt. 28.1-10; Mr. 16.1-8; Jn. 20.1-10)

¹ Ja b'a sb'ajtanil k'ak'uj ja b'a semana, ja ixuke' sajto jakye' ja b'a sk'ejnali', ti yi'aje' jan ja jas xchapunej jel x-ajb'ani yik'eli' sok ay pilan ixuke' jak mojtajuk yujele'.

² Ti sta'awe' ts'elanxa ek' ja ton b'a mankan ja k'e'eni'.

³ Ti ochye' ocha', pe mixa sta'awe' ja sku'erpo ja Kajwaltik Jesusi'.

⁴ Ja yajni jomelto ja yolome' yuj jawi', jaxa tiwi yi jak tek'an chab' winike' ja b'a sti' sate'i sok jel tsamal xlijpi ja sk'ujtsile'i'.

⁵ Jel xiwel aye' juntiro, ti koye' nujana', ti aljiyab'ye'a: —¿Jas lom waxa le'awex ja b'a b'ay ja chamwinik ja ma' sak'ani'?

⁶ Mixa tey ili, yuj sak'b'ujita', na'awik ja jas yala' ja yoratito ay b'a Galile'a.

⁷ Ti yala'a: —Jelni st'ilanil ja yunin ja Dyos ojni ajuk b'a sk'ab' ja winike' jumasa' mulanumi', oj ajuk k'e lokan te', oj cho sak'b'ujuk ja b'a yoxil k'ak'ujj'.

⁸ Jaxa ye'nle'i ti jak sk'ujule' ja slo'ili.

⁹ Ja yajni kumxiye' ja b'a k'e'en jawi, ti chowa yalweyab' ja juluche' sneb'umani sok ja tuki'.

¹⁰ Ye'nleni ja Mariya Madgalena sok ja Juan a sok Mariya snan ja Jakobi sok ja tuk ja ma' ti aye' sok ja ye'nle'i, ja mani yalweyab' ja apostól jumasa jastik iti'.

¹¹ Jaxa ye'nle'i mi xyi'aje' sb'ejlal ja slo'ile'i sok mi sk'u'aneyi'.

¹² Ja Pedro ti k'e'a, ti waj ajnel ja manb'a k'e'en jawi, ja yajni sk'ela' ochi, kechani ti yila' ja sk'u'utsili', ti kumxi ja b'a snaji' kanyeto jakan yuj jas ek'eli'.

Ja b'a b'ej b'a Ema'usi'

(Mr. 16.12-13)

¹³ Ja b'a sk'ak'ujil jawi, chawane' ja sneb'uman jumasa' tiwajume' b'a jun yal luwar sb'i'il Emaús, ayma' jun juluche' kilométro ja b'a Jerusalemi.

¹⁴ Tinaka wane' slo'iltajel jasnaka' ek'eli'.

¹⁵ Ja yajni waneto lo'il sok ti wa sjob'ta'an sb'aje'a', ja Jesusi' ti moxijana' sok tiwan b'ejyel sok lajan ja ye'nle'i.

¹⁶ Jelni ja swaye'le'a', nab'al mi oj sna'e' sb'aj.

¹⁷ Ja Jesusi' ti sjob'o'a':

—¿Jasunk'a wanex yaljel ja we'nlex ja wanex b'ejyeli', jas lom jel ochela' pensarexi'?

¹⁸ Ti sjak'a junuk ja ye'nle' sb'i'il Kle'opas, ti yalyab'a:

—¿Ja we'ni ek' b'ejuma' ma ja b'a Jerusalemi, mey ma'xa wab' ja jas ek'el ja b'a k'ak'uj jumasa' it b'aj?

¹⁹ Ja Jesusi' ti sjob'o'a':

—¿Jasunk'iluka?

Jaxa ye'nle'i ti yalawe'a: —Ja Jesús Nasareno, ja ma' aluman Dyosi' jelni ja yip ja jas wa sk'ulana' sok jastik yala' ja b'a sti' sat ja Dyosi' sok ja b'a sti' sat ja winike'i.

²⁰ Ajini sk'ab' ja ajwalal jumasa' b'a saserdote sok manaka' ay choli' ti yala' oj smil-e'a sok ya' k'e'uke' lokan te'.

²¹ Ja ke'ntikoni wa xmajlatikon ke ye'na ja ma' skolta' ja swinkil ja Isra'eli', ja yani jaxa yoxil k'ak'uj ek'el jastik iti.

²² A'ma chab' ox'e' ja ixuke' ma' tey jmoktikoni yata ya' xiwkotikon, yuj sajto wajye' ja b'a k'e'en jawi',

²³ Sok mixa sta'awe' ja skwerpo'i, ti kumxiye'a, wa xcho xyalawe' ke snajsatine' ja angel jumasa' sok aljiyab'ye' ke ja Jesusi' sak'an.

²⁴ Ti wajye' chab' oxe' ja jmojtikoni ja b'a k'e'en jawi, jachni sta'awe' jastal yalawe' ja ixuke' jumasa' jawa', pe mi yilawe' ja Jesusi'.

²⁵ Ja Jesusi' ti yalyab'ye'a: —Ja we'nlexi mi x-ocha' olomex sok jel ch'u'uy ja wa waltsilex ja b'a k'u'ukex ja jas yalonej aluman Dyos jumasa'.

²⁶ ¿Mini ma' jel t'ilan oj yi wokol ja Cristo ja b'a oj ochuk ja b'a oj toyjuki'?

²⁷ K'e manb'a Moyses sok manb'a aluman Dyos jumasa', ch'ak yal ja jas ts'ijb'unub'al ja b'a sju'unil ja Dyosi' ja jas wa xch'ak alxuk ja b'a ye'ni.

²⁸ Ti k'otye' ja b'a luwar wajume'i, ja ye'ni ti sk'ulan ke mas najat wajuma'.

²⁹ Jaxa ye'nle'i tiya' k'otuke' tek'an man t'ilana', ti yalweyab'a:

—Kanan jmojtikon, yuj jelxa och k'ak'uj, mukxita' ja k'ak'uji'. Ja Jesusi' ti ocha' sok ti kan sok ja ye'nle'i.

³⁰ Ja yajni tixa kulane' ek' ja b'a lechante'i, ti syama ja pan ja Jesusi', ti sk'anayi' ts'akatal ja Dyosi', ti sk'oko'a sok ti yayile'a.

³¹ Jaxa tiwa ja ye'nle'i ti jamxi' ja sate'i sok ti sna'awe sb'aja', jaxa ye'ni ti ch'ay ja b'a sti' sate'i.

³² Ti yaltala'an sb'aje'a:

—¿Mi ma' k'ak'xta wa xwaj ja kaltsiltik ja yajni wan sjejel ja jas ts'ijb'unub'al ja b'a sju'unil ja Dyosi' ja b'a b'ej b'a'?

³³ Ti k'eye' xch'aya' ti kumxiye' ja b'a Jerusalemi, ti sta'awe' ja juluche' apóstol tsomane' ek'a sok manaka' ti aye' sok ja ye'nle'i.

³⁴ Ti wa xyalawe'a:

—Meranlek sak'b'ujita ja Kajwaltiki, sje'atayi' sb'aj Simón Pedro.

³⁵ Jaxa ye'nle'i ti xcholowe' ja jas ek'el sb'aje' ja b'a b'ej' sok jastal sna'awe' sb'aj ja Kajwaltik Jesusi' ja yajni spila' ja Pani.

Ja Jesusi' sje'a sb'ajyi' ja sneb'uman jumasa'

(Mt. 28.16-20; Mr. 16.14-18; Jn. 20.19-23)

³⁶ Ja yajni waneto yaljel jastal iti', ja Jesusi' ti sje'a sb'aj b'a snalan ja ye'nle'i sok ti yalyab'ye'a:

—Slamanil ja b'a we'nlexi'.

³⁷ Ja ye'nle'i jel yi'aje' ja xiweli' sok kanyeto jakan, yuj wa xyalawe' ta wane' yijel jun Espíritu.

³⁸ Pe ja Jesusi' ti yalyab'ye'a': —¿Jas lom wanex xiweli', jas lom ay jas wan ek'ela' k'ujulexi'?

³⁹ K'elawik ja kok sok ja jk'ab'i', Ke'nonta'. Yamawonik sok k'elawik, jun Espíritu mey sb'ak'tel sok sb'akil, ja jastal waxa wilawex ke ki oj ja ke'ni.

⁴⁰ Ja yajni yala' ja jastal jawi, ti sjeyile' ja sk'ab' sok ja yoki'.

⁴¹ Ja ye'nle'i mi xch'ak sk'u'uke' yuj ja sgusto'ile'i sok ja jastalto kanye' jakani', ja Jesusi' ti sjob'oyile'a: —¿Ay ma' jas ja wi'ojex jas oj kab'tik?

—¿Ay ma' jas ja wi'ojex jas oj kab'tik?

⁴² Ja ye'nle'i ti yaweyi' xen b'akb'el chaya' sok jun leche yalel chab'a'.

⁴³ Ja ye'ni ti syama'a sok ti yab' b'a sti' sat ye'nle'.

⁴⁴ Sok ti yalyab'ye'a:

—Ja ek' j'aj ja jas kalawab'yex ja yajni tito ayonamokexi', jelni st'ilanil ojni ch'ak ts'ikb'uk ja jasnaka ts'ijb'unub'al ja b'a ke'n ja b'a sju'unil ja Moyses' sok ja b'a aluman

Dyosi' jumasa' sok ja b'a salmosi'.

⁴⁵ Jaxa tiwi ti ya' jamxuk ja yolome'i, b'a oj sna'e' ja jas ts'ijb'unub'al ja b'a sju'unil ja Dyosi'.

⁴⁶ Sok ti yalyab'ye'a: —Ts'ijb'unub'alni'a ke ja Cristo ke ojni chamuka' sok ojni sak'b'ujuk ja b'a yo'xil k'ak'uji'.

⁴⁷ Ke ja b'a sb'i'il ye'ni oj alxuk ek' b'a spetsanil chonab' jumasa' ke'a sutxuk ja sk'ujule'i', b'a oj k'ulajuke' perdonar sok ja smule'i, tik'e' jtulxuk manb'a Jerusalem.

⁴⁸ Ja we'nlexi jel st'ilanil oj ja wal-ex ek'e' ja jastik iti'.

⁴⁹ Ja ke'ni oj jekona wilex ja jas sk'apunej ja jTati'. Pe ja we'nlexi kananik b'a xchonab'il b'a Jerusalemi, mantoni oj ajuka' wilex ja ipal oj kojan nalan cha'ani'.

Ja jastal k'ek'e' b'a satk'inal ja Jesusi'

(Mr. 16.19-20)

⁵⁰ Jaxa Jesusi' tiya' eluke' ja b'a luwar jawi, ti yi'a och manb'a Betanya sok ti slika' ja sk'ab'i ti sk'ulan bendisyar ja ye'nle'i.

⁵¹ Ja yajni wanto sk'ulajel bendisyari', ti spila' sb'aj ja b'a ye'nle'i sok ti ijik'e' b'a satk'inal.

⁵² Ja ye'nle' ja yajni ch'ak stoy-e'i, gustoxta' kumxiye' ja b'a Jerusalemi'.

⁵³ Sok tixtani aye' ja b'a templo, wa stoyowe' sok wa sk'ulane' bendisyar ja Dyosi'. Amén.